ecommbx

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, *Τετάρτη 26 Ιουνίου 2024 • Έτος 10ο • Αρ. φύλλου 500* | Εβδομαδιαία Οικονομική και Πολιτική Εφημερίδα | www.kathimerini.com.cy/financial | Τιμή: €2,00

ecommbx

Η «διαστημική εκτόξευση» της Nvidia σελ. 10

Ο ΑΣΤΕΡΑΣ
Τέιλορ Σουίφτ της υψηλής τεχνολογίας ο Γ. Χουάνγκ

ΤΟ ΡΕΚΟΡ
Κεφαλαιοποίηση 3,3 τρισ. δολ. για τον κολοσσό σε δύο χρόνια

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ
Κατέχει διεθνώς το 80% της αγοράς επεξεργαστών

ΟΙ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ
Για κίνδυνο «φούσκας», προειδοποιούν οι αναλυτές

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Φως στο τούνελ για τον δρόμο Πάφου-Πόλης

Το τοπίο αναμένεται να ξεκαθαρίσει σε συνάντηση του υπουργού Μεταφορών με την ηγεσία της εταιρείας

Κρίσιμη και καθοριστική για το μέλλον του δρόμου Πάφου – Πόλης Χρυσοχούς χαρακτηρίζεται η τρέχουσα εβδομάδα. Κομβικής σημασίας θεωρείται η συνάντηση της ηγετικής ομάδας της ελλαδικής εταιρείας ΙΝΤΡΑΚΑΤ, στην οποία έχει κατακυρωθεί το έργο, με τον υπουργό Μεταφορών Αλέξη Βαφεάδη –συνάντηση κατά την οποία αναμένεται να ξεκαθαρίσουν δύο απαιτήσεις, τεχνικής φύσεως, που έχει θέσει η εταιρεία. Ωστόσο, αγκάθι στην ολοκλήρωση του έργου θεωρούνται τα επιπλέον €21 εκατ. τα οποία διεκδικεί η ΙΝΤΡΑΚΑΤ, απαίτηση η οποία βρίσκεται ενώπιον την Κεντρικής Επιτροπής Απαιτήσεων και Αλλαγών (ΚΕΑΑ). Πριν από περίπου ένα μήνα σε συνάντηση του Αλέξη Βαφεάδη με τον ισχυρό άνδρα της ελλαδικής κατασκευαστικής εταιρείας Αλέξανδρο Εξάρχου, αντιπρόεδρο & διευθύνοντα σύμβουλο, τέθηκαν δύο αιτήματα της εταιρείας. Πρώτον, εξεύρεσης τρόπου εξυγίανσης των υλικών εκσκαφής και δεύτερον, της λατόμευσης υλικών. Η κυβερνητική πλευρά εμφανίζεται θετική. Ωστόσο το τοπίο αναμένεται στη νέα συνάντηση. Σύμφωνα με τα Δημόσια Εργα μέχρι στιγμής έχει υλοποιηθεί το 30% του έργου, με την κατασκευάστρια εταιρεία να αποδίδει τις διεκδικήσεις (19) που υπέβαλε, σε απρόβλεπτες και δυσμενείς συνθήκες του εδάφους. **Σελ. 5**

Κέρδη αλλά και δυσαρέσκεια από τον υπερτουρισμό

Το «φιλί της ζωής» δίνουν στην οικονομία της Ευρωζώνης οι Αμερικανοί τουρίστες που συρρέουν μαζικά για να απολαύσουν τον ήλιο και τη θάλασσα, αλλάζοντας τους συσχετισμούς οικονομικής ισχύος στη Γηραιά Ηπειρο. Το «success story» της Μεσογείου ξαναγράφει την πρόσφατη οικονομική ιστορία της Ευρώπης. Κι ενώ ο τουρισμός ενισχύει τα ταμεία, σημάδια δυσαρέσκειας φουντώνουν σε όλη την περιοχή. Ο υπερτουρισμός αποτελεί ευκαιρία, αλλά και απειλή που απαιτεί μια ολοκληρωμένη και πολύπλευρη προσέγγιση. **Σελ. 8**

Ενίσχυση περιβαλλοντικών ελέγχων με νέες προσλήψεις

Δηλώσεις Θεόδουλου Μεσημέρη

Με πρόσθετο προσωπικό αναμένεται να ενισχυθεί το Τμήμα Περιβάλλοντος, προκειμένου να γίνεται πιο αποτελεσματικός έλεγχος και να καταπολεμηθεί η μάστιγα των παράνομων σκυβαλότοπων. Ο αναπληρωτής διευθυντής του Τμήματος Περιβάλλοντος, Θεόδουλος Μεσημέρης δήλωσε στην «Κ» ότι θα γίνονται τακτοί έλεγχοι σε σημεία που υπάρχει συστηματική παράνομη απόρριψη. **Σελ. 4**

Πολύ πίσω στα ηλεκτρικά η Κύπρος

Στοιχεία της Κομισιόν

Γρήγορη πρόοδο όσον αφορά την εξάπλωση των ηλεκτρικών οχημάτων καταγράφει η Κύπρος, αλλά βρίσκεται ακόμα πολύ πίσω σύμφωνα με επίσημα στοιχεία της Κομισιόν. **Σελ. 4**

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΩΝ

Ευάλωτη παραμένει η ελληνική οικονομία

Το spread των ελληνικών ομολόγων έχει αυξηθεί όσο και το spread των γαλλικών, έπειτα από το αποτέλεσμα των ευρωεκλογών. Αν και η ελληνική οικονομία έχει γίνει πολύ πιο ανθεκτική στα εξωτερικά σοκ, η εικόνα στην αγορά ομολόγων αποδεικνύει πως παραμένει ευάλωτη και πως η... τάση για προβληματισμό από τους επενδυτές προς τη χώρα παραμένει. **Σελ. 19**

10.000 ΦΟΡΕΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ

Πολύ πιο έξυπνη από τον άνθρωπο η ASI

Σε δέκα χρόνια η τεχνητή νοημοσύνη θα είναι 10.000 φορές πιο έξυπνη από τον άνθρωπο, εκτίμησε ο CEO της SoftBank, Masayoshi Son, σε σπάνια δημόσια εμφάνισή του. Ο επιχειρηματίας, με μεγάλη επιρροή στον κόσμο της τεχνολογίας, παρουσίασε το όραμά του για έναν κόσμο με τεχνητή σούπερ νοημοσύνη, ή ASI (artificial super intelligence). **Σελ. 8**

ΠΟΛΙΤΙΚΗ Σελ. 6

- Παρεμβάσεις «χειρουργικού τύπου» προς Χεζμπολάχ
- Λάδι στη φωτιά που άναψε ο Νασράλα ρίχνει η Τουρκία

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Λιγότερο «λαμπερό» το Παρίσι από το Σίτι

Το Παρίσι ωφελήθηκε από το Brexit. Ομως η άνοδος της Ακροδεξιάς φρενάρει τις φιλοδοξίες του να συναγωνιστεί το Λονδίνο ως ευρωπαϊκός οικονομικός κόμβος. Τραπεζίτες ανησυχούν για θέματα όπως οι άδειες εργασίας και οι φόροι, ενώ προειδοποιούν για δυνητικά καταστροφικές οικονομικές συνέπειες εάν κερδίσουν τις εκλογές ακραίες δυνάμεις. **Σελ. 9**

ΑΜΥΝΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Ρεκόρ προσλήψεων λόγω του πολέμου

Ο πόλεμος στην Ουκρανία αναδιαμορφώνει την παγκόσμια αμυντική βιομηχανία και αλλάζει ραγδαία το τοπίο με ρεκόρ προσλήψεων. Ερευνα των Financial Times σε 20 μεγάλες και μεσαίες αμυντικές εταιρείες των ΗΠΑ και της Ευρώπης διαπίστωσε ότι προσλαμβάνουν με ταχύ ρυθμό, σε μια προσπάθεια να διαχειριστούν τις παραγγελίες-ρεκόρ. **Σελ. 13**

ΠΑΝΑΚΡΙΒΑ ΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ

«Ξεφούσκωσαν» οι συναυλίες αστέρων

Το 2023 μετά την πανδημία έγινε «έκρηξη» στην παγκόσμια συναυλιακή δράση. Περιοδείες μεγάλων ονομάτων, όπως της Taylor Swift και της Beyonce, ξεπούλησαν γρήγορα, με αποτέλεσμα ο κλάδος των συναυλιών να καταγράψει ρεκόρ εισιτηρίων. Φέτος, η επιτυχία είναι πιο εύθραυστη, με ακυρώσεις συναυλιών, ενώ τα εισιτήρια είναι πλέον πολύ ακριβά. **Σελ. 9**

5 291296 000378

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Οι τράπεζες ενώπιον αναθεωρημένου SREP

Τα τελευταία χρόνια, ο ευρωπαϊκός τραπεζικός κλάδος έχει να αντιμετωπίσει ένα πολύ διαφορετικό περιβάλλον που σε τίποτα δεν θυμίζει το παρελθόν. Σε περίοδο λιγότερη των τριών ετών οι τράπεζες κλήθηκαν να αντιμετωπίσουν την υγειονομική κρίση της Covid-19, τη γεωπολιτική κρίση που προκάλεσε η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, την ενεργειακή κρίση, την κρίση του πληθωρισμού και τη μίνι τραπεζική κρίση τον Μάρτιο του 2023 σε ΗΠΑ και Ελβετία. Επιπλέον, η κλιματική αλλαγή μεταβάλλει την οικονομία και επιβάλλει νέες δομικές αλλαγές την ίδια ώρα που η ψηφιακή μετάβαση ανατρέπει το ανταγωνιστικό σκηνικό και «βάζει» στο παιγνίδι νέους παίκτες. Αν και οι δύο τελευταίοι κίνδυνοι αξιολογούνται ψηλά επειδή θα απαιτήσουν χρόνια πριν αλλάξουν τα τραπεζικά δεδομένα, μέχρι τότε ίσως να παρουσιάζεται μια τάση υποτίμησης.

Τα καλά νέα «βρίσκονται» στους ισολογισμούς που προσφέρουν μια εικόνα προσωρινής ανακούφισης καθώς οι βασικοί οικονομικοί δείκτες παραπέμπουν σε αυξημένη ανθεκτικότητα από πλευράς των τραπεζών. Για το ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα το έτος αναφοράς είναι το 2015, οπότε και αποφασίστηκε η κοινή εποπτεία προκειμένου να αποφευχθούν τοπικές τραπεζικές κρίσεις που όπως αποδείχθηκε εύκολα μπορούσαν να μετατραπούν σε περιφερειακές λόγω της αρχιτεκτονικής του ευρώ. Σε σχέση με την έναρξη της κοινής εποπτείας, η ποιότητα του ενεργητικού, όπως εκφράζεται μέσα από τον δείκτη μη εξυπηρετούμενων δανείων, έχει βελτιωθεί κατά 350%. Η κεφαλαιουχική επάρκεια με βάση τον δείκτη πρωτοβάθμιων κεφαλαίων είναι κατά 23% βελτιωμένη, ενώ η ρευστότητα παρουσιάζει 15% βελτίωση σύμφωνα με τον σχετικό δείκτη κάλυψης.

Σήμερα, τα μεγαλύτερα προβλήματα των ευρωπαϊκών τραπεζών έχουν να κάνουν με τη διακυβέρνηση και τον τρόπο που αυτή επηρεάζει τη διαχείριση κινδύνων. Η διαχείριση κινδύνων εξακολουθεί να είναι σημαντική παράμετρος για την επιτυχία των τραπεζών και γίνεται τον τελευταίο καιρό μια συνειδητή προσπάθεια να αποκτήσει μια πιο προωθημένη ματιά επικεντρώνοντας την προσπάθεια στο αύριο και όσα ενδεχομένως θα απειλήσουν την ανθεκτικότητα των τράπεζων. Στα συγκεκριμένα, προφανώς και η προσπάθεια χρειάζεται να επικεντρωθεί στους κλιματικούς και ψηφιακούς κινδύνους. Όσον αφορά στους τελευταίους, αυτοί βρίσκονται σε πιο άμεση έξαρση καθώς σε περίοδο 12 μηνών καταγράφεται διπλασιασμός των κυβερνοεπιθέσεων.

Άλλη μια περιοχή ανησυχίας έχει να κάνει με την ποιότητα του ενεργητικού, καθώς τα ψηλά επιτόκια δυσκολεύουν τις προσπάθειες εξυπηρέτησης των χρηματοδοτήσεων. Αρχικά, το πρόβλημα εντοπίστηκε στον κλάδο των εμπορικών ακινήτων, ενώ προσφάτως επεκτάθηκε και στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Νέες περιοχές προβληματισμού προφανώς και αναδεύονται παρόλο που η εκτίμηση είναι πως θα χρειαστεί χρόνος πριν η κατάσταση αποτυπωθεί πλήρως στους τραπεζικούς ισολογισμούς. Είναι γι' αυτό που η διαχείριση κινδύνων καλείται να ενεργήσει προληπτικά και να θέσει σε λειτουργία προβλεπτικά μοντέλα που θα έχουν μικρή εξάρτηση στα παλιά δεδομένα που έχουν λίγη έως καθόλου αξία σήμερα.

Σε αυτό το άκρως πρωτόγνωρο και απαιτητικό τραπεζικό περιβάλλον, η εποπτεία ως ήταν αναμενόμενο αλλάζει. Προς αυτή την κατεύθυνση έχει αποφασιστεί η αναθεώρηση του SREP που αφορά στην ετήσια αξιολόγηση των τραπεζών από τον ενιαίο εποπτικό μηχανισμό. Μέσα από τις δρομολογούμενες αλλαγές επιχειρείται μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και καλύτερη αποδοτικότητα στον εντοπισμό προβληματικών περιοχών και στην υπόδειξη διορθωτικών ενεργειών. Οι αλλαγές στο πλαίσιο διενέργειας του SREP θα εφαρμοστούν σταδιακά ξεκινώντας από φέτος, με στόχο η πλήρης εφαρμογή να ολοκληρωθεί το 2027 με τη δημοσίευση του ελέγχου για το 2026.

Έχεις κάρτα της Ελληνικής Τράπεζας;
Έχεις **cashback**!

ΚΑΤΕΒΑΣΕ ΤΟ ΤΩΡΑ

HELLENIC BANK | μπλε

Τρεις νέες εκδόσεις

«Του Κανενός» της Ερατώς Ιωάννου

Κυκλοφόρησε σε Ελλάδα και Κύπρο το νέο βιβλίο (νουβέλα) της Ερατώς Ιωάννου, «Του Κανενός» από τις Εκδόσεις Ο Μωβ Σκίουρος. Τρεις κατατρεγμένοι σε έναν μη τόπο –στη νεκρή ζώνη της Λευκωσίας- αντιμάχονται τον εγκλεισμό τους, όπου συνυπάρχουν η παραίτηση και η ελπίδα, η πραγματικότητα και το όνειρο, οι ώρες που καθένας τους περνά με τον δικό του τρόπο κάτω απ' το ίδιο αυτό στενό κομμάτι ουρανού. «Στη μεγάλη πορεία, προσπερνώντας αμμόλοφους και φοινικιές, καμένα χωριά και κουφάρια, έλεγαν: «Μύρισε τη θάλασσα στον αέρα! Φτάνουμε! Τη μυρίζεις την αρμύρα;» Κι εγώ έλεγα: «Ναι, τη μυρίζω. Δεν φοβάμαι». Κι ας δεν τη μύριζα. Κι ας φοβόμουνα. Λαχτάρησα τον νέο τόπο. Όμως πέφτοντας από τον τοίχο, βρέθηκα, κορίτσι χωρίς όνομα, μετέωρη εδώ, σε μια νεκρή ζώνη στη γη του κανενός».

«Οταν μας άφησε η θάλασσα». Μια ιστορία βασισμένη σε πραγματικά γεγονότα από την Κύπρο του 1974, της Αννας Κουππάνου

Κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Πατάκη το βιβλίο «Όταν μας άφησε η θάλασσα» της βραβευμένης με Κρατικό Βραβείο Λογοτεχνίας της Κύπρου για Βιβλίο για Μεγάλα Παιδιά και Εφήβους συγγραφέα Άννας Κουππάνου. Πρόκειται για μια ιστορία βασισμένη σε πραγματικά γεγονότα από την Κύπρο του 1974. Δύο δίδυμα αδέρφια αναγκάζονται να αφήσουν την πατρίδα τους κατά την τουρκική εισβολή και να καταφύγουν στην Ελλάδα, όπου θα πρέπει να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις και τα εμπόδια που ορθώνονται μπροστά και ανάμεσά τους. Κύπρος, 1974. Η τουρκική εισβολή στερεί από την Κατερίνα Χρυσοστόμου, ένα νεαρό κορίτσι από την Κερύνεια, το χωριό, το σπίτι, ίσως και τον πατέρα της. Μαζί με τον δίδυμο αδελφό της Μιχάλη επιβιβάζονται σε ένα καράβι που ταξιδεύει για την Ελλάδα. Μαζί τους ταξιδεύουν κι άλλα παιδιά. Εκατοντάδες κορίτσια και αγόρια, χωρίς γονείς, χωρίς άλλα μέλη των οικογενειών τους, κατευθύνονται προς τον Πειραιά με την ελπίδα μιας καινούριας ζωής, προκειμένου να φιλοξενηθούν σε ιδρύματα και οικογένειες και να ξαναπιάσουν το νήμα μιας ήρεμης ζωής. Η Κατερίνα και ο Μιχάλης βρίσκονται σε μια χώρα που γνωρίζουν μόνο από βιβλία και ιστορίες. Η ζωή όμως τους επιφυλάσσει κι άλλες εκπλήξεις.

«Εξηγήματα. Προπολεμικά και μεταπολεμικά αφηγήματα» του Κώστα Βασιλείου

Κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Αρμίδα η συλλογή διηγημάτων «Εξηγήματα. Προπολεμικά και μεταπολεμικά αφηγήματα» του Κώστα Βασιλείου. Ο πολυγραφότατος και πολυβραβευμένος Κύπριος λογοτέχνης επιστρέφει στα λογοτεχνικά δρώμενα, και συγκεκριμένα στον πεζό λόγο, με μια ιδιαίτερη συλλογή διηγημάτων. Κείμενα προπολεμικά και μεταπολεμικά, με ορόσημο το έτος της τουρκικής εισβολής 1974, στα οποία εντοπίζονται όλα εκείνα τα στοιχεία που καθιστούν τον Βασιλείου μια ηχηρή φωνή της ευρύτερης νεοελληνικής λογοτεχνίας. Με το προσωπικό του ύφος, διανθισμένο με ζωηρούς διαλόγους, εικόνες αντλημένες κυρίως από την ευρύτερη κυπριακή κοινωνία της εποχής του, μας παραδίδει έναν τόμο αφηγημάτων που έρχεται να προστεθεί στο ήδη πλούσιο βιογραφικό του. Ο Πελέ και μια κότα (!), τα τριαντάφυλλα του Επιτάφιου, το μαχαλλεπί του Κατσικόρωνου, τα ξεχασμένα γιασεμιά σε μια βράκα, όλες οι ιστορίες του Κώστα Βασιλείου χτίζουν και προσφέρουν μια μοναδική εμπειρία ανάγνωσης. Είναι η δική του γλώσσα, διανθισμένη με το κυπριακό προφορικό ιδίωμα, ο δικός του συγγραφικός χαρακτήρας, το δικό του συμβολικό ύφος, οι δικές του πινελιές στους απλούς καθημερινούς Κύπριους χαρακτήρες του, είναι τα Εξηγήματά του!

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Συνέντευξη στον **ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ**

Το AfroBanana δεν είναι μόνο μουσική

Το AfroBanana Festival σε λίγες μέρες στα Λεύκαρα (4-7 Ιουλίου) δίνει ρεύμα σε κονσόλες και ηχεία, ανάβει φώτα και είναι έτοιμο να υποδεχθεί το μουσικόφιλο κοινό, αλλά και εκείνους/ες που θέλουν να ακούσουν και να ζήσουν ένα ποικίλο πρόγραμμα. Για το φετινό λοιπόν Afrobanana και για ό,τι νέο φέρνει το 2024 μάς μίλησαν οι διοργανωτές του Μάρθα Γεωργίου και Κώτσιος ο Piccadilly. Φέτος, εκτός από το πολύ ενδιαφέρον line up του το φεστιβάλ φιλοξενεί και πολύ ενδιαφέρουσες παράλληλες δραστηριότητες, όπως το Σχολείο του Δάσους, τις προβολές ταινιών από το Countryside Animafest Cyprus, και πολλά άλλα. Την τελευταία μέρα θα στρωθεί ένα τραπέζι στη μέση του φεστιβάλ για να γιορτάσουν όλοι μαζί με μεζέ, ποτό, και πολλή μουσική.

–Για ακόμη μία χρονιά Afrobanana... τι καινούργιο φέρνει φέτος το φεστιβάλ;

–Κάτι ιδιαίτερο για το φεστιβάλ μας φέτος εν οι συνεργασίες που εδημιουργήσαμε. Πολλοί καλλιτέχνες θα εμφανιστούν στη σκηνή μαζί, θα παίξουν μαζί, θα δημιουργήσουν μαζί. Έχουμε DJs back2back, μπάντες όπως οι Sonica που καλούν στη σκηνή μαζί τους τον σαξοφωνίστα Μάριο Χαραλάμπους. Το πιο καταπληκτικό είναι κάποια εντελώς καινούργια ακούσματα που ετοιμάζουνται στο πλαίσιο του φεστιβάλ, με την εκρηκτική συνεργασία μεταξύ του Έλληνα μουσικοσυνθέτη Larry Gus τζιαι του δικού μας του πολυτάλαντου Σωφρόνη Σωφρονίου, σε ένα συναρπαστικό πείραμα επί σκηνής. Φυσικά έχουμε ένα καταπληκτικό line up όπως πάντα, αλλά τζιαι τους πιο μεγάλους headliners που είχαμε ποτέ – τους θρυλικούς Budos Band που τη Νέα Υόρκη. Ξεκινούν τον γύρο της Ευρώπης (μια περιοδεία που σχεδόν ξεπούλησε) με πρώτο σταθμό την Κύπρο! Ανάμεσα στους συνεργάτες τους τζιαι οπαδούς τους οι Charles Bradley τζιαι Amy Winehouse. Για πρώτη φορά επίσης, έχουμε δικό μας σχολείο! Θαυμάζουμε το έργο που κάμνει το Σχολείο του Δάσους στον Κόρνο, έτσι εκαλέσαμεν τους να παίξουν με τα παιδάκια που έρκουνται στο φεστιβάλ, για να δείξουν σε ούλλους μας εναλλακτικούς τρόπους μάθησης. Τα παιδάκια (4-10) θα μπορούν να παρατηρήσουν θησαυρούς της φύσης, να κατασκευάσουν με λάσπη, φύλλα, ό,τι μας προσφέρει το περιβάλλον γύρω μας. Τέλος, την Κυριακή έχουμε τραπέζωμα, κάτι που επιδιώκουμε για χρόνια, επειδή εν κάτι που φέρνει τον κόσμο μαζί. Έτσι θα έχουμε ένα πανηγυρικό φινάλε ανοικτό για όλους (είσοδος ελεύθερη), με συμπρωταγωνιστές chef & DJ, όπου στρώνουμε τραπέζι στη μέση του φεστιβάλ για να γιορτάσουμε με μεζέ, ποτό, τζιαι όπως πάντα, μουσική. Τέσσερις DJ θα μας παίξουν τα αγαπημένα τους κομμάθκια μόνο που δίσκους, τα κομμάθκια που εφάαν τη ζωή τους να ψάχνουν σε δισκάδικα παντού στον κόσμο, τζιαι μοιράζουνται τα μαζί μας μέσω του καλύτερου ηχοσυστήματος που εστήθηκε ποτέ στην Κύπρο: του θρυλικού Funktion One. Ταυτόχρονα τα αδέρφια Φώκου στήνουν Κουζίνα Άρκα για να μας μαειρέψουν πώς φαντάζουνται το κλέφτικο τζιαι άλλους εποχιακούς μεζέδες. Τζιαι ενώ συνήθως αρέσκει τους να παίζουν με τη φωθκιά, εφέραμεν τους μαζί με άλλους πρωτοπόρους της κουζίνας, τους Fornelia, κυπριακούς ηλιακούς φούρνους, για να μας δείξουν τι μπορούμε να δημιουργήσουμε με τη δύναμη του ήλιου.

Σίγουρα το κοινό της Κύπρου ήταν ανέκαθεν γνώριμο με διεθνή μουσική, αλλά τωρά ακόμα παραπάνω. Τωρά όμως έζησεν αξέχαστες εμπειρίες που αφήνουν σημάδι στον χρόνο τζιαι χτίζουν η μια πα' στην άλλη» λένε η Μάρθα Γεωργίου και ο Κώτσιος ο Piccadilly.

–Έχει ενδιαφέρον ότι εκτός από το μουσικό πρόγραμμα το φεστιβάλ διοργανώνει και τις παράλληλες εκδηλώσεις, όπως το Σχολείο του Δάσους, αλλά και οι προβολές ANIMAFEST... Πάτε πέρα από τη μουσική λοιπόν...

–Το AfroBanana έννεν μόνο μουσική φυσικά. Φέρνουμε μαζί εικαστικούς, δημιουργούς τζιαι κόσμο που ασχολείται εις βάθος με διάφορα θέματα, που φιλικές οργανώσεις όπως οι CSI, Urban Gorillas, OPU Collective, The Forest School, Terra Cypria, Friends of the Earth τζιαι πολλούς άλλους, να προσφέρουν δραστηριότητες για μιτσιούς τζιαι μεγάλους βάσει της φιλοσοφίας μας: Think Green, Nurture Mind & Body, Build Communities & Make Art. Άρα προσφέρουμε δραστηριότητες όπως Tai Chi, Qi Gong, περιδιαβάσεις στο χωριό, τζιαι την επιστροφή της κινητής πλατφόρμας των Urban Gorillas που πλαισιώνεται που το φεστιβάλ σαν αρχαία αγορά. Επίσης, κάθε χρονιά, κάποιοι που τους μουσικούς μας κάθουνται μαζί μας τζιαι μοιράζουνται τες γνώσεις τους. Πέρσι είχαμε τον θρυλικό Afla να ξεκινά ένα drum circle μες στη μέση του φεστιβάλ. Φέτος, η Kornelia, παγκοσμίως αναγνωρισμένη DJ τζιαι ανθρωπολόγος θα μοιραστεί τα μυστικά της συλλογής της Ladies on Records, με μια διαδραστική μουσική πρωτοβουλία, Make Hummus Not War. Για τα μωρά, που είναι πάντα ευπρόσδεκτα στο φεστιβάλ, έχουμε πολλές δραστηριότητες για να γνωρίσουν νέους κόσμους, αφήνοντας την φαντασία τους ελεύθερη. Τζιαι φυσικά αφού είμαστε στα Λεύκαρα, θα μάθουμε για τα περίφημα λευκαρίτικα τζιαι να δημιουργήσουμε δικά μας μοτίβα, με τους lefkart. Επίσης, θα έχουμε την εξέλιξη μιας δράσης που εξεκινήσαμε στο φεστιβάλ μας στην Αθήνα φέτος με τους OPU Collective. Στον Νέο Κόσμο, εκαλέσαμε μιτσιούς τζιαι μεγάλους να ζωγραφίσουν μαζί μας με το Imagine a City - στα Λεύκαρα εν να παίξουμε μαζί με το Build a City, ένα κατασκευαστικό παιχνίδι που μας αφήνει να εξερευνήσουμε πώς θα εχτίζαμε την ιδανική μας πόλη. Στο φεστιβάλ μπορείς επίσης να απολαύσεις προβολές ταινιών που το Countryside Animafest Cyprus, ένα αδερφικό φεστιβάλ που κάμνει εξαιρετική δουλειά στον χώρο του animation. Αλλά για το AfroBanana εσχεδιάσαμε τζιαι κατασκευάσαμε ειδικά διαμορφωμένα σπιτούθκια πουλιών, που προσφέρουν στον καθένα ένα μίνι ιδιωτικό σινεμά.

> **«Πάντα έχει σημαντική θέση η εγχώρια μουσική σκηνή στο φεστιβάλ. Αναδεικνύουμε πολλούς καλλιτέχνες στις σκηνές μας, που DJs μέχρι μπάντες».**

–Με ποιον τρόπο το Afrobanana σμίγει τις διεθνείς τάσεις της μουσικής που υπηρετεί με την εγχώρια μουσική σκηνή;

–Πάντα έχει σημαντική θέση η εγχώρια μουσική σκηνή στο φεστιβάλ. Αναδεικνύουμε πολλούς καλλιτέχνες στες σκηνές μας, που DJs μέχρι μπάντες όπως τους Buzz' Ayaz που εκάμαν το ντεμπούτο τους μαζί μας πέρσι, ή τους Monsieur Doumani, που επήραμε μαζί μας φέτος στην Αθήνα. Κάτι που επροέκυψε, αφού οι διοργανωτές τού «This is Athens City Festival» επαρακολουθούσαν το φεστιβάλ μας για χρόνια. Τελικά επροσεγγίσαν μας με τον Δήμο Αθηναίων τζιαι (τιμή μας) επροσκαλέσαν μας να λάβουμε μέρος τζιαι εμείς με ένα ολοκληρωμένο lineup που μουσική, τέχνες, φαΐ τζιαι ποτό για να αναδείξουμε τη σύγχρονη κυπριακή κουλτούρα.

–Η συμμετοχή διεθνών συγκροτημάτων και καλλιτεχνών όλα αυτά τα χρόνια έχει επηρεάσει τη δική μας οπτική για τη μουσική;

–Σίγουρα το κοινό της Κύπρου ήταν ανέκαθεν ενήμερο τζιαι γνώριμο με διεθνή μουσική, αλλά τωρά ακόμα παραπάνω. Τωρά όμως έζησεν αξέχαστες εμπειρίες που αφήνουν σημάδι στον χρόνο τζιαι χτίζουν η μια πα' στην άλλη. Κανένας που εστάθηκε μπροστά που τους BCUC πέρσι τζιαι εχόρεψε χωρίς ανάσα τα θρυλικά κομμάθκια τους (που διαρκούν κανένα μισάωρο το καθένα) δεν θα το ξεχάσει ποτέ. Τρεις μήνες μετά εβραβευτήκαν ως το καλύτερο συγκρότημα world music στον κόσμο, τζιαι είχαμε την τιμή να χορέψουμεν μαζί τους πα' στην κορυφή. Φέτος Παρασκευή 5 Ιούλη, φιλοξενούμε τους Arp Frique & Family συχνοί συνεργάτες του βετεράνου Νιγηριανού μουσικού Orlando Julius, που μας μάγεψε στο AfroBanana το 2016, έτσι πλέον οι αναμνήσεις κάθε χρονιάς εμπλουτίζουν τες νέες εμπειρίες που αποκτούμε.

Φεστιβάλ AfroBanana, Λεύκαρα 4-7 Ιουλίου. Για περισσότες πληροφορίες για το Φεστιβάλ, και για το πλήρες πρόγραμμα επισκεφτείτε τη σελίδα www.afrobanana.com.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ**

kouroupakisa@kathimerini.com.cy

Επιστημονικό Συνέδριο

Το Ινστιτούτο Ερευνών Προμηθέας διοργανώνει διεθνές επιστημονικό συνέδριο με αφορμή τη συμπλήρωση 50 χρόνων από το πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή στην Κύπρο τον Ιούλιο του 1974. Το διήμερο συνέδριο θα αναδείξει τις ιστορικές, κοινωνικές και πολιτικές πτυχές αυτών των δύο σημαντικών γεγονότων, εμπλουτίζοντας την υπάρχουσα βιβλιογραφία και ακαδημαϊκή έρευνα σχετικά με το θέμα. Το συνέδριο θα έχει 4 θεματικές ενότητες: α) Η ανατροπή δημοκρατικών κυβερνήσεων ως εργαλείο επιβολής ελέγχου, β) Κυπριακό Πρόβλημα: Ιστορικό πλαίσιο, εξέλιξη και η τραγωδία του 1974, γ) Οι προσπάθειες επίλυσης του Κυπριακού προβλήματος και τι δέον γενέσθαι στη σημερινή συγκυρία τοπικά, περιφερειακά και διεθνώς, δ) Η τέχνη και η εκπαίδευση ως εργαλείο μνήμης και υπεράσπισης πανανθρώπινων αξιών. Παρασκευή 28 και Σάββατο 29 Ιουνίου, Πανεπιστήμιο Κύπρου Κτήριο Συμβουλίου Συγκλήτου, Αίθουσα Β108. Για το αναλυτικό πρόγραμμα και ομιλητές του συνεδρίου στον σύνδεσμο www.inep.org.cy/scientific-conference-gr.

Μικρά πρόστυχα γράμματα

Στις 27 Ιουνίου κυκλοφορεί στον κινηματογράφο Πάνθεον η επιτυχημένη βρετανική κωμωδία «Μικρά πρόστυχα γράμματα» της Thea Sharrock, με τις Ολίβια Κόλμαν, Τζέσι Μπάκλεϊ, Τίμοθι Σπαλ κ.ά. Ένα παράλογο σκάνδαλο ξεσπάει στο Λιτλχάμπτον, στο οποίο εμπλέκονται οι δύο γειτόνισσες: η βαθιά συντηρητική Ολίβια Κόλμαν και η ταραχώδης Ιρλανδή Τζέσι Μπάκλεϊ, στην εξωφρενική αλλά αληθινή ιστορία που συνέβη το 1920! Όταν η Κόλμαν αρχίζει να λαμβάνει γράμματα με εξωφρενικές βρισιές, οι ύποπτοι είναι αρκετοί και το σκάνδαλο οδηγείται μέχρι και σε δίκη, αλλά ποιος στέλνει τελικά αυτά τα μηνύματα; Κινηματογράφος Πάνθεον, Διαγόρου 20, Λευκωσία. Προβολές καθημερινά στις 8:30 μ.μ.

Το Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Πάφου έρχεται για 9η χρονιά στις 28-30 Ιουνίου 2024 με υπαίθριες προβολές στον πολιτιστικό χώρο Τεχνόπολις 20.

Την Τετάρτη 3 Ιουλίου στο θερινό σινεμά στη Βάβλα προβάλλεται η ταινία «Smuggling Hendrix» ή «Φυγαδεύοντας τον Χέντριξ» του Μάριου Πιπερίδη.

Θερινό σινεμά στη Βάβλα

Την Τετάρτη στις 3 Ιουλίου στο θερινό σινεμά στη Βάβλα, στο αμφιθέατρο του χωριού, προβάλλεται η ταινία «Smuggling Hendrix» ή «Φυγαδεύοντας τον Χέντριξ» του Μάριου Πιπερίδη και πρωταγωνιστή τους Αδάμ Μπουσδούκο, Βίκυ Παπαδοπούλου, Φατίχ Αλ και Οζγκιούρ Καραντενίζ. Το «Φυγαδεύοντας τον Χέντριξ» είναι μια βραβευμένη ταινία που ανατρέπει με χιούμορ βαθιά ριζωμένες προκαταλήψεις. Βασικός ήρωας της ταινίας είναι ο 43χρονος Γιάννης, ένας ξοφλημένος μουσικός, του οποίου η ζωή δεν κυλά όπως ακριβώς την είχε φανταστεί. Η κοπέλα του τον έχει εγκαταλείψει ενώ οι «δανειστές» του, του έχουν γίνει στενός κορσές. Σχεδιάζει να φύγει το συντομότερο μαζί με τον αγαπημένο του σκύλο, Τζίμι. Ωστόσο, ο σκύλος το σκάει προς την τουρκοκρατούμενη πλευρά του νησιού και ο Γιάννης έχει να αντιμετωπίσει μια ευρωπαϊκή νομοθεσία που απαγορεύει τη διέλευση ζώων στις ελεύθερες περιοχές. Έναρξη προβολής ώρα 8:30 μ.μ. Με την υποστήριξη του Κοινοτικού Συμβουλίου Βάβλας.

Το Ίδρυμα Πολιτισμού Ορεινών Κοινοτήτων Τροόδους διοργανώνει αναδρομική έκθεση του σημαντικού Κύπριου χαράκτη Χαμπή στο Πολιτιστικό Κέντρο «Γιώργος Σεφέρης», στις Πλάτρες.

Φεστιβάλ Κινηματογράφου Πάφου

Το Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Πάφου έρχεται για 9η χρονιά στις 28-30 Ιουνίου 2024 με υπαίθριες προβολές στον πολιτιστικό χώρο Τεχνόπολις 20, με 26 ταινίες μυθοπλασίας, ντοκιμαντέρ και animation μικρού μήκους από όλο τον κόσμο. Ένα τριήμερο κινηματογραφικό ταξίδι που διασχίζει σύνορα και πολιτισμούς με ενδιαφέρουσες ιστορίες και όμορφες εικόνες με ταινίες από την Κύπρο, Γαλλία, Ιταλία, Ισπανία, Ρουμανία, Ιαπωνία, Ιράν, ανάμεσα σε άλλες. Εκτός από το κύριο πρόγραμμα, το PIFF είναι επίσης περήφανο που παρουσιάζει 8 φοιτητικές ταινίες, που αναδεικνύουν το ταλέντο, τη δημιουργικότητα και τη φρέσκια ματιά της επόμενης γενιάς σκηνοθετών. Technopolis 20, Νικολάου Ι. Νικολαΐδη 18, Πάφος. Πέμπτη 28, Παρασκευή 29, Σάββατο 30 Ιουνίου, ώρα έναρξης προβολών 8:45 μ.μ. Είσοδος δωρεάν. Κατάλληλο για ηλικίες 18+. Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε την επίσημη ιστοσελίδα του Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογράφου Πάφου στη διεύθυνση www.piffcyprus.com

Η Κύπρος του Χαμπή

Το Ίδρυμα Πολιτισμού Ορεινών Κοινοτήτων Τροόδους διοργανώνει αναδρομική έκθεση του σημαντικού Κύπριου χαράκτη Χαμπή. Σαράντα έργα στο σύνολό τους από όλο το φάσμα της θεματικής του καλλιτέχνη, επιλεγμένα ένα προς ένα από τον ίδιο, θα παρουσιαστούν στο κοινό κατά τη διάρκεια της σημαντικής αυτής έκθεσης με τον τίτλο «Η Κύπρος του Χαμπή». Τοπία, άνθρωποι, φύση, αρχιτεκτονική, έθιμα, μύθοι και παραδόσεις με την μοναδική τέχνη και τεχνική του Χαμπή. Αντιπροσωπευτικά έργα έξι δεκαετιών, από το 1976 μέχρι και το 2022, εμπνευσμένα από την πρόσφατη Κυπριακή τραγωδία, από και για τους ποιητές μας, από μύθους και παραμύθια και φυσικά από τις ζωές, τις παραδόσεις, τα ήθη και τα έθιμα των λαϊκών ανθρώπων της Κύπρου. Την έκθεση θα εγκαινιάσει ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκος Χριστοδουλίδης την Κυριακή 30 Ιουνίου 2024 στις 11:00 π.μ. Πολιτιστικό Κέντρο «Γιώργος Σεφέρης», Πλάτρες. Η έκθεση στις 30 Ιουνίου θα παραμείνει ανοικτή για το κοινό μέχρι τις 7:00 μ.μ. εκτός από την ημέρα των εγκαινίων, θα είναι ανοικτή στο κοινό για τρία Σαββατοκύριακα: 6 και 7 Ιουλίου, 13 και 14 Ιουλίου, 20 και 21 Ιουλίου, από τις 11:00 π.μ. έως τις 7:00 μ.μ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»
Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: Δημητρης Λοττιδης • Σύμβουλος Εκδοσης: Αλκης Ανδρεου
Διευθυντρια: Μαρινα Οικονομιδου • Υπεύθυνος Υλης: Αποστολος Κουρουπακης • Υπεύθυνος Ατελιέ: Παντελης Δαμιανου

Νικόλαου Σαριπόλου 2, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **Αλεξης Παπαχελας** ■ Διεύθυνση συντάξεως: **Κωστης Φαφουτης - Νωτης Παπαδοπουλος**

HELLENIC BANK

Μία απλή σου κίνηση να είναι πνοή για τον πλανήτη:

ανεκτίμητο

Για κάθε σου συναλλαγή με κάρτες Mastercard® της Ελληνικής Τράπεζας από **10/06/24 έως 10/07/24**, η Ελληνική Τράπεζα σε συνεργασία με την Mastercard συνεισφέρουν στην αποκατάσταση των δασών.

Παράλληλα εσύ, διεκδικείς **1 από τα 10 μοναδικά πακέτα βιωματικών εμπειριών κοντά στη φύση**.

Μαζί για κάτι καλό.

www.hellenicbank.com/ppc

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

PRICELESS PLANET COALITION

In partnership with WORLD RESOURCES INSTITUTE

CONSERVATION INTERNATIONAL

Προς αύξηση των επιθεωρητών περιβάλλοντος

Οι νέες προσλήψεις, οι μέχρι στιγμής στρεβλώσεις και το πλάνο για σύσταση Υπηρεσίας Περιβαλλοντικών Ελέγχων

Του **ΠΑΥΛΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΥ**

Ως προσωρινή λύση ανάγκης, ενώπιον σοβαρών κενών, που συνδέονται με «αμαρτίες» αντανακλαστικών από πλευράς Πολιτείας στο θέμα των περιβαλλοντικών ελέγχων, είναι ο διορισμός νέων επιθεωρητών περιβάλλοντος, προερχόμενων από το υφιστάμενο προσωπικό του Τμήματος Περιβάλλοντος, όπως δημοσιεύτηκε την περασμένη Παρασκευή, 21 Ιουνίου, στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας. Την ίδια ώρα στόχος παραμένει ο διορισμός 15 νέων επιθεωρητών περιβάλλοντος, οι οποίοι, σε αντίθεση με τους πιο πάνω, θα ασχολούνται αποκλειστικά με αυτό το ζήτημα, ώστε να συσταθεί για πρώτη φορά Υπηρεσία Περιβαλλοντικών Ελέγχων εντός του Τμήματος. Για την ώρα εκκρεμεί η σχετική απόφαση διορισμού τους από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας.

Οι πρόσφατες πυρκαγιές ανέδειξαν τις μέχρι σήμερα αστοχίες της Πολιτείας, σε σχέση με την αντιμετώπιση της ανεξέλεγκτης απόρριψης σε παράνομους σκυβαλότοπους.

Το μειονέκτημα που υπάρχει μέχρι σήμερα σε σχέση με τους επιθεωρητές, είναι ότι είναι επιφορτισμένοι και με άλλα καθήκοντα εντός του Τμήματος Περιβάλλοντος. Στη φωτογραφία, παράνομη χωματερή στα χωριά του Ακάμα, από ρεπορτάζ της «Κ» πριν από έναν χρόνο.

Υπενθυμίζεται ότι πρόσφατα και με αφορμή τη μεγάλη πυρκαγιά στην Πάφο, έγινε εκτενής συζήτηση για την αδυναμία της Πολιτείας να διαχειριστεί το πρόβλημα με τις παράνομες χωματερές, οι οποίες συχνά-πυκνά αποτελούν αφορμή για το ξέσπασμα και την εξάπλωση πυρκαγιών. Το ζήτημα, το οποίο σαφώς συνδέεται με τους περιβαλλοντικούς ελέγχους, θίχτηκε και στην Επιτροπή Εσωτερικών της Βουλής την περασμένη Πέμπτη, και ήταν ένα από τα σημεία που οδήγησαν στο συμπέρασμα ότι στην Κύπρο απουσιάζει ένας συνολικός σχεδιασμός για την πρόληψη των πυρκαγιών.

Οι σημερινές αδυναμίες

Σχολιάζοντας τον διορισμό υφιστάμενων λειτουργών ως επιθεωρητών περιβάλλοντος για 11 περιπτώσεις του φάσματος της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ο αναπληρωτής διευθυντής του Τμήματος Περιβάλλοντος, Θεόδουλος Μεσημέρης, ανέφερε στην «Κ» ότι έγινε για να μπορέσει το Τμήμα να έχει εργαλεία εφαρμογής και επιβολής του Νόμου, ενώ χαρακτήρισε ως θετικό βήμα την ανάθεση των καθηκόντων του επιθεωρητή περιβάλλοντος σε καινούρια πρόσωπα. Την ίδια ώρα διευκρίνισε ότι η σοβαρή διαφοροποίηση της αξιοποίησης των επιθεωρητών, σε σύγκριση με ό,τι ισχύει μέχρι σήμερα, θα παρατηρηθεί όταν γίνει η προσθήκη των 15 επιθεωρητών περιβάλλοντος, που θα ασχολούνται αποκλειστικά με το θέμα των ελέγχων. Υπενθυμίζεται ότι η σύσταση Υπηρεσίας Περιβαλλοντικών Ελέγχων εντός του Τμήματος, ανήκει στο προεκλογικό πρόγραμμα του προέδρου Χριστοδουλίδη.

Σύμφωνα με το κ. Μεσημέρη, το μειονέκτημα που υπάρχει μέχρι σήμερα σε σχέση με τους επιθεωρητές περιβάλλοντος είναι ότι την ίδια ώρα είναι επιφορτισμένοι και με άλλα καθήκοντα εντός του Τμήματος. Όπως διαβεβαίωσε, για τη δημιουργία της Υπηρεσίας Περιβαλλοντικών Ελέγχων εντός του Τμήματος, δε θα απαιτηθεί νομοθετική ρύθμιση. Συνεπώς, τόνισε, απομένει η έγκριση διορισμού των 15 επιθεωρητών από την ΕΔΥ, ώστε άμεσα να δημιουργήσουν μία ομάδα.

Πρόγραμμα ελέγχων

Για τα καθήκοντά τους, σημείωσε ότι θα επεμβαίνουν με επιβολές εξώδικων προστίμων και οδήγηση υπαιτίων σε δικαστήρια. Όπως εξήγησε, «το Τμήμα Περιβάλλοντος θα σχεδιάσει ένα πρόγραμμα τακτικών ελέγχων από τους λειτουργούς αυτούς σε σημεία της Κύπρου που υπάρχει συστηματική παράνομη απόρριψη. Για να μπορέσουμε να δώσουμε την παρουσία μας, με τρόπο που να είναι αποτρεπτικός. Δε θέλουμε να εκδίδουμε το εξώδικο επειδή θα πληρώσει ο α΄ ή ο β΄, αλλά για παραδειγματισμό. Εκείνος που θα κάνει απορρίψεις κατ' επανάληψη, θα οδηγείται στο δικαστήριο», σημείωσε. Υπενθυμίζεται ότι το Τμήμα Περιβάλλοντος μπορεί να επιβάλει εξώδικα που φτάνουν μέχρι και τις 20 χιλιάδες ευρώ.

Αστυνομική προστασία

Ταυτόχρονα το Τμήμα έχει υπογράψει μνημόνιο συνεργασίας με την Αστυνομία, το οποίο τέθηκε σε ισχύ από τις 11 Ιουνίου, έτσι ώστε όταν μεταβαίνουν οι επιθεωρητές σε παράνομους χώρους απόθεσης, ιδιαίτερα για τα μπάζα, να έχουν την απαιτούμενη ασφάλεια, γιατί στο παρελθόν σημειώθηκαν γεγονότα τα οποία έθεσαν σε κίνδυνο τη ζωή τους. Επίσης, το Τμήμα σχεδιάζει να αυξήσει τον αριθμό των πράσινων σημείων, κάνοντας παγκύπριο δίκτυο, διότι μέχρι σήμερα η απουσία τους σε περιοχές του νησιού ήταν ένας σοβαρός λόγος που, σύμφωνα με κοινοτάρχες, ευνοεί τις παράνομες απορρίψεις.

Εκστρατεία καθαρισμού

Την προσεχή Παρασκευή η υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος θα εξαγγείλει εκστρατεία καθαρισμού των παράνομων σκυβαλότοπων και γενικότερα των αποθέσεων σκουπιδιών σε κοινότητες και δήμους. Η περίοδος εφαρμογής θα είναι μεταξύ Σεπτεμβρίου – Δεκεμβρίου 2024 και εκτιμάται ότι θα κοστίσει 3 εκατομμύρια ευρώ, τα οποία θα προσφέρει το υπουργείο στις τοπικές αρχές. Τα κονδύλια θα εξασφαλιστούν είτε με εξοικονομήσεις του υπουργείου, είτε με συμπληρωματικό προϋπολογισμό.

Την προσεχή Παρασκευή η υπουργός Γεωργίας θα εξαγγείλει παγκύπρια εκστρατεία καθαρισμού, η οποία θα κοστίσει 3 εκατομμύρια ευρώ, τα οποία θα προσφέρει το υπουργείο στις τοπικές αρχές.

Κληθείς να σχολιάσει το γεγονός ότι παρόμοια πλάνα ετοιμάστηκαν και εφαρμόστηκαν και στο παρελθόν, όμως η σημερινή εικόνα με την επιστροφή των παράνομων χωματερών αποδεικνύει ότι απέτυχαν, ο κ. Μεσημέρης, ανέφερε ότι αυτή τη φορά υπάρχει η βούληση του υπουργείου Γεωργίας να προσεγγίσει και άλλα υπουργεία για τις παράνομες αποθέσεις, όπως το υπουργείο Εσωτερικών, ώστε να υπάρχουν συνέπειες στους κοινοτάρχες, με τη σιωπηρή ανοχή των οποίων στις πλείστες περιπτώσεις λειτουργούν οι παράνομες χωματερές. Οι συνέπειες αυτές, σημείωσε, θα πρέπει να υπάρξουν σε περίπτωση που μετά τους καθαρισμούς, για τους οποίους θα στηριχθούν οικονομικά από το υπουργείο Γεωργίας, επιστρέψουν οι ίδιες εικόνες.

Ερχονται «ταξίμετρα»

Για την πτυχή των παράνομων απορρίψεων από φορείς που μεταφέρουν κάδους αποκομιδής μπάζων, τα γνωστά «σκιπ», θα γίνει συζήτηση με το Τμήμα Οδικών Μεταφορών του υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, για να κατοχυρωθεί το επάγγελμα του μεταφορέα αποβλήτων. Σήμερα, σύμφωνα με τον κ. Μεσημέρη, όποιος επιθυμεί μπορεί να αγοράσει ένα όχημα μεταφοράς αποβλήτων και να τα μεταφέρει. Σκοπός είναι ο κάθε εργολάβος, ο οποίος έχει τη θεσμική υποχρέωση, με βάση τον κανονισμό, να παραδίδει τα απόβλητα σε αδειοδοτημένο μεταφορέα –αυτός να είναι πρόσωπο εγγεγραμμένο στο επαγγελματικό μητρώο. Επίσης, όπως και οι οδηγοί ταξί, ο συγκεκριμένος επαγγελματίας θα έχει την υποχρέωση να εγκαταστήσει ειδική συσκευή, η οποία θα καταγράφει τα χιλιόμετρα που διανύει μέχρι τις αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις που διαχειρίζονται τα απόβλητα κατασκευών και κατεδαφίσεων, ώστε να αμείβεται αναλόγως.
Εάν το κράτος σταματήσει την παράνομη απόρριψη αδρανών αποβλήτων και ενδεχομένως υπάρξει πρόβλημα διαχείρισης αυτών των υλικών από τις υφιστάμενες αδειοδοτημές μονάδες, οι οποίες είναι περίπου 10 παγκύπρια, θα επιχειρήσει να προκαλέσει επενδυτικό ενδιαφέρον για νέες μονάδες, όπου η πρόθεσή του θα είναι να δώσει κίνητρα, με εξεύρεση, δημοπράτηση και ενοικίαση κρατικής γης σε ενδιαφερόμενους επενδυτές.
Όπως απορρέει από ανακοίνωση στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας την περασμένη Παρασκευή, 21 Ιουνίου, οι διορισμοί αυτοί αφορούν 11 περιπτώσεις του φάσματος της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, διασφαλίζοντας την προστασία του περιβάλλοντος και των πολιτών από κινδύνους, που προέρχονται από περιβαλλοντική υποβάθμιση.

Μακρύς ο δρόμος της Κύπρου για τα ηλεκτρικά

Καταγράφει γρήγορη πρόοδο όσον αφορά την εξάπλωσή τους, αλλά βρίσκεται ακόμα πολύ πίσω σύμφωνα με επίσημα στοιχεία της Κομισιόν

Του ανταποκριτή μας στις Βρυξέλλες,
ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΑΚΟΥΡΗ

Αρκετά πίσω παραμένει σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ένωση η Κύπρος όσον αφορά τους πανευρωπαϊκούς στόχους για τη χρήση ηλεκτρικών οχημάτων με μπαταρία, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του παρατηρητηρίου της Κομισιόν για τη χρήση εναλλακτικών καυσίμων.

Η ανάπτυξη είναι ραγδαία και οι στόχοι που έχουν τεθεί φαίνονται να επιτυγχάνονται, ωστόσο η χώρα έχει ένα από τα χαμηλότερα ποσοστά χρήσης ηλεκτρικών αυτοκινήτων στην Ε.Ε., σύμφωνα με τα όσα επίσης καταγράφει η έκθεση του Εαρινού Εξαμήνου για την Κύπρο, ενώ η μετάβαση προς βιώσιμες μεταφορές βρίσκεται «σε νηπιακό στάδιο».

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Εναλλακτικών Καυσίμων (EAFO), η επίσημη σελίδα της Κομισιόν για παρακολούθηση των σχετικών στόχων της Ε.Ε., το ποσοστό ηλεκτρικών οχημάτων με μπαταρία (BEV) και υβριδικών αυτοκινήτων στην Κύπρο βρισκόταν στο 0,37% σε σύγκριση με 6,15% κατά μέσο όρο στην Ε.Ε.

Την ίδια στιγμή, έρευνα του EAFO που καλύπτει 12 χώρες (στις οποίες δεν περιλαμβάνεται η Κύπρος), βλέπει σημαντικό ενδιαφέρον από τους καταναλωτές για μετάβαση σε ηλεκτρικό αυτοκίνητο με μπαταρία, αλλά με κύριο προβληματισμό το κόστος καθώς και τις αποστάσεις που θα μπορεί να διανύει ένα τέτοιο όχημα με μια φόρτιση.

Η έκθεση έρχεται εν μέσω της προσπάθειας της Κομισιόν αλλά και μεγάλων κρατών-μελών για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας μεταξύ άλλων και της αυτοκινητοβιομηχανίας. Πρόσφατα μάλιστα, η Επιτροπή ξεκίνησε έρευνα για τις επιδοτήσεις που παρέχει η Κίνα στους παραγωγούς ηλεκτρικών οχημάτων, θέλοντας να μειώσει τον κίνδυνο κυριαρχίας των κινεζικών οχημάτων στην αγορά της Ε.Ε. λόγω καλύτερων τιμών.

Ο στόχος της προώθησης της ηλεκτρικής αυτοκίνησης δεν είναι φυσικά μόνο εμπορικός, παρά το ότι οι θεσμοί εστιάζουν τώρα στην οικονομική βιωσιμότητα και τις ευκαιρίες ανάπτυξης των περιβαλλοντικών πολιτικών που τέθηκαν σε εφαρμογή την περασμένη πενταετία. Μια από αυτές τις πολιτικές αφορά τον στόχο για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στις μεταφορές κατά 90% μέχρι το 2050, βάσει της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και της Στρατηγικής για τη Βιώσιμη και Έξυπνη Κινητικότητα.

Οσον αφορά την ανάπτυξη σημείων φόρτισης, τα στοιχεία για την Κύπρο δείχνουν σημαντική αύξηση το 2023, σε 329 σημεία φόρτισης από 67 που είχαν καταγραφεί το 2022.

Οσον αφορά τις μεταφορές, στην έκθεση του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αναφέρεται ότι «η μετάβαση στις βιώσιμες μεταφορές είναι ακόμα σε νηπιακό στάδιο».

Το 2019, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία που επικαλείται ο EAFO, οι μεταφορές ήταν τομέας με τις μεγαλύτερες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, και το 60,6% των εκπομπών από τον τομέα αυτό προερχόταν από τα επιβατικά αυτοκίνητα.

Στοιχεία για Κύπρο

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία που είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του EAFO, στην Κύπρο το ποσοστό των ελαφρών οχημάτων (επιβατικά και βαν) με εναλλακτικά καύσιμα (ηλεκτρικά αυτοκίνητα BEV και υβριδικά αυτοκίνητα) βρίσκεται μόλις στο 0,37% (3.184 οχήματα το 2023 από σύνολο 727.583), σε σύγκριση με 6,15% κατά μέσο όρο στην Ε.Ε. (περίπου 18 εκατομμύρια από 290 εκατομμύρια οχήματα). Όσον αφορά το ποσοστό των νέων εγγραφών οχημάτων με εναλλακτικές μορφές καυσίμων στην Κύπρο, αυτό ανέρχεται στο 9,28% (εκ των οποίων 5,65% ηλεκτρικά οχήματα και 3,63% υβριδικά). Σύμφωνα με την ιστοσελίδα τα στοιχεία αυτά αφορούν το 2023 και έχουν συγκεντρωθεί από το παρατηρητήριο από διαφορετικές πηγές, με τελευταία ανανέωση τις 17 Ιουνίου φέτος. Συγκριτικά, το ποσοστό νέων εγγραφών στην Ε.Ε. για το 2023 ήταν 25,36% και για το 2024 μέχρι στιγμής ήταν 22,69%.

Όσον αφορά πάντως την ανάπτυξη σημείων φόρτισης, τα στοιχεία για την Κύπρο δείχνουν σημαντική αύξηση το 2023, σε 329 σημεία φόρτισης από 67 που είχαν καταγραφεί το 2022 (αύξηση κατά 262). Για το 2024 μέχρι στιγμής καταγράφεται η ύπαρξη 403 σημείων φόρτισης (αύξηση κατά 74).

Σε σχέση με τους στόχους που έχουν τεθεί από τις Αρχές της Κύπρου όσον αφορά την αύξηση την ηλεκτρικών και υβριδικών και άλλων οχημάτων με εναλλακτικά καύσιμα μέχρι το 2025 αλλά και μέχρι το 2030 έχουν υπερκαλυφθεί, κάτι που ισχύει και για τους στόχους για τις υποδομές επαναφόρτισης.

Καλό, αλλά κοστίζει

Πρόσφατη έρευνα πάντως από το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Εναλλακτικών Καυσίμων (EAFO) σε δώδεκα κράτη-μέλη της Ε.Ε. (δεν περιλαμβάνεται η Κύπρος), οι τάσεις μεταξύ των καταναλωτών βλέπουν θετικά τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα με μπαταρίες (BEV), με το 57% των οδηγών συμβατικών αυτοκινήτων να σκέφτονται να κάνουν την αλλαγή, και το 33% να σκέφτεται να το κάνει τα επόμενα πέντε χρόνια.

Οι συμμετέχοντες αναγνώρισαν το ότι η χρήση αυτών των οχημάτων βοηθά στους στόχους περιορισμού της κλιματικής αλλαγής, αλλά και πως τα οχήματα αυτά είναι αποδοτικά ως προς το κόστος τους. Ωστόσο, τα δύο τρίτα των ερωτηθέντων σημείωναν πως το κόστος αγοράς τέτοιων αυτοκινήτων αποτελεί αποτρεπτικό παράγοντα.

Στην έκθεση του EAFO σημειώνεται πως τα κύρια εμπόδια στην εξάπλωση της χρήσης BEV τα τελευταία δέκα χρόνια ήταν οι ψηλές τιμές, οι αποστάσεις που μπορούσαν να καλύψουν χωρίς να χρειαστούν φόρτιση, και το κατά πόσο υπήρχαν αρκετά σημεία φόρτισης. Σύμφωνα με το παρατηρητήριο έχει γίνει πρόοδος καθώς το κόστος των μπαταριών για αυτοκίνητα έχει μειωθεί κατά 90%, οι αποστάσεις με μια φόρτιση αυξήθηκαν από περίπου 100 με 150 χιλιόμετρα σε πάνω από 400 χιλιόμετρα, ενώ το δίκτυο σημείων φόρτισης βελτιώνεται.

Σύμφωνα με τα ευρήματα πάντως, το κύριο μειονέκτημα των οχημάτων αυτών για τους οδηγούς είναι το κόστος, με την τιμή ενός αυτοκίνητου να καταγράφεται ως το πρώτο σε σημασία εμπόδιο σε όλες τις χώρες που καλύπτει η έρευνα. Η διάμεση τιμή που οι ερωτηθέντες στο σύνολό τους ήταν έτοιμοι να πληρώσουν για νέο ή μεταχειρισμένο BEV ήταν τα 20 χιλιάδες ευρώ, ενώ το 46% των οδηγών BEV που συμμετείχαν ανέφεραν πως πλήρωσαν πάνω από 40 χιλιάδες, το 40% πλήρωσαν μεταξύ 20 και 40 χιλιάδων ευρώ, το 11% μεταξύ 10 και 20 χιλιάδων και το 2% λιγότερες από 10 χιλιάδες ευρώ.

Η απόσταση που μπορεί ένα τέτοιο αυτοκίνητο να διασχίσει με μια φόρτιση ήταν μεν εμπόδιο στην αγορά για τους ερωτηθέντες (από χώρες με μεγαλύτερες αποστάσεις από την Κύπρο), αλλά και πάλι λιγότερο σημαντικό από την τιμή.

Το 34% των οδηγών που συμμετείχε στην έρευνα δήλωσε πως προτιμά ένα όχημα που να μπορεί να καλύψει μίνιμουμ αποστάσεις 300 με 500 χιλιόμετρα, ενώ το 47% προκρίνει αποστάσεις 500 χιλιομέτρων και πάνω.

Η έρευνα του EAFO, του επίσημου παρατηρητηρίου της Ε.Ε. (alternative-fuels-observatory.ec.europa.eu/) για στοιχεία που αφορούν τη χρήση εναλλακτικών καυσίμων και υποδομών και για παρακολούθηση των σχετικών στόχων, είχε δείγμα 19.000 περίπου ατόμων από το Βέλγιο, τη Δανία, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ουγγαρία, την Ιταλία, τη Λιθουανία, το Λουξεμβούργο, τις Κάτω Χώρες, τη Σλοβενία, την Ισπανία και τη Σουηδία.

«Νηπιακό στάδιο»

Παρά την πρόοδο που έχει γίνει, τον μακρύ δρόμο που έχει να διανύσει η Κύπρος τον καταγράφει και η φετινή έκθεση για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, η οποία καταγράφει ως μία από τις κύριες προκλήσεις για την ανταγωνιστικότητα της χώρας την ανεπαρκή εξάπλωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την καθυστέρηση της μετάβασης σε μια κυκλική οικονομία.

Ειδικότερα όσον αφορά τις μεταφορές, στην έκθεση του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αναφέρεται ότι «η μετάβαση στις βιώσιμες μεταφορές είναι ακόμα σε νηπιακό στάδιο», καθώς η χώρα εκτός από το ότι δεν έχει σιδηρόδρομο και μόλις 13% ταξιδεύουν με δημόσιες μεταφορές, η κυκλοφοριακή συμφόρηση παραμένει υψηλή.

Παράλληλα, σημειώνεται, η χώρα έχει «ένα από τα χαμηλότερα ποσοστά» εξάπλωσης του ηλεκτρικού αυτοκινήτου στην Ε.Ε., με τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα με μπαταρία να αποτελούν μόλις 0,1% του στόλου. Στην έκθεση γίνεται λόγος πάντως για «190 δημόσια προσβάσιμα σημεία φόρτισης», ή ένα για κάθε έξι οχήματα με τον μέσο όρο στην Ε.Ε. να είναι ένα για κάθε δέκα.

Δύο συν ένα αγκάθια για τον δρόμο Πάφου – Πόλης

Εβδομάδα καθοριστικών αποφάσεων –Διαβεβαιώσεις εταιρείας να εκπληρώσει τις συμβατικές της υποχρεώσεις

Το σκηνικό γύρω από την επανέναρξη των έργων θα ξεκαθαρίσει σε νέα συνάντηση του υπουργού Μεταφορών με τον διευθύνοντα σύμβουλο της ΙΝΤΡΑΚΑΤ τις επόμενες μέρες.

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Τον Μάιο του 2021 γινόταν πραγματικότητα ένα διαχρονικό αίτημα των κατοίκων της επαρχίας Πάφου. Ξεκινούσαν τα έργα για την κατασκευή ενός σύγχρονου οδικού άξονα που θα ένωνε την Πάφο με την Πόλη Χρυσοχούς. Τρία χρόνια αργότερα, η προοπτική το έργο να ολοκληρωθεί εντός των προβλεπόμενων χρονοδιαγραμμάτων (26/11/2024) φαντάζει όνειρο θερινής νυκτός. Ωστόσο οι καθυστερήσεις, υπό τις περιστάσεις, είναι το καλύτερο σενάριο. Το χειρότερο και όχι υπερβολικό είναι ο δρόμος Πάφου – Πόλης να έχει παρόμοια τύχη με την ανάπλαση του λιμανιού Λάρνακας. Εξέλιξη που θα εδραιώσει την άποψη που υπάρχει ήδη για προβληματικό

Σύμφωνα με τα Δημόσια Εργα, μέχρι στιγμής έχει υλοποιηθεί το 30% του έργου, με την κατασκευάστρια εταιρεία να αποδίδει τις διεκδικήσεις (19) που υπέβαλε, σε απρόβλεπτες και δυσμενείς συνθήκες του εδάφους.

πλαίσιο που διέπει τις δημόσιες συμβάσεις στην προκειμένη περίπτωση μεγάλων αναπτυξιακών έργων. Στην πλευρά της κυβέρνησης ουδείς είναι σε θέση να υποστηρίξει με ασφάλεια ποιο είναι το μέλλον του οδικού έργου. Στην πλευρά της κατασκευάστριας εταιρείας καταβάλλονται προσπάθειες να αναχαιτιστούν οι αρνητικές απόψεις με διαρροές ότι η εταιρεία δεν πρόκειται να εγκαταλείψει το έργο την ώρα που οι εργασίες έχουν μειωθεί στο ελάχιστο και υπεργολάβοι αποχωρούν επειδή η εταιρεία έχει αναστείλει την χρηματοδότηση των εργασιών. Η επάνοδος μετά το τριήμερο του Κατακλυσμού θεωρείται κρίσιμη περίοδος για το μέλλον του έργου. Κομβικής σημασίας θεωρείται η συνάντηση της ηγετικής ομάδας της ελλαδικής εταιρείας ΙΝΤΡΑΚΑΤ, στην οποία έχει κατακυρωθεί το έργο, με τον υπουργό Μεταφορών Αλέξη Βαφεάδη –συνάντηση κατά την οποία αναμένεται να ξεκαθαρίσουν δύο απαιτήσεις, τεχνικής φύσεως, που έχει θέσει η εταιρεία. Ωστόσο, αγκάθι στην ολοκλήρωση του έργου θεωρούνται επιπλέον €21 εκατ. τα οποία διεκδικεί η ΙΝΤΡΑΚΑΤ, απαίτηση η οποία βρίσκεται ενώπιον την Κεντρικής Επιτροπής Απαιτήσεων και Αλλαγών (ΚΕΑΑ).

Τα δύο αγκάθια

Μπροστά στην απραξία στην οποία έχουν περιέλθει τα κατασκευαστικά έργα, πριν από ένα μήνα περίπου υπουργείο Μεταφορών και ΙΝΤΡΑΚΑΤ έκαναν το πρώτο βήμα προκειμένου να σπάσει το αδιέξοδο. Στη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε μεταξύ του Αλέξη Βαφεάδη με τον ισχυρό άνδρα της ελλαδικής κατασκευαστικής εταιρείας Αλέξανδρο Εξάρχου, αντιπρόεδρο & διευθύνοντα σύμβουλο, τέθηκαν δύο αιτήματα της εταιρείας. Πρώτον εξεύρεσης τρόπου εξυγίανσης των υλικών εκσκαφής και δεύτερον της λατόμευσης υλικών. Με απλά λόγια, η εταιρεία ζητά να της επιτραπεί να μπορεί να χρησιμοποιήσει τα υλικά από τις εκσκαφές σε επιχωματώσεις προκειμένου να αποφύγει το κόστος για μεταφορά τους σε άλλη περιοχή. Ο υπουργός Μεταφορών, όπως είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, αντιμετώπισε θετικά το αίτημα της εταιρείας ζητώντας από το στέλεχος της ΙΝΤΡΑΚΑΤ να υποβάλει εισήγηση προκειμένου να γίνουν οι σχετικές αναλύσεις για να διαπιστωθεί αν οι προσθήκες που θα γίνουν θα αποκαθιστούν την σταθερότητα των υλικών επιχωμάτωσης. Στο δεύτερο θέμα –της λατόμευσης υλικών– η εταιρεία ανησυχεί πως το κόστος που θα επωμισθεί θα είναι υψηλό επειδή στην περιοχή υπάρχει μόνο ένα λατομείο. Στο θέμα αυτό η κυβερνητική πλευρά εμφανίζεται θετική και η πρόθεσή της είναι να βοηθήσει προκειμένου η λατόμευση υλικών να γίνει από την κατασκευάστρια εταιρεία του έργου. Από τη συνάντηση προέκυψαν δύο κλιμάκια τα οποία θα εξέταζαν τα αιτήματα της εταιρείας.

Τους έστησαν

Σύμφωνα με πληροφορίες μας, το κυβερνητικό κλιμάκιο πραγματοποίησε συναντήσεις με τα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα, Γεωλογικής Επισκόπησης, Μεταλλείων, συναντήσεις από τις οποίες διαφάνηκε πως υπάρχει μια θετική προοπτική στα αιτήματα της εταιρείας. Ωστόσο μέχρι και χθες, Τρίτη, στο γραφείο του υπουργού Μεταφορών δεν έφθασαν οι εισηγήσεις της ΙΝΤΡΑΚΑΤ που είχαν συμφωνηθεί στην πρώτη συνάντηση. Οι όποιες ελπίδες υπάρχουν για άρση του αδιεξόδου μετατίθενται στη νέα συνάντηση που θα πραγματοποιηθεί με τον υπουργό Μεταφορών ενδεχομένως την ερχόμενη εβδομάδα. Στη συνάντηση αυτή πιστεύεται πως θα ξεκαθαρίσει το τοπίο με τα δύο αιτήματα που έχει υποβάλει η εταιρεία και ενδεχομένως να δοθεί μια ένδειξη από πλευράς της εταιρείας για επανέναρξη των εργασιών.

Τα €21 εκατ.

Σύμφωνα με επίσημη ενημέρωση του Τμήματος Δημοσίων Έργων μέχρι τον περασμένο Ιανουάριο η ΙΝΤΡΑΚΑΤ είχε υποβάλει 19 αιτήματα τα οποία θα προκαλούσαν καθυστερήσεις πάνω από 800 ημέρες και επιπρόσθετο κόστος €21 εκατ. Απαίτηση που θα ανέβαζε το συνολικό κόστος του έργου στα €94 εκατ. Το συγκεκριμένο θέμα βρίσκεται ενώπιον της ΚΕΑΑ με την ΙΝΤΡΑΚΑΤ να έχει διαβεβαιώσει την κυβέρνηση πως θα δεχθεί την απόφαση του κυβερνητικού οργάνου. Επίσης, στα δικαστήρια έχει προσφύγει η εταιρεία μετά από διαφωνία με το υπουργείο Μεταφορών για την ερμηνεία των ακατάλληλων υλικών που περισσεύουν από τις επιχωματώσεις.

Στα μέσα και τα έξω με ισχυρές μπλε διασυνδέσεις

Η ΙΝΤΡΑΚΑΤ στην Ελλάδα θεωρείται ο κυρίαρχος παίχτης στον τομέα των δημοσίων έργων υποδομών, των ΣΔΙΤ, των παραχωρήσεων, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας καθώς και της ανάπτυξης ακινήτων στον κλάδο του τουρισμού με παρουσία σε τέσσερις χώρες εκτός Ελλάδας (Ρουμανία, Κύπρο, Αλβανία και τη Βόρεια Μακεδονία). Σύμφωνα με απόψεις από την ελληνική πρωτεύουσα, η ΙΝΤΡΑΚΑΤ διαθέτει ισχυρές πολιτικές διασυνδέσεις στο Μαξίμου. Η πρόεδρος του ομίλου Φερονίκη (Νίκη) Τζαβέλα, μη εκτελεστικό μέλος, διετέλεσε ευρωβουλεύτρια και βουλεύτρια Επικρατείας της Νέας Δημοκρατίας. Ωστόσο, ο ισχυρός άνδρας του ομίλου θεωρείται ο Αλέξανδρος Εξάρχου, αντιπρόεδρος Δ.Σ. & διευθύνων σύμβουλος με πολύχρονη εμπειρία, ο οποίος διαδραμάτισε κομβικό ρόλο στην εξαγορά της εταιρείας από τον Σωκράτη Κόκκαλη –ιδρυτή της, το 1987.

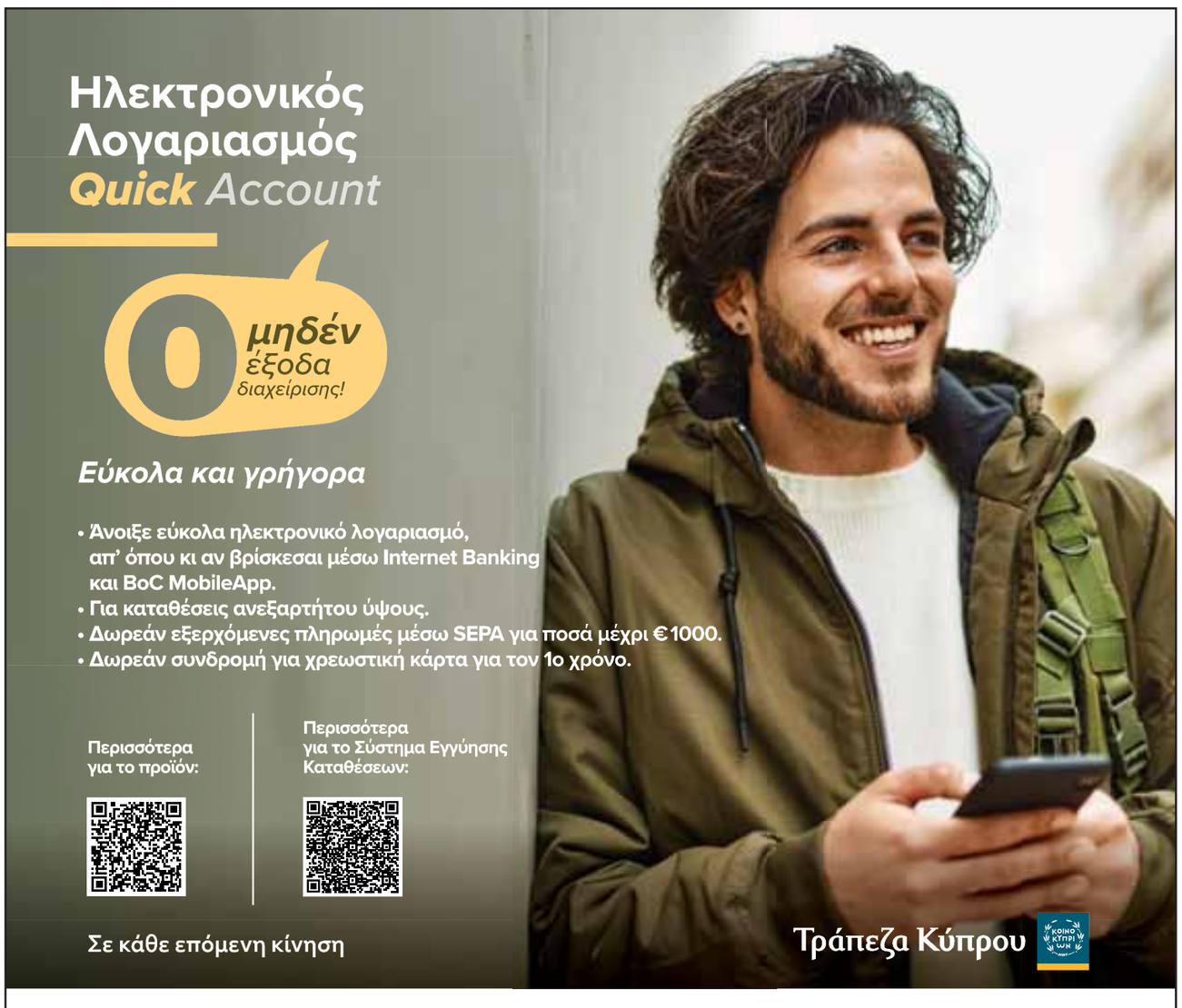

1. Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση κατά την κρίση της και να αποσύρει οποιοδήποτε σχέδιο ανά πάσα στιγμή.
2. Οι καταθέσεις σας στην Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ προστατεύονται από το Σύστημα Εγγύησης των Καταθέσεων και Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων (ΣΕΚ).

Όριο Προστασίας καταθέσεων συνολικού ποσού εκ EUR 100.000 ανά καταθέτη ανά πιστωτικό ίδρυμα.

ΑΝΑΛΥΣΗ / *Του* **ΠΙΕΡ ΜΠΡΙΑΝΣΟΝ / REUTERS BREAKINGVIEWS**

Παθητική η γαλλική ελίτ έναντι της Λεπέν

Η Μαρίν Λεπέν, όταν προ διετίας ήταν υποψήφια για τη γαλλική προεδρία, κυκλοφόρησε όχι λιγότερα από 16 θεματικά φυλλάδια για να περιγράψει λεπτομερώς τα σχέδιά της. Είχαν καλύψει τομείς όπως η μετανάστευση, η γεωργία, η εκπαίδευση και η υγεία, καθώς και η προστασία των ζώων. Κανένα φυλλάδιο δεν αφορούσε την οικονομία ή τις επιχειρήσεις. Οι επικεφαλής των γαλλικών εταιρειών και οι κλαδικές ενώσεις τους δεν φαίνεται να ανησυχούν πολύ για αυτό. Αποσιωπούν την προοπτική ότι το ακροδεξιό κόμμα της Λεπέν, η Εθνική Συσπείρωση, μπορεί να ηγηθεί της επόμενης κυβέρνησης της χώρας μετά την εκλογική αναμέτρηση των δύο γύρων στις 30 Ιουνίου και στις 7 Ιουλίου. Εάν όντως συμβεί αυτό, μπορεί να μετανιώσουν για την επαίσχυντη σιωπή τους. Ομολογουμένως κανείς δεν θέλει να προσβάλει προληπτικά έναν υπουργό Οικονομικών ή Βιομηχανίας. Και με την Ακροδεξιά να συγκεντρώνει το 32% των ψήφων για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις εκλογές της 9ης Ιουνίου, αλλά και να ενισχύεται περαιτέρω στις τελευταίες δημοσκοπήσεις, οι διευθύνοντες σύμβουλοι των γαλλικών επιχειρήσεων ανησυχούν μήπως παίρνοντας θέση ενάντια στις πολιτικές της Λεπέν αναστάτωναν ορισμένους από τους υπαλλήλους τους.

Επιπλέον, μια δημόσια τοποθέτηση των «αφεντικών», όπως τους αποκαλούν με κάποια συγκατάβαση οι Γάλλοι, ίσως και να αποτύχει. Για να είμαστε δίκαιοι, ο πρόεδρος του συνδέσμου γαλλικών βιομηχανιών (MEDEF) επέκρινε τα προγράμματα τόσο της Ακροδεξιάς όσο και της ακραίας Αριστεράς.

Οι επιχειρηματίες αποφεύγουν να πάρουν θέση, αν και η Εθνική Συσπείρωση δεν διάκειται φιλικά προς τις επιχειρήσεις.

Καμία σημαίνουσα επιχειρηματική προσωπικότητα δεν έχει εκφράσει προς το παρόν την υποστήριξή της προς τη Λεπέν, όπως, λόγου χάριν, έχουν πράξει σε διαφορετικό βαθμό οι χρηματοδότες των υποψηφίων στις προεδρικές εκλογές των ΗΠΑ.

Ο Στιβ Σβάρτσμαν ή ο Μπιλ Ακμαν τάσσονται υπέρ του Τραμπ, λόγου χάριν. Οι εφημερίδες, οι ραδιοφωνικοί και οι τηλεοπτικοί σταθμοί που ελέγχονται από τον Βενσάν Μπολορέ, τον κύριο μέτοχο του ομίλου μέσων ενημέρωσης Vivendi, προωθούν ενεργά την ιδέα μιας κοινής πλατφόρμας μεταξύ της Εθνικής Συσπείρωσης και των κυρίαρχων συντηρητικών δυνάμεων. Ο ίδιος ο Μπολορέ δεν τοποθετείται. Ο επίδοξος πρωθυπουργός Ζορντάν Μπαρντελά, προστατευόμενος της Λεπέν, έχει επίσης αρχίσει να διαπιστώνει τη γενικευμένη ανησυχία για τα δημοσιονομικά σχέδια του κόμματός του. Εχει ανακοινώσει ότι θα καθυστερήσει ορισμένα δαπανηρά μέτρα, όπως η ανάκληση της πρόσφατης συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης του Μακρόν, και θα διατάξει πρώτα έλεγχο των δημοσιονομικών της Γαλλίας. Ωστόσο, το πρόγραμμα του κόμματός του δεν διάκειται φιλικά προς τις επιχειρήσεις και δεν προβλέπει σημαντικές φορολογικές περικοπές για τις εταιρείες ή τους πλουσίους.

ΑΝΑΛΥΣΗ / *Του* **ΕΝΤΟΥΑΡΝΤ ΤΣΑΝΣΕΛΟΡ / REUTERS BREAKINGVIEWS**

Ομοιότητες που, θα πρέπει να, τρομάζουν

Μεταξύ Ιανουαρίου 1973 και Σεπτεμβρίου 1974 ο S&P 500 υποχώρησε σχεδόν κατά 50%. Ωστόσο οι μετοχές είχαν σημειώσει άνοδο από το καλοκαίρι του 1970 λόγω της έντονα ανοδικής πορείας συγκεκριμένων blue chips. Σήμερα, το χρηματιστήριο στις ΗΠΑ βασίζεται στη συνεχιζόμενη επιτυχία μιας χούφτας κολοσσών, οπότε η ανωτέρω περίοδος φαίνεται διδακτική. Στα τέλη της δεκαετίας του 1960 σημειώθηκε καταβύθιση των άκρως κερδοσκοπικών μετοχών.

Μετά την άνοδο του πληθωρισμού και των επιτοκίων οι εταιρείες τεχνολογίας, χρηματοδοτικής μίσθωσης υπολογιστών και άλλες μικρής κεφαλαιοποίησης εγκατέλειψαν την τάση της κερδοσκοπίας. Οταν ο πληθωρισμός κορυφώθηκε το 1970, εκδηλώθηκε ράλι.

Ωστόσο οι επενδυτές επικεντρώθηκαν στις μετοχές υψηλότερης ποιότητας των εταιρειών μεγάλης κεφαλαιοποίησης. Στις χαρακτηριζόμενες ως «ιερές αγελάδες» εντάσσονταν όμιλοι τεχνολογίας όπως η Eastman Kodak, η Polaroid και η Xerox, εταιρείες καταναλωτικών αγαθών, όπως η Avon Products, οι φαρμακοβιομηχανίες Johnson & Johnson και Merck και η αλυσίδα ταχυφαγείων McDonald's.

Κοινό τους γνώρισμα υπήρξε η ικανότητά τους να εμφανίζουν αύξηση πωλήσεων και κερδών άνω του μέσου όρου. Οι ιδιώτες επενδυτές δεν κυριαρχούσαν πλέον στο χρηματιστήριο. Μέχρι το 1972 οι θεσμικοί κατείχαν περίπου το 45% των μετοχών στη Νέα Υόρκη.

Η άνοδος και η πτώση της Wall Street στη δεκαετία του '70 έχει ανησυχητικά πολλά κοινά σημεία με το σήμερα.

Τα τμήματα τραπεζικών καταπιστευμάτων, από τα οποία το μεγαλύτερο ήταν η Morgan Guaranty, ήλεγχαν τον ταχέως αναπτυσσόμενο συνταξιοδοτικό κλάδο. Οι διαχειριστές τους πίστευαν πως ειδικά οι μετοχές των «ιερών αγελάδων» είχαν τόσο βέβαιη ορατότητα μελλοντικών κερδών που, αφού αγοραστούν, δεν ξαναπωλούνται ποτέ. Η αυξανόμενη επικέντρωση της αγοράς σε λίγες μόνο μετοχές υποχρέωσε τη Γερουσία να διεξάγει έρευνα. Το ξεπούλημα ξεκίνησε με το εμπάργκο πετρελαίου στις ΗΠΑ από τον ΟΠΕΚ, ενώ το 1974 η Franklin National Bank κατέρρευσε και ο πρόεδρος Νίξον παραιτήθηκε λόγω Γουότεργκέιτ. Η εκτίναξη του πληθωρισμού έφερε πιο αυστηρή νομισματική πολιτική.

Οι μετοχές της Polaroid και της Avon, που αντιμετώπισαν συγκεκριμένα προβλήματα, υποχώρησαν 90% και 86% αντίστοιχα, αν και περισσότερες από τις υπόλοιπες μετοχές των «ιερών αγελάδων» κατακρημνίσθηκαν χωρίς σοβαρές απογοητεύσεις για τα κέρδη τους.

Οι σημερινοί αστέρες του χρηματιστηρίου απαρτίζουν μια διαφορετική ομάδα με επικεφαλής τους τεχνολογικούς γίγαντες, όπως η Nvidia. Ωστόσο και σήμερα η αγορά εξαρτάται από μια επιλεγμένη ομάδα εταιρειών, τις μετοχές των οποίων όλοι θέλουν. Οι 40 μεγαλύτερες μετοχές του S&P 500 αντιπροσωπεύουν το 56% του δείκτη σε σύγκριση με το περίπου 60% το 1973.

Παρεμβάσεις «χειρουργικού τύπου» προς Χεζμπολάχ

Ενέργειες στήριξης της Κύπρου από την Ευρωπαϊκή Ενωση, εν μέσω κινδύνου διάχυσης της κρίσης στη Μέση Ανατολή

Του **ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΞΑΝΘΟΥΛΗ**

«Χαμηλούς τόνους και τερματισμό των δημοσίων δηλώσεων ανακύκλωσης των απειλών της Χεζμπολάχ» κατά της Κύπρου, προτάσσει η Λευκωσία, θεωρώντας ότι η συντήρηση του ζητήματος στη δημόσια σφαίρα, ενδέχεται να έχει αρνητικές συνέπειες, μεσούσης της καλοκαιρινής περιόδου και με επίκεντρο την τουριστική βιομηχανία, από την οποία η νήσος αναμένει πολλά για την οικονομική σταθερότητα και την ανάπτυξή της. Πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι ο υπουργός Εξωτερικών, Κωνσταντίνος Κόμπος, ζήτησε και εξασφάλισε διαβεβαιώσεις από την Ε.Ε. και ισχυρά κράτη-μέλη, στο Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων, ότι θα εκδηλώσουν παρεμβάσεις, «χειρουργικού τύπου». Σε χαμηλούς δηλαδή τόνους και χωρίς δημόσιες αναφορές, προκειμένου να ληφθεί μήνυμα από τη Χεζμπολάχ να αφήσει την Κύπρο εκτός της ρητορικής των απειλών.

Ο Μπορέλ, ο οποίος διατηρεί κανάλια επικοινωνίας με τον Λίβανο αλλά και με το Ιράν, αναμένεται να εκδηλώσει παρέμβαση για το ζήτημα, όπως και το Βερολίνο.

Όπως δημοσίευσε την περασμένη εβδομάδα η «Κ», παρεμβάσεις προς την Χεζμπολάχ εκδήλωσε ατύπως και η ίδια η Λευκωσία, μέσω της κυβέρνησης της Βηρυτού, εξασφαλίζοντας κάποια «μάλλον καθησυχαστικά μηνύματα». Τα οποία μπορεί μεν να λειτουργούν κατευναστικά, αλλά η ανάγκη της Λευκωσίας να επιστρατεύσει την Ε.Ε. και ισχυρά κράτη-μέλη στην προσπάθεια τερματισμού της ρητορικής της Χεζμπολάχ, καταδεικνύει, αν μη τι άλλο, ότι κάποιου είδους ανησυχία εξακολουθεί να υφίσταται.

Στο Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων (ΣΕΥ) της Ε.Ε., προχθές Δευτέρα στο Λουξεμβούργο, διατυπώθηκε στήριξη προς την Κύπρο, κάτι που προκύπτει και μέσα από τη θέση που διατύπωσε ο ύπατος εκπρόσωπος Γιοσέπ Μπορέλ, κάνοντας ειδική αναφορά στις απειλές που δέχθηκε η νήσος από την Χεζμπολάχ. Ο ΥΠΕΞ Κωνσταντίνος Κόμπος τόνισε, στο πλαίσιο γραπτής δήλωσης, ότι «οποιεσδήποτε εμπρηστικές δηλώσεις με στόχο την περαιτέρω κλιμάκωση και την αποσταθεροποίηση στην περιοχή είναι καταδικαστέες» και ότι «η Κύπρος δεν έχει αποτελέσει και δεν θα αποτελέσει μέρος της κρίσης».

Όπως πληροφορείται η «Κ», ο κ. Μπορέλ, ο οποίος διατηρεί κανάλια επικοινωνίας με τον Λίβανο αλλά και με το Ιράν, αναμένεται να εκδηλώσει παρέμβαση για το ζήτημα, όπως και το Βερολίνο, ενώ χθες η ΥΠΕΞ της Γερμανίας Αναλένα Μπέρμποκ πραγματοποιούσε επίσκεψη στην περιοχή και συναντήθηκε με τον Ισραηλινό ομόλογό της, με απώτερο στόχο την αποκλιμάκωση της έντασης στη Μέση Ανατολή. Παρεμβάσεις και προς την κατεύθυνση στήριξης της Κύπρου, αναμένονται και από τις ΗΠΑ και τη Γαλλία, τις δύο χώρες που έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο στην προσπάθεια για αποτροπή της διάχυσης της κρίσης στη Μέση Ανατολή, και στις οποίες φέρεται να επενδύει η Ε.Ε.

Άλλωστε, στο ζήτημα αυτό της αποτροπής διάχυσης της κρίσης στη Μέση Ανατολή, η εικόνα από πλευράς Ε.Ε. εξακολουθεί να είναι απογοητευτική, ως προς την εκδήλωση μιας κοινής, ενιαίας ευρωπαϊκής προσπάθειας των κρατών-μελών. Πηγή που μίλησε στην «Κ», υπό την προϋπόθεση τήρησης της ανωνυμίας της, χαρακτήρισε τις ιδέες που έπεσαν στο τραπέζι του ΣΕΥ, σε σχέση με τον ρόλο της Ε.Ε., «αόριστες ή/και μη υλοποιήσιμες», δίνοντας το στίγμα της επαναλαμβανόμενης αποτυχίας της Ένωσης να ασκήσει ουσιαστική εξωτερική πολιτική και στο πλαίσιο αυτό, να ασκήσει και τη δική της επιρροή στην προσπάθεια για εκτόνωση της κρίσης.

Σε μια γραπτή δήλωση που δεν είναι δεσμευτική για κανένα, το Συμβούλιο επεχείρησε μια σύνοψη όσων επεσήμανε ο Γιοσέπ Μπορέλ για τη Μέση Ανατολή. Αρκέστηκε να αναφέρει ότι «τρεις εβδομάδες αφότου ο Αμερικανός πρόεδρος Τζο Μπάιντεν υπέβαλε τον οδικό του χάρτη για κατάπαυση του πυρός και έλαβε ισχυρή διεθνή υποστήριξη, ιδίως την υποστήριξη της Ε.Ε., δεν υπάρχουν ακόμη ενδείξεις πιθανής κατάπαυσης του πυρός». Πρόσθεσε ότι «οι υπουργοί έθιξαν επίσης την αυξανόμενη ένταση στα βόρεια σύνορα του Ισραήλ και τον σοβαρό κίνδυνο διάχυσης της κρίσης στην περιοχή». Παράλληλα, ο ύπατος εκπρόσωπος της Ε.Ε. «εξέφρασε την υποστήριξή του για ενεργές προσπάθειες διαμεσολάβησης, με επικεφαλής τις ΗΠΑ και τη Γαλλία για τον μετριασμό της αντιπαράθεσης μεταξύ Ισραήλ και Χεζμπολάχ, και για τον Λίβανο και την Κύπρο που είχαν απειληθεί από τη Χεζμπολάχ».

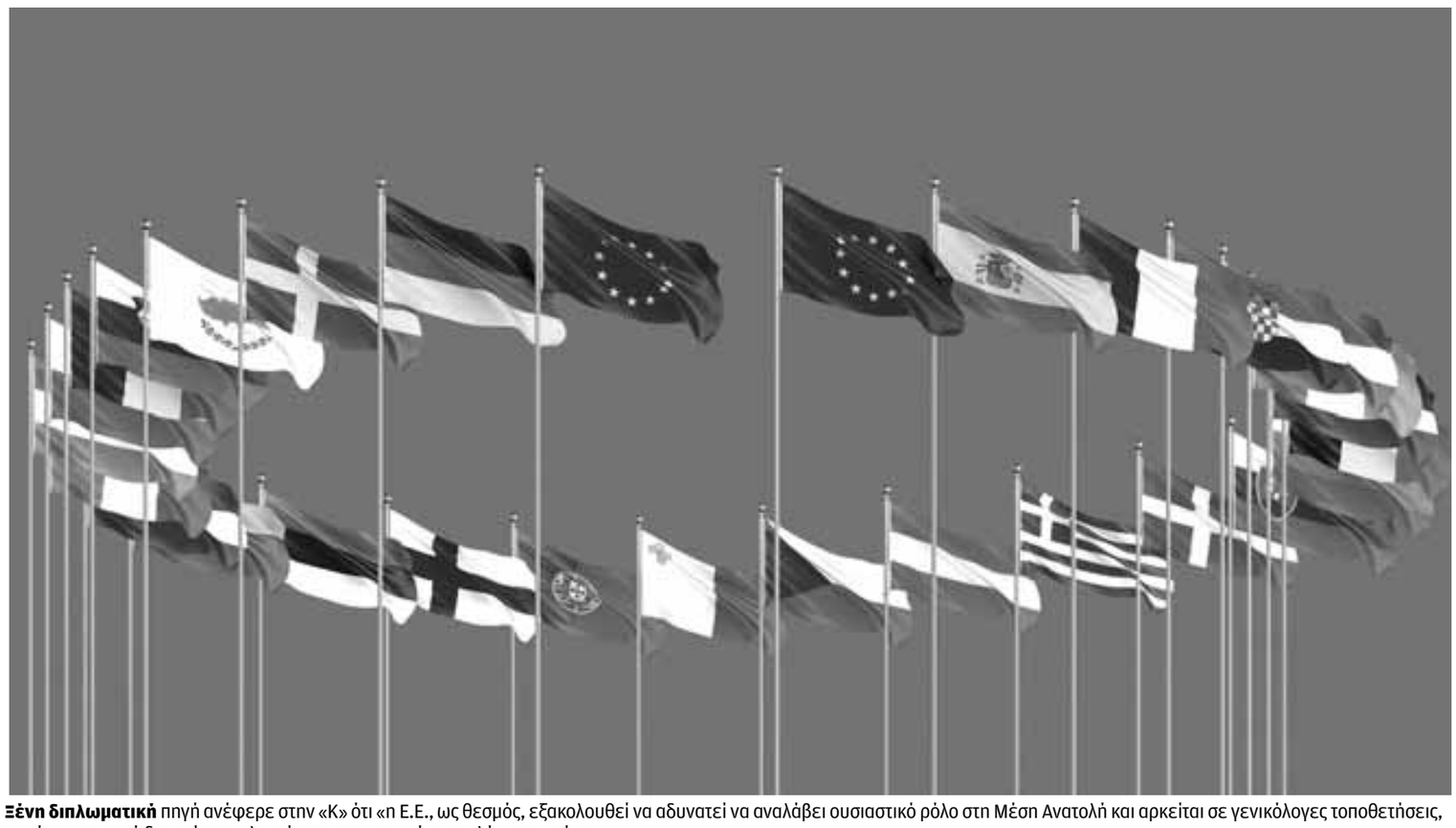

Ξένη διπλωματική πηγή ανέφερε στην «Κ» ότι «η Ε.Ε., ως θεσμός, εξακολουθεί να αδυνατεί να αναλάβει ουσιαστικό ρόλο στη Μέση Ανατολή και αρκείται σε γενικόλογες τοποθετήσεις, χωρίς ουσιαστική δυνατότητα υλοποίησης στην παρούσα τουλάχιστον φάση».

Νωρίτερα –και πριν την έναρξη των εργασιών του ΣΕΥ– ο κ. Μπορέλ ήταν περισσότερο αποκαλυπτικός των σκέψεών του, σχετικά με την προοπτική αναχαίτισης της πορείας μιας γενικευμένης σύρραξης στη Μέση Ανατολή, σημειώνοντας ότι τα περιθώρια ολοένα και στενεύουν. «Ανησυχώ περισσότερο, πολύ περισσότερο. Πολύ περισσότερο», επανέλαβε τρεις φορές ο κ. Μπορέλ, προσθέτοντας ότι «η κρίση ξεχειλίζει» και ότι «δυστυχώς, βρισκόμαστε στις παραμονές της επέκτασης του πολέμου».

Επανέλαβε την πάγια θέση της Ε.Ε. για «επείγουσα κατάπαυση του πυρός», που θα επιτρέψει επίσης στην ανθρωπιστική βοήθεια να εισέλθει, στη Γάζα, ενώ δεν παρέλειψε να αναφερθεί στην επιστροφή των Ισραηλινών ομήρων που έχουν απαχθεί από τη Χαμάς, αλλά και στην ανάγκη αναζήτησης παράλληλα πολιτικής λύσης, παραπέμποντας στην επανέναρξη των συζητήσεων για λύση δύο κρατών.

Ξένη διπλωματική πηγή, με άριστη γνώση των συζητήσεων και των θέσεων που διατυπώθηκαν, ανέφερε στην «Κ» ότι η Ε.Ε., ως θεσμός, εξακολουθεί να αδυνατεί να αναλάβει ουσιαστικό ρόλο στη Μέση Ανατολή και αρκείται σε γενικόλογες τοποθετήσεις, χωρίς ουσιαστική δυνατότητα υλοποίησης στην παρούσα τουλάχιστον φάση». Κάτι που όπως εξήγησε, καθίσταται ακόμη πιο έντονο μετά τις ευρωεκλογές, καθώς οι επικεφαλής των θεσμών της Ε.Ε. είναι πλέον «απερχόμενοι» (σ.σ. η θητεία τους λήγει το φθινόπωρο) και ως εκ τούτου, πέραν της εκ των πραγμάτων αδυναμίας άσκησης επιρροής λόγω απουσίας ισχυρής κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής θέσης, η όποια παρέμβασή τους δεν έχει στην παρούσα χρονική συγκυρία εκείνο το ειδικό βάρος νομιμοποίησης που θα εξυπηρετούσε τις ανάγκες μιας ουσιαστικής προσπάθειας αναχαίτισης της κρίσης, στο Μεσανατολικό».

Το ήμισυ των θυμάτων είναι παιδιά

Το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων της Ε.Ε., επικαιροποίησε τις κατευθυντήριες γραμμές «για τα παιδιά και τις ένοπλες συγκρούσεις», γενικότερα, σημειώνοντας, μεταξύ άλλων, ότι σε όλες τις εμπόλεμες ζώνες, από το Σαχέλ, την Κεντρική και Ανατολική Αφρική έως τη Μέση Ανατολή και την Ασία, «τα παιδιά αποτελούν έως και το ήμισυ του πληγέντος πληθυσμού».

Όπως αναφέρεται στα Συμπεράσματα, οι επικαιροποιημένες κατευθυντήριες γραμμές της Ε.Ε. έχουν ως στόχο να λάβουν υπόψη τις νέες εξελίξεις, όπως για παράδειγμα τις αυξημένες απειλές, μεταξύ άλλων από τις νέες τεχνολογίες και τη χρήση εκρηκτικών όπλων αδιακρίτως σε κατοικημένες περιοχές. Ως επίσης και να ευθυγραμμίσουν πλήρως την προσέγγιση της Ε.Ε. με το πλαίσιο που έχει θεσπίσει το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, ιδίως «τις έξι σοβαρές παραβιάσεις εις βάρος παιδιών σε περιόδους ενόπλων συγκρούσεων»:

- δολοφονία και ακρωτηριασμός παιδιών
- στρατολόγηση ή χρησιμοποίηση παιδιών στις ένοπλες δυνάμεις και σε ένοπλες ομάδες
- βιασμός και άλλες μορφές σεξουαλικής βίας κατά των παιδιών
- απαγωγή παιδιών
- επιθέσεις κατά σχολείων και νοσοκομείων
- στέρηση της πρόσβασης των παιδιών σε ανθρωπιστική βοήθεια.

Παράλληλα, «η Ε.Ε επικαιροποίησε και δημοσίευσε τον κατάλογο ελέγχου της για την ενσωμάτωση της προστασίας παιδιών θυμάτων ενόπλων συγκρούσεων στις αποστολές και επιχειρήσεις της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ)».

Λάδι στη φωτιά που άναψε ο Νασράλα ρίχνει η Τουρκία

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΟΥ**

Καθώς η κατάσταση στα σύνορα Ισραήλ-Λιβάνου παραμένει τεταμένη, με ένα σενάριο πλήρους εμπλοκής του Ισραήλ σε πόλεμο με την σιιτική οργάνωση Χεζμπολάχ να παραμένει πιθανό, ο απόηχος των απειλών της ηγεσίας της οργάνωσης, διά του Χασάν Νασράλα, εναντίον της Κύπρου εμμένει στη δημόσια σφαίρα, με τη Λευκωσία να επιμένει –τόσο δημόσια όσο και σε διπλωματικό επίπεδο– πως δεν εμπλέκεται στον πόλεμο Ισραήλ-Χαμάς στη Λωρίδα της Γάζας.

Η Κυπριακή Δημοκρατία παρακολουθεί την κατάσταση στον Λίβανο και επιμένει εμφατικά στη γραμμή τής μη εμπλοκής στον πόλεμο.

Ο απόηχος των απειλών της ηγεσίας της Χεζμπολάχ διά του Χασάν Νασράλα, εναντίον της Κύπρου.

Την ίδια στιγμή, η Τουρκία, διά του υπουργού Εξωτερικών Χακάν Φιντάν, ρίχνει λάδι στη φωτιά της δίνης της εμπλοκής της Κυπριακής Δημοκρατίας με αμφίσημες δηλώσεις που ουσιαστικά φωτογραφίζουν την εμπλοκή της Ελλάδας και της Κύπρου στην τρέχουσα σύγκρουση.

Ξεκάθαρα μηνύματα

Τόσο η Λευκωσία όσο και συνολικά η Ευρωπαϊκή Ένωση, οι ΗΠΑ αλλά και οι Βρετανοί –με φόντο τις Βρετανικές Κυρίαρχες Βάσεις (BSA)– στέλνουν ξεκάθαρα μηνύματα πως η Κυπριακή Δημοκρατία όχι μόνο δεν εμπλέκεται άμεσα ή έμμεσα στον πόλεμο Ισραήλ-Χαμάς, που ξεκίνησε στη Γάζα μετά την 7η Οκτωβρίου, αλλά και πως η Λευκωσία αποτελεί μέρος της λύσης στην περιοχή και όχι του προβλήματος:

Η Ευρωπαϊκή Ένωση επανέλαβε τη στήριξή της προς την Κ.Δ. με αφορμή τις απειλές του Νασράλα της Χεζμπολάχ. Ο υπουργός Εξωτερικών, Κωνσταντίνος Κόμπος, επανέλαβε μάλιστα τις θέσεις της Λευκωσίας στο Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων (ΣΕΥ) της Ε.Ε. για μη εμπλοκή και για εποικοδομητικό ρόλο της Κ.Δ. στην υπό εξέλιξη κρίση.

Οι ΗΠΑ απέστειλαν σχετικά μηνύματα στήριξης της Κ.Δ.

Η Λευκωσία κινήθηκε, παρασκηνιακά, όπως αποκάλυψε και η «Κ», προκειμένου να έχει κανάλια επικοινωνίας με όλους τους εμπλεκόμενους δρώντες στον Λίβανο, συμπεριλαμβανομένης τόσο της επίσημης κυβέρνησης όσο και πολιτικών δρώντων που συνδέονται με την πολιτική πτέρυγα της Χεζμπολάχ.

Η βρετανική κυβέρνηση έστειλε ξεκάθαρα μηνύματα για τη μη-χρήση των στρατιωτικών της εγκαταστάσεων στη περιοχή των Βρετανικών Βάσεων από τις ισραηλινές ένοπλες δυνάμεις για σκοπούς επιχειρήσεων που συνδέονται με τον συνεχιζόμενο πόλεμο στη Λωρίδα της Γάζας.

Κινήσεις Φιντάν

Την ίδια στιγμή, ενδιαφέρον αποκτά το πώς η τουρκική εξωτερική πολιτική αναζητεί αφηγήματα που θα μπορούσαν να εργαλειοποιήσουν τις απειλές της Χεζμπολάχ εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας με τον Τούρκο ΥΠΕΞ, Χακάν Φιντάν, ουσιαστικά να φωτογραφίζει ως εμπλεκόμενες Ελλάδα και Κύπρο.

«Μείνετε μακριά από Μέση Ανατολή, αλλιώς θα έρθει η φωτιά και θα σας βρει», δήλωσε συγκεκριμένα ο κ. Φιντάν απευθυνόμενος σε Ελλάδα και Κύπρο. Σχολιάζοντας τις απειλές του ηγέτη της Χεζμπολάχ, ο Τούρκος υπουργός υποστήριξε ότι «δεν θα ωφελήσει ούτε την Κύπρο, ούτε την Ελλάδα το γεγονός ότι αυτός ο τόπος (η Κύπρος) και τα ελληνικά νησιά χρησιμοποιούνται για επιχειρήσεις στη Μέση Ανατολή». Ο Χακάν Φιντάν ισχυρίστηκε ακόμη ότι η Κύπρος «έχει γίνει βάση που χρησιμοποιείται από ορισμένες χώρες, ειδικά σε επιχειρήσεις κατά της Γάζας» και ότι «πρόκειται στην πραγματικότητα για μια στρατιωτική βάση».

«Για το θέμα της Κύπρου, προειδοποιούσαμε από την αρχή τους Ευρωπαίους και περιφερειακούς παράγοντες, ιδιαίτερα την ελληνοκυπριακή διοίκηση της νότιας Κύπρου (σ.σ. το πως αναφέρεται η Τουρκία στην Κ.Δ.). Αυτό το μέρος έχει μετατραπεί σε κέντρο επιχειρήσεων...

Η Κύπρος αποτελεί μέρος της λύσης στην περιοχή και όχι του προβλήματος, τονίζουν Λευκωσία και Βρυξέλλες.

Μετά τις 7 Οκτωβρίου, μετά τις πρώτες επιχειρήσεις που ξεκίνησε το Ισραήλ, βλέπουμε σε αναφορές υπηρεσιών πληροφοριών ότι η ελληνοκυπριακή διοίκηση της νότιας Κύπρου έχει γίνει βάση που χρησιμοποιείται από ορισμένες χώρες, ειδικά σε επιχειρήσεις κατά της Γάζας. Δηλαδή πτήσεις συλλογής πληροφοριών και στρατιωτικές πτήσεις πραγματοποιούνται συνεχώς από εκεί για τη Γάζα. Όταν θέσαμε το θέμα στην ατζέντα, ανακήρυξαν αίφνης αυτό το μέρος ως βάση υλικοτεχνικής υποστήριξης για τη Γάζα. Και τότε είπαμε ότι αυτή η βάση υλικοτεχνικής υποστήριξης συνιστά προφανώς μια δραστηριότητα που αποκρύπτει το γεγονός ότι πρόκειται στην πραγματικότητα για μια στρατιωτική βάση», υποστήριξε ο Χακάν Φιντάν.

ΑΡΘΡΟ / *Των* **ΧΑΟΥΑΡΝΤ ΣΝΑΪΝΤΕΡ** *και* **ΦΡΑΝΘΕΣΚΟ ΚΑΝΕΠΑ / REUTERS**

Χαμηλώνουν οι προσδοκίες για τις μειώσεις επιτοκίων

Πριν από έξι μήνες οι μεγάλες κεντρικές τράπεζες του κόσμου ήταν προετοιμασμένες για μια κίνηση η οποία θα χαροποιούσε οποιονδήποτε ελπίζει να αγοράσει ένα σπίτι, να διευθύνει μια επιχείρηση ή να χρησιμοποιήσει πιστωτική κάρτα. Μια παγκόσμια στροφή σε χαμηλότερα επιτόκια θα καθιστούσε φθηνότερο τον δανεισμό και τα δάνεια περισσότερα διαθέσιμα σε όλους τους κλάδους.

Οι μειώσεις των επιτοκίων στις ΗΠΑ αποτελούν «θέμα συζήτησης για το κοινό αλλά και για μας», δήλωσε ο πρόεδρος της Ομοσπονδιακής Τράπεζας (Fed) Τζερόμ Πάουελ σε συνέντευξη Τύπου πέρυσι τον Δεκέμβριο. Τότε οι επενδυτές έδειχναν χαρούμενοι και ζαλισμένοι από την προοπτική της χαλαρής νομισματικής πολιτικής. Οι διεθνείς οργανισμοί, όπως το ΔΝΤ, ανησυχούσαν μήπως η διοίκηση της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ αποδυθεί σε έναν αγώνα ταχύτητας στην περικοπή του κόστους δανεισμού και υπονομεύσει τις προσπάθειες χαλιναγώγησης του πληθωρισμού. Πάντως, η από κοινού χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής, που φαινόταν επικείμενη στα τέλη του 2023, έχει σε μεγάλο βαθμό ακινητοποιηθεί, διότι πλέον οι κεντρικές τράπεζες βρίσκονται ενώπιον ενός πληθωρισμού περισσότερο άκαμπτου από το αναμενόμενο, καθώς και της ανθεκτικότερης οικονομικής ανάπτυξης και της αύξησης των μισθών. Βέβαια, ορισμένες μετριοπαθείς κινήσεις έχουν γίνει ήδη, συμπεριλαμβανομένων των αρχικών περικοπών αυτόν τον μήνα από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την Τράπεζα του Καναδά.

Πάντως, οι ανωτέρω κινήσεις μπορούν να εκληφθούν ως εκπλήρωση μιας υπόσχεσης η οποία δόθηκε όταν ο πληθωρισμός φαινόταν να υποχωρεί γρήγορα. Εκτοτε η διάθεση στη Φρανκφούρτη, στο Λονδίνο, στην Ουάσιγκτον και αλλού έχει μεταβληθεί, από την παραίνεση «βάλτε τις μηχανές μπροστά» σε κάτι σαν «κάντε κράτει». Αφού το κόστος δανεισμού διογκώθηκε πολύ γρήγορα, το 2022 και το 2023, ώστε να ελεγχθεί ο πληθωρισμός, η χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής ήταν συνεπακόλουθη, κατά τον Τζερόμ Πάουελ στη συνέντευξη Τύπου την περασμένη εβδομάδα, όταν φάνηκε ότι τα στελέχη της Fed αναμένουν μόνο μία μείωση των 25 μονάδων βάσης έως το τέλος της χρονιάς, από τις τρεις που ανέμεναν τον Μάρτιο και τον Δεκέμβριο.

Οι περισσότεροι οικονομολόγοι που συμμετείχαν σε έρευνα του Reuters προβλέπουν σήμερα μόνο μία ή δύο μειώσεις επιτοκίων φέτος αντί των τεσσάρων του Δεκεμβρίου, προτού ο Πάουελ εκπλήξει τις αγορές, προτείνοντας σχετικά σύντομα μια στροφή σε χαμηλότερα επιτόκια. Τώρα, οικονομολόγοι που συμμετείχαν σε έρευνα του Reuters προ εξαμήνου, περίμεναν ότι η Τράπεζα της Αγγλίας θα αναμένει το τρίτο τρίμηνο να μειώσει το κόστος δανεισμού, σύμφωνα με τις τρέχουσες σχεδόν ομόφωνες προσδοκίες για μια κίνηση τον Αύγουστο. Κι ενώ ο γενικός δείκτης πληθωρισμού εξασθενεί, τείνοντας προς τον στόχο του 2% της Τράπεζας της Αγγλίας, τον Απρίλιο ο δείκτης των υπηρεσιών ήταν σαφώς υψηλότερος του αναμενομένου. Η δε ετήσια αύξηση των μισθών 6% τον Μάιο παρέμεινε σχεδόν διπλάσια του επιπέδου που συνάδει με τον στόχο. Η Τράπεζα της Αγγλίας εκτιμάται ότι στην τελευταία της συνεδρίαση προ των εκλογών του Ιουλίου δεν θα παρέμβει στα επιτόκια.

Τέλος, αναφορικά με την ΕΚΤ, επαληθεύθηκαν οι πρότερες προβλέψεις, μια και οι οικονομολόγοι σωστά ανέμεναν μία περικοπή τον Ιούνιο. Εντούτοις, και πάλι οι υπολογισμοί της αγοράς έχουν δραστικά τροποποιηθεί, διότι αρχικά προέβλεψε μειώσεις 140 μονάδων βάσης φέτος από τον Μάρτιο και μετά, ενώ σήμερα μόλις και μετά βίας προσβλέπει σε ακόμη μία κίνηση.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΒΡΑΒΕΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

ΚΥΠΡΟΣ 2024

γαστρονόμος

10 ΧΡΟΝΙΑ

ΠΕΡΗΦΑΝΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

Τράπεζα Κύπρου

27 Ιουνίου 2024

ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ

ΧΑΛΛΟΥΜΙ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΠΡΟΪΟΝ
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ
ΜΙΚΡΟΖΥΘΟΠΟΙΙΑ

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑ
ΕΡΥΘΡΟΣ ΟΙΝΟΣ
ΛΕΥΚΟΣ ΟΙΝΟΣ
ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ ΚΥΠΡΙΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

epic

ΣΤΗΡΙΖΕΙ

Δήμος Λευκωσίας
Nicosia Municipality

Ευχή και κατάρα είναι ο τουρισμός για τη νότια Ευρώπη

Το «success story» της Μεσογείου γλιτώνει την Ευρωζώνη από την ύφεση

Ο υπερτουρισμός αποτελεί ευκαιρία, αλλά και απειλή που απαιτεί μια ολοκληρωμένη και πολύπλευρη προσέγγιση, προειδοποιούν οι αναλυτές.

Το «φιλί της ζωής» δίνουν στην οικονομία της νότιας Ευρώπης οι Αμερικανοί τουρίστες που συρρέουν μαζικά για να απολαύσουν τον ήλιο και τη θάλασσα, αλλάζοντας τους συσχετισμούς οικονομικής ισχύος στη Γηραιά Ηπειρο. Ο υπερτουρισμός αποτελεί ευκαιρία, αλλά και απειλή που απαιτεί μια ολοκληρωμένη και πολύπλευρη προσέγγιση, λένε οι αναλυτές. Στα μπαρ, τα ξενοδοχεία και τα εστιατόρια που πλαισιώνουν τα λιθόστρωτα δρομάκια της Λισσαβώνας, οι δουλειές πάνε τόσο καλά, που ο δήμαρχος Κάρλος Μοέδας μείωσε πρόσφατα τον τοπικό φόρο εισοδήματος για τους κατοίκους. Με οικονομική ανάπτυξη 8,2% πέρυσι και αύξηση 20% των φορολογικών εσόδων σε σχέση με την προπανδημική περίοδο, οι δημοτικές αρχές έκαναν επίσης δωρεάν τα μέσα μαζικής μεταφοράς για τους νέους και τους ηλικιωμένους. Κτίρια αιώνων αναπαλαιώνονται, ένα νέο αεροδρόμιο, διπλάσιο σε μέγεθος από το υπάρχον, βρίσκεται στα σκαριά, όπως επίσης και μια τρίωρη σιδηροδρομική σύνδεση υψηλής ταχύτητας με τη Μαδρίτη.

Το παράδειγμα της Λισσαβώνας επαναλαμβάνεται σε όλη τη νότια Ευρώπη που –χάρη στους Αμερικανούς επισκέπτες κατά κύριο λόγο– βιώνει μία άνευ προηγουμένου τουριστική έκρηξη σε

Η μεγάλη αύξηση των Αμερικανών τουριστών αποτελεί τονωτική ένεση για τις τουριστικές βιομηχανίες σε Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία, Ιταλία.

μέρη που αποτελούσαν σύμβολα οικονομικής στασιμότητας, δημιουργώντας εκατοντάδες χιλιάδες θέσεις εργασίας και γεμίζοντας τα ταμεία κυβερνήσεων.

Το «success story» της Μεσογείου ξαναγράφει την πρόσφατη οικονομική ιστορία της Ευρώπης. Στη δεκαετία του 2010, η Γερμανία και άλλες οικονομίες με βαριές μεταποιητικές βιομηχανίες βοήθησαν στην έξοδο της Γηραιάς Ηπείρου από την κρίση χρέους χάρη στις ισχυρές εξαγωγές αυτοκινήτων και αγαθών, ειδικά στην Κίνα. Σήμερα, η Ιταλία, η Ισπανία, η Ελλάδα και η Πορτογαλία συμβάλλουν από το 1/4 έως το μισό της ετήσιας ανάπτυξης του μπλοκ. Ενώ η οικονομία της Γερμανίας κατρακυλάει, η Ισπανία είναι η ταχύτερα αναπτυσσόμενη μεγάλη οικονομία της Ευρώπης. Σχεδόν τα της πρόσφατης ανάπτυξης της χώρας και μία στις τέσσερις νέες θέσεις εργασίας συνδέονται με τον τουρισμό, ενώ στην Ελλάδα που κερδίζει έδαφος μετά την πανδημία, το 44% όλων των θέσεων εργασίας συνδέεται με τον τουρισμό.

Το βραχυπρόθεσμο μέλλον προδιαγράφεται λαμπρό, ορισμένοι οικονομολόγοι, κάτοικοι και πολιτικοί ωστόσο ανησυχούν για τις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις της «έκρηξης». Τα ενοίκια και άλλα έξοδα διαβίωσης αυξάνονται σε δημοφιλείς προορισμούς, καθιστώντας δυσκολότερο για πολλούς ντόπιους να τα βγάλουν πέρα. Παράλληλα, η αυξημένη εστίαση στον τουρισμό, ο οποίος αποφέρει γρήγορο κέρδος αλλά παραμένει μια δραστηριότητα χαμηλής παραγωγικότητας, συνδέει αυτές τις οικονομίες σε μια άκρως κυκλική βιομηχανία. Κινδυνεύει επίσης να κρατήσει τους εργαζομένους και το κεφάλαιο μακριά από πιο κερδοφόρους τομείς, όπως η τεχνολογία και η μεταποίηση.

«Μπορεί λοιπόν αυτή η αναδυόμενη "οικονομία των μουσείων" να στηρίξει τη δημιουργία πλούτου και τα συστήματα πρόνοιας που έχουν συνηθίσει οι Ευρωπαίοι από το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου; Και τι γίνεται αν πέσει το δολάριο και φύγουν οι τουρίστες;» διερωτάται η Wall Street Journal. Ο δήμαρχος της Λισσαβώνας είναι πεπεισμένος ότι υπάρχει περιθώριο για περαιτέρω ανάπτυξη.

Ο τουρισμός παράγει τώρα το ένα πέμπτο της οικονομικής παραγωγής στη Λισσαβώνα και υποστηρίζει μία στις τέσσερις θέσεις εργασίας. Το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της Πορτογαλίας αυξήθηκε σχεδόν κατά 8% μεταξύ 2019 και 2024, σε σύγκριση με λιγότερο από 1% για τη Γερμανία, σύμφωνα με εκτιμήσεις του ΔΝΤ.

Η τάση είναι μέρος μιας παγκόσμιας αναπροσαρμογής μετά τα lockdowns της COVID-19. Οι δαπάνες για ταξίδια παγκοσμίως αυξήθηκαν επτά φορές ταχύτερα από την παγκόσμια οικονομία τα τελευταία δύο χρόνια, σύμφωνα με την Oxford Economics, μοτίβο που αναμένεται να συνεχιστεί την επόμενη δεκαετία. Η Ευρώπη, ιδίως ο Νότος, έχει ωφεληθεί περισσότερο από άλλες περιοχές. Αν και φιλοξενεί μόλις το 5% του παγκόσμιου πληθυσμού, η Ε.Ε. έλαβε πέρυσι περίπου το ένα τρίτο όλων των διεθνών τουριστικών δολαρίων, πάνω από μισό τρισεκατομμύριο δολάρια, σε σχέση με τα περίπου 150 δισ. δολάρια των ΗΠΑ, όπου ο τουρισμός έχει καθυστερήσει να ανακάμψει.

Κι ενώ ο τουρισμός ενισχύει τα ταμεία, σημάδια δυσαρέσκειας φουντώνουν σε όλη την περιοχή. Χιλιάδες ντόπιοι από τις Βαλεαρίδες Νήσους μέχρι τη Βενετία διαμαρτύρονται για τον μαζικό τουρισμό και τον συνωστισμό. Ενα συχνό τους παράπονο είναι ότι οι μεγαλύτεροι ωφελημένοι είναι αμερικανικές εταιρείες, από την Airbnb έως την Uber, οι οποίες συχνά πληρώνουν ελάχιστο φόρο στα μέρη όπου κάνουν «χρυσές δουλειές».

Ορισμένοι οικονομολόγοι ανησυχούν επίσης για το ότι η διόγκωση του τουρισμού μπορεί να επιδεινώσει τις υπάρχουσες οικονομικές προκλήσεις. Οπως και η ανακάλυψη του πετρελαίου, η νέα εστίαση της νότιας Ευρώπης στον τουρισμό μπορεί να παραγκωνίσει τις δραστηριότητες υψηλότερης αξίας συγκεντρώνοντας κεφάλαια και εργάτες, ένα φαινόμενο που ορισμένοι αναλυτές βάφτισαν «ασθένεια της παραλίας». Για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής της Ευρώπης, το να ανοίγουν οι άνθρωποι ξενοδοχεία ή εστιατόρια είναι ευκολότερο από το να αποκτούν κίνητρο να αναπτύξουν προηγμένη παραγωγή, η οποία χρειάζεται χρόνο για να αποδώσει, εξηγεί ο Μάρκος Καρίας, οικονομολόγος της γαλλικής ασφαλιστικής εταιρείας Coface. «Ο τουρισμός είναι η εύκολη διέξοδος. Ποιο είναι το κίνητρο για ευρηματικότητα και δημιουργία νέας οικονομικής αξίας εάν ο τουρισμός λειτουργεί ως βραχυπρόθεσμη λύση;» διερωτάται.

Πιο έξυπνη από τον άνθρωπο η τεχνητή νοημοσύνη μέχρι το 2034

Σε δέκα χρόνια η τεχνητή νοημοσύνη θα είναι 10.000 φορές πιο έξυπνη από τους ανθρώπους, εκτίμησε ο CEO της SoftBank, Masayoshi Son, σε μια σπάνια δημόσια εμφάνισή του. Ο επιχειρηματίας, που διαθέτει μεγάλη επιρροή στον κόσμο της τεχνολογίας, παρουσίασε το όραμά του για έναν κόσμο με τεχνητή σούπερ νοημοσύνη, ή ASI (artificial super intelligence), όπως την ονόμασε. Μιλώντας αρχικά για την τεχνητή γενική νοημοσύνη (AGI - artificial general Intelligence), όπως ονομάζεται η τεχνητή νοημοσύνη που θα είναι πιο έξυπνη από τους ανθρώπους, ο Son εκτίμησε ότι αυτή θα γίνει πραγματικότητα τα επόμενα τρία έως πέντε χρόνια, δηλαδή νωρίτερα από ό,τι περίμενε προηγουμένως. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του, η AGI θα είναι από μία έως δέκα φορές πιο έξυπνη από τον άνθρωπο.

Με την τεχνητή γενική νοημοσύνη, η ανθρωπότητα δεν θα χρειαζόταν να

Οι εκτιμήσεις του επικεφαλής της SoftBank, που διαθέτει μεγάλη επιρροή στον κόσμο της τεχνολογίας.

αλλάξει σημαντικά τον τρόπο ζωής της, είπε ο Son κατά την ετήσια γενική συνέλευση των μετόχων της SoftBank, σύμφωνα με το CNBC. «Αλλά όταν πρόκειται για την ASI, αυτό είναι μια εντελώς διαφορετική ιστορία. Με την ASI θα δείτε μια μεγάλη βελτίωση», ξεκαθάρισε.

Ο Son προέβλεψε ότι στο μέλλον διάφορα μοντέλα τεχνητής σούπερ νοημοσύνης θα αλληλεπιδρούν μεταξύ τους, όπως οι νευρώνες στον ανθρώπινο εγκέφαλο. Αυτό θα οδηγήσει σε τεχνητή νοημοσύνη που θα είναι 10.000 φορές πιο έξυπνη από οποιαδήποτε ανθρώπινη ιδιοφυΐα, εκτίμησε.

Ο CEO της SoftBank, Masayoshi Son, προέβλεψε ότι στο μέλλον διάφορα μοντέλα τεχνητής σούπερ νοημοσύνης θα αλληλεπιδρούν μεταξύ τους, όπως οι νευρώνες στον ανθρώπινο εγκέφαλο.

Ο ιδρυτής της SoftBank έγινε γνωστός σε όλο τον κόσμο όταν επένδυσε στα πρώτα στάδια της Alibaba, πριν η κινεζική εταιρεία εξελιχθεί σε έναν παγκόσμιο γίγαντα του ηλεκτρονικού εμπορίου. Εχοντας το προφίλ ενός οραματιστή της τεχνολογίας, ο Son ίδρυσε, το 2017, το Vision Fund, ένα τεράστιο επενδυτικό fund που εστιάζει στη χρηματοδότηση εταιρειών τεχνολογίας. Ενώ ορισμένες από τις επενδύσεις του ήταν επιτυχημένες, υπήρξαν επίσης και πολλές αποτυχίες, όπως για παράδειγμα το «στοίχημά» του στην εταιρεία γραφείων κοινής χρήσης WeWork.

Το 2022, αφότου το Vision Fund εμφάνισε ζημιες-ρεκόρ, ο Son δήλωσε ότι η SoftBank θα μπει σε λειτουργία «άμυνας» και θα είναι πιο συντηρητική με τις επενδύσεις της. Το 2023 το Vision Fund σημείωσε νέες ζημιες-ρεκόρ, με τον Son να δηλώνει λίγο μετά ότι η SoftBank βγαίνει και πάλι στην «επίθεση», καθώς είναι ενθουσιασμένος με τις επενδυτικές ευκαιρίες στην τεχνητή νοημοσύνη.

Εκτοτε παρέμεινε σε μεγάλο βαθμό μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας. Με την επιστροφή του στο προσκήνιο, την περασμένη Παρασκευή, ο Son φάνηκε μάλιστα να αμφισβητεί τον ίδιο τον σκοπό της ζωής του. «Πριν από δύο χρόνια σκέφτηκα ότι γερνάω, το υπόλοιπο της ζωής μου είναι περιορισμένο, αλλά δεν έχω κάνει τίποτε ακόμη. Και έκλαψα τόσο δυνατά», είπε. Ομως πλέον θεωρεί ότι η αποστολή της SoftBank είναι η «εξέλιξη της ανθρωπότητας». Και αυτός, όπως είπε, είναι και ο δικός του σκοπός στη ζωή.

«Για ποιο λόγο ιδρύθηκε η SoftBank; Για ποιο λόγο γεννήθηκε ο Masa Son; Μπορεί να ακούγεται περίεργο, αλλά νομίζω ότι γεννήθηκα για να φέρω την ASI. Είμαι πολύ σοβαρός γι' αυτό», είπε ο Son.

Φρένο στην ανάκαμψη της ευρωπαϊκής μεταποίησης

Η ανάκαμψη της επιχειρηματικής δραστηριότητας στον ιδιωτικό τομέα της Ευρωζώνης έχασε απροσδόκητα τη δυναμική της στη σκιά των πρόωρων εκλογών στη Γαλλία, με τη μεταποίηση στην περιοχή να διανύει τον χειρότερο μήνα του έτους. Ο σύνθετος δείκτης διευθυντών προμηθειών της S&P Global που καταρτίζει η HCOB υποχώρησε στο 50,8 τον Ιούνιο. Παρότι είναι η τέταρτη συνεχόμενη μέτρηση πάνω από το όριο του 50 που σηματοδοτεί ανάπτυξη, οι αναλυτές που συμμετείχαν σε δημοσκόπηση του Bloomberg είχαν προβλέψει αύξηση στο 52,5.

Η ευρωπαϊκή οικονομία παραμένει στα πρώτα στάδια της ανάκαμψης μετά την περυσινή ήπια ύφεση που υπέστη.

Η πολιτική αβεβαιότητα «παγώνει» νέες επενδύσεις και παραγγελίες σε Γαλλία και Γερμανία.

Αλλά παρότι η ανάπτυξη ξεπέρασε τις προσδοκίες το πρώτο τρίμηνο, τα πρόσφατα στοιχεία υποδηλώνουν ότι η δυναμική μπορεί να εξασθενεί. Επιπλέον, το σοκ που προκάλεσε η προκήρυξη πρόωρων εκλογών στη Γαλλία δημιούργησε ανησυχίες για την προοπτική ριζικής αλλαγής της κυβέρνησης στη δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία της περιοχής. «Αυτή η απροσδόκητη τροπή των γεγονότων έχει πιθανότατα προκαλέσει μεγάλη αβεβαιότητα σχετικά με τις μελλοντικές οικονομικές πολιτικές, με αποτέλεσμα πολλές εταιρείες να πατήσουν φρένο στις νέες επενδύσεις και παραγγελίες», δήλωσε ο Cyrus de la Rubia, επικεφαλής οικονομολόγος της HCOB. «Σε κάθε περίπτωση, είναι προφανές ότι οι κακές οικονομικές επιδόσεις της Γαλλίας έχουν συμβάλει σημαντικά στην επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών στην Ευρωζώνη», είπε, προβλέποντας ότι το ΑΕΠ στο μπλοκ των 20 χωρών θα αυξηθεί κατά 0,2% το δεύτερο τρίμηνο. Τα ασθενή στοιχεία ενθάρρυναν τα στοιχήματα για μείωση των επιτοκίων τόσο από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα όσο και από την Τράπεζα της Αγγλίας. Οι αγορές προβλέπουν τώρα χαλάρωση κατά 44 μονάδες βάσης στην Ευρωζώνη μέχρι το τέλος του έτους, από 42 μονάδες βάσης πριν από τα στοιχεία, και ουσιαστικά τιμολογούν δύο πλήρεις μειώσεις κατά ένα τέταρτο της μονάδας στο Ηνωμένο Βασίλειο.

«Οι πρόωροι δείκτες PMI για τον Ιούνιο υποδηλώνουν ότι η αναπτυξιακή δυναμική της Ευρωζώνης εξακολουθεί να είναι αδύναμη», δήλωσε ο Leo Barincou της Oxford Economics. «Οι σημερινοί δείκτες PMI δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση την άποψή μας ότι η οικονομία της Ευρωζώνης θα σημειώσει άλλη μια μέτρια επέκταση το δεύτερο τρίμηνο, αλλά αποτελούν πτωτικό κίνδυνο για το υπόλοιπο του έτους».

Τα ασθενή στοιχεία ενθάρρυναν τα στοιχήματα για μείωση των επιτοκίων τόσο από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα όσο και από την Τράπεζα της Αγγλίας.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η παγίδα των αθέατων και οικονομικός αποκλεισμός

Του **ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ**

Σημαντική μερίδα του πληθυσμού όσον αφορά την οικονομία, είναι «αθέατοι» άνθρωποι. Δεν έχουν (θεωρητικά) εισόδημα αλλά καταναλώνουν και μάλιστα πάνω από τις επίσημες οικονομικές δυνατότητές τους. Η όποια οικονομική δραστηριότητά τους δεν χρηματοδοτείται από τράπεζες. Στην πραγματικότητα υπάρχουν αλλά κινούνται έξω από το «κανονικό» οικονομικό σύστημα. Εχουν τραπεζικό λογαριασμό, συνήθως και πιστωτική κάρτα, συχνά δανείζονται με μάλλον επαχθείς όρους για να αγοράσουν ένα αυτοκίνητο ή διαρκή προϊόντα, αλλά δεν εγκρίνεται να πάρουν άλλο δάνειο. Συχνά, το πρόβλημα είναι ότι δεν δηλώνουν το εισόδημα που έχουν κι έτσι, στα χαρτιά δεν είναι ικανοί να πάρουν δάνειο, παρότι στην πράξη μάλλον θα μπορούσαν να το εξυπηρετήσουν.

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Eurostat, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ (σε μονάδες αγοραστικής δύναμης) στην Ελλάδα είναι στο 67% του ευρωπαϊκού μέσου όρου, με αποτέλεσμα η χώρα να βρίσκεται στην προτελευταία θέση ανάμεσα στις 27 χώρες της Ευρωπαϊκής Ενωσης. Κάτω από την Ελλάδα, τελευταίες χώρες είναι η Βουλγαρία και η Λετονία. Για την ιστορία να πούμε ότι 11 χώρες είναι πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, με πρώτες το Λουξεμβούργο, την Ιρλανδία, την Ολλανδία.

Η ενίσχυση της οικονομικής συμπερίληψης είναι μία από τις προϋποθέσεις της ανάπτυξης.

Ωστόσο αν πάμε στην άλλη πλευρά της εξίσωσης, στην κατά κεφαλήν κατανάλωση, τα πράγματα για την Ελλάδα δεν είναι τόσο απογοητευτικά. Η ιδιωτική κατανάλωση είναι στο 79% του ευρωπαϊκού μέσου όρου, στην 21η θέση και μάλιστα έχει βελτιωθεί μία ποσοστιαία μονάδα σε σχέση με πέρυσι. Η Βουλγαρία, η Σλοβακία και η Λετονία είναι οι ουραγοί της κατάταξης αυτής, με τη χαμηλότερη κατανάλωση.

Τι λένε οι αριθμοί; Οι Ελληνες καταναλώνουν περισσότερα από όσα αναμένονταν, αλλά αυτό έχει ως συνέπεια ότι κινούνται έξω από το σύστημα. Εισπράττουν και πληρώνουν σε μετρητά, εξυπηρετούν ένα καλό βιοτικό επίπεδο, αλλά χάνουν τις προοπτικές. Και το μειονέκτημα αυτό γίνεται εντονότερο όσο τα εισοδήματα είναι εκτός συστήματος αλλά οι τράπεζες προσαρμόζονται στις απαιτήσεις και κλείνουν τις πόρτες στους αθέατους. Αυτό όμως που συμβαίνει στην πραγματικότητα είναι ότι χωρίς πρόσβαση στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες ένα μέρος του πληθυσμού δεν μπορεί να μετατρέψει το εισόδημα σε πλούτο, τα έσοδα σε περιουσία. Εχει έσοδα αλλά παγιδεύεται στο περιθώριο του συστήματος. Είναι οι αθέατοι.

Αυτό είναι πρόβλημα για την ανάπτυξη και δεν είναι το μόνο. Μαζί είναι και η «κρυμμένη» απασχόληση, εκτός της επίσημης οικονομικής δραστηριότητας. Είναι μικρό το ποσοστό γυναικών και νέων που απασχολούνται και ευτυχώς με τις νέες ρυθμίσεις επισημοποιήθηκε η απασχόληση συνταξιούχων. Μένουν όμως πολλά να γίνουν προκειμένου να απασχολούνται περισσότερες γυναίκες, αλλά και η νέα γενιά να εντάσσεται στην εργασία νωρίτερα. Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός πρέπει να αυξηθεί εντυπωσιακά. Απαιτείται υψηλότερος βαθμός οικονομικής συμπερίληψης. Να μην απουσιάζει κανείς από την οικονομία, ούτε να αποκλείονται κάποιοι.

Αυτός που τολμά συνήθως και ανοίγει ανάλογα θέματα είναι ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας, ο οποίος μιλώντας στο συνέδριο του ΤΜΕΔΕ «Σχεδιάζοντας τις βιώσιμες στρατηγικές του αύριο», πρότεινε την ένταξη των Ρομά στην αγορά εργασίας. «Γιατί να μην ενσωματώσουμε στην αγορά εργασίας τους Ρομά, είπε, επισημαίνοντας ότι Ρομά έχει και η Ισπανία, και η Ιταλία και άλλες χώρες στην Ευρώπη, και οι οποίοι είναι ενσωματωμένοι».

Η ενίσχυση της οικονομικής συμπερίληψης είναι μία από τις προϋποθέσεις της ανάπτυξης, απασχολεί πολλές αναπτυσσόμενες χώρες, ενώ η τεχνολογία, τα νέα συστήματα πληρωμών, οι δυνατότητες που προσφέρουν ανοικτά ψηφιακά δεδομένα, φέρνουν ανατροπές, εφόσον βέβαια δεν αποκλείεται κανείς από την ανάπτυξη.

Λιγότερο «λαμπερό» το Παρίσι ως διεθνές χρηματιστηριακό κέντρο

Η άνοδος της Ακροδεξιάς φρενάρει τις φιλοδοξίες του να ανταγωνιστεί το Λονδίνο

Ο Γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν πέρασε μεγάλο μέρος της θητείας του επιχειρώντας να πείσει τραπεζίτες και διαχειριστές κεφαλαίων να συρρεύσουν στο Παρίσι την επομένη του Brexit. Επενδυτικοί κολοσσοί όπως οι J.P. Morgan Chase και Bank of America μετέφεραν δισ. περιουσιακά στοιχεία και εκατοντάδες υπαλλήλους στο Παρίσι τα τελευταία χρόνια, στοιχηματίζοντας ότι η γαλλική πρωτεύουσα θα συναγωνιζόταν μια μέρα το Λονδίνο ως ευρωπαϊκός οικονομικός κόμβος. Η γαλλική κυβέρνηση εκτίμησε ότι η ώθηση αυτή δημιούργησε περισσότερες από 7.000 επιπλέον θέσεις εργασίας στον κλάδο, όπου τα αυξανόμενα επιτόκια έχουν τροφοδοτήσει κέρδη-ρεκόρ. Η απόφασή του Μακρόν να προκηρύξει πρόωρες εκλογές και ο κίνδυνος να κόψει πρώτη το νήμα η Ακροδεξιά μπορεί να αλλάξουν απότομα την εικόνα.

Τίποτε από όλα αυτά δεν είναι πιθανό να αντιστραφεί βραχυπρόθεσμα, κατ' ιδίαν ωστόσο τραπεζίτες παραδέχονται ότι ανησυχούν για θέματα όπως οι άδειες εργασίας και οι φόροι, ενώ προειδοποιούν για δυνητικά καταστροφικές οικονομικές συνέπειες εάν κερδίσουν τις εκλογές ακραίες δυνάμεις. Το Παρίσι ωφελήθηκε σημαντικά από το Brexit, καθώς ο Μακρόν μείωσε τους φόρους στις εταιρείες και μεταρρύθμισε τον εργατικό κώδικα. Μόλις τον περασμένο μήνα διασκέδασε μερικά από τα μεγαλύτερα ονόματα της Wall Street στις Βερσαλλίες, ενώ η κυβέρνησή του εισήγαγε επιπλέον μέτρα για να ενισχύσει την ελκυστικότητα της Γαλλίας. Οι πρόωρες εκλογές (30 Ιουνίου - 7 Ιουλίου) κινδυνεύουν να μετατραπούν σε κρίσιμο τεστ για τις οικονομικές πολιτικές του. Το αποτέλεσμα είναι δύσκολο να προβλεφθεί, το πιο πιθανό αποτέλεσμα ωστόσο, σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις, θα ήταν μια Βουλή στην οποία κανένα από τα τρία κύρια μπλοκ –η ακροδεξιά Εθνική Συσπείρωση, το αριστερό Νέο Λαϊκό Μέτωπο ή το κόμμα του Μακρόν και οι σύμμαχοί του– δεν θα έχει την απόλυτη πλειοψηφία.

Οι μετοχές της Credit Agricole και της BNP Paribas απώλεσαν περισσότερο από 9% μετά την ανακοίνωση για πρόωρες κάλπες.

Με φόντο την ανησυχία για τη μετεκλογική αστάθεια και τον κίνδυνο επιδείνωσης της δημοσιονομικής κατάστασης, οι μετοχές κατρακυλούν. Οι μετοχές της Credit Agricole και της BNP Paribas, των μεγαλύτερων τραπεζών της χώρας, απώλεσαν περισσότερο από 9% μετά την ανακοίνωση του Μακρόν για πρόωρες κάλπες, ενώ η Societe Generale SA υποχώρησε κατά 14%.

«Η προεκλογική αβεβαιότητα έχει θέσει την οικονομική κοινότητα σε κατάσταση αναμονής», δήλωσε ο Φραντσέσκο Γκαλιέτι, συνιδρυτής της εταιρείας συμβούλων πολιτικού κινδύνου Policy Sonar. Ωστόσο, ακόμη κι αν νικούσε το ακροδεξιό κόμμα της Λεπέν, θα ήταν δύσκολο να βρεθεί ασφαλές καταφύγιο αλλού, δεδομένου ότι ακόμη περισσότερα ακροδεξιά κόμματα αναδύονται σε πολλές βασικές ευρωπαϊκές χώρες. Μέχρι στιγμής, καμία από τις εταιρείες που συνέρρευσαν στο Παρίσι μετά το Brexit δεν σχεδιάζει αλλαγές, ενώ οι επικεφαλής τους διαβεβαιώνουν ότι οι επενδύσεις τους έγιναν με μακροπρόθεσμο σχεδιασμό. Κατ' ιδίαν ωστόσο οικονομικά στελέχη λένε ότι η προκήρυξη πρόωρων εκλογών τους «χτύπησε» σαν κεραυνός εν αιθρία, καθώς ανησυχούν για τον αντίκτυπο που θα είχε μια νίκη της Ακροδεξιάς στην ικανότητά τους να προσελκύουν προσωπικό από το εξωτερικό αλλά και στη φορολογία. Η επαναδιαπραγμάτευση της συμφωνίας Σένγκεν και η παροχή προτεραιότητας στους Γάλλους υπηκόους στην αγορά εργασίας ήταν μέρος των προηγούμενων εκλογικών δεσμεύσεων της Λεπέν. Την ίδια στιγμή, τόσο τα ακροαριστερά όσο και τα ακροδεξιά κόμματα πιθανότατα θα επιδιώξουν φόρο περιουσίας αλλά και υψηλότερο φόρο στις χρηματοοικονομικές συναλλαγές, σύμφωνα με πρόσφατο σημείωμα της Goldman Sachs. Εκτός από την προοπτική νέων φόρων, οι χρηματοπιστωτικές εταιρείες θα παρακολουθούν στενά πώς σχεδιάζει να καλύψει τις τρύπες στον προϋπολογισμό η επόμενη κυβέρνηση. Η Γαλλία και η Ιταλία δέχθηκαν επίπληξη από την Ε.Ε. αυτή την εβδομάδα για τα υπέρογκα ελλείμματά τους, στο πρώτο στάδιο μιας αντιπαράθεσης που θα δοκιμάσει την αποφασιστικότητα του μπλοκ και θα μπορούσε θεωρητικά να επιφέρει δισ. ευρώ σε πρόστιμα.

Η Standard & Poor's προχώρησε τον περασμένο μήνα σε υποβάθμιση της Γαλλίας, τονίζοντας μεταξύ άλλων ότι η στρατηγική για το έλλειμμα της κυβέρνησης στερείται συνοχής και αξιοπιστίας. Οι αγορές έχουν ήδη «ψηφίσει». Ο βασικός χρηματιστηριακός δείκτης CAC 40 διολίσθησε κατά 6,2% την περασμένη εβδομάδα, ωθώντας τη Γαλλία κάτω από το Ηνωμένο Βασίλειο ως το μεγαλύτερο χρηματιστήριο της περιοχής σε αξία, ενώ οι γαλλικές μετοχές είναι πλέον οι λιγότερο δημοφιλείς στην Ευρώπη. Για τον Στεφάν Μπουζνά του Euronext NV οι ανησυχίες είναι υπερβολικές, επειδή το θεσμικό πλαίσιο της χώρας θα διασφαλίσει ότι οποιαδήποτε αλλαγή δεν θα είναι τόσο ριζική όσο φοβούνται ορισμένοι. «Δεν βλέπω καμία κατάργηση όλων αυτών που κάνουν τη Γαλλία ελκυστική τα τελευταία 10 χρόνια», επισημαίνει.

BLOOMBERG

Οι αγορές έχουν ήδη «ψηφίσει». Ο βασικός χρηματιστηριακός δείκτης CAC 40 διολίσθησε κατά 6,2% την περασμένη εβδομάδα, ωθώντας τη Γαλλία κάτω από το Ηνωμένο Βασίλειο ως το μεγαλύτερο χρηματιστήριο της περιοχής σε αξία, ενώ οι γαλλικές μετοχές είναι πλέον οι λιγότερο δημοφιλείς στην Ευρώπη.

Και η ιταλική Ferrari μπαίνει στην... πρίζα από το 2025

Το πρώτο της ηλεκτροκίνητο αυτοκίνητο ετοιμάζεται να λανσάρει στο τέλος του επόμενου έτους η ιταλική αυτοκινητοβιομηχανία Ferrari, διάσημη για τα βενζινοκίνητα σπορ οχήματα υψηλών επιδόσεων και το συνώνυμο της πολυτέλειας σήμα κατατεθέν της, ένα μαύρο άλογο που καλπάζει σε κίτρινο φόντο. Το πρώτο EV της Ferrari θα κοστίσει τουλάχιστον 500.000 ευρώ σύμφωνα με το Reuters, ενώ η εταιρεία ετοιμάζεται να εγκαινιάσει ένα εργοστάσιο που θα κατασκευάσει το μοντέλο – και θα μπορούσε να ενισχύσει κατά ένα τρίτο την παραγωγή του ομίλου. Στο εργοστάσιο των 200 εκατ. ευρώ με έδρα το Μαρανέλο, που κατασκευάζεται τα δύο τελευταία χρόνια υπό συνθήκες άκρας μυστικότητας, θα παραχθεί το πρώτο EV της Ferrari από το 2025, μαζί με τα υβριδικά μοντέλα και τα οχήματα με κινητήρες εσωτερικής καύσης του κολοσσού.

Το πρώτο ηλεκτροκίνητο όχημα της Ferrari θα κοστίσει τουλάχιστον 500.000 ευρώ, σύμφωνα με το Reuters.

Καταλαμβάνοντας μια έκταση περίπου έξι γηπέδων ποδοσφαίρου βόρεια της ιστορικής έδρας της, η νέα εγκατάσταση διαθέτει εργονομικούς σταθμούς εργασίας, χώρους χαλάρωσης και στέγη με περισσότερα από 3.000 ηλιακά πάνελ. Η Ferrari έχει εκπαιδεύσει τους εργαζομένους της τα τελευταία χρόνια για τις νέες γραμμές παραγωγής, διδάσκοντάς τους τη χημεία και τις δεξιότητες συναρμολόγησης μπαταριών.

Η ιταλική αυτοκινητοβιομηχανία ανακοίνωσε το εργοστάσιο σε μια δύσκολη στιγμή για τον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας high-end, ο οποίος δίνει μάχη για τη μείωση των εκπομπών ρύπων, την ώρα που «παγώνει» η ζήτηση για EV. «Πιστεύουμε ότι δεν υπάρχει ενιαία λύση για τους μελλοντικούς κινητήρες αυτοκινήτων. Η στρατηγική μας είναι να συνεχίσουμε να επενδύουμε και στους τρεις», δήλωσε ο διευθύνων σύμβουλος Μπενεντέτο Βίνια. Ο ίδιος έχει δεσμευτεί να προχωρήσει στην ηλεκτροκίνηση, ενώ θα συνεχίσει να επενδύει στα αυτοκίνητα με κινητήρα εσωτερικής καύσης σε μια λεπτή ισορροπία για την αυτοκινητοβιομηχανία, καθώς οι νεότεροι αγοραστές φλερτάρουν με τα ηλεκτροκίνητα οχήματα, την ώρα που πολλοί εδραιωμένοι πελάτες δεν θέλουν να εγκαταλείψουν το σήμα κατατεθέν της Ferrari.

Τοποθετώντας όλα τα στάδια κατασκευής κάτω από μία στέγη, από τους ηλεκτρικούς άξονες και τη συσκευασία μπαταριών έως τη συναρμολόγηση τελικών οχημάτων, η Ferrari στοχεύει να προστατεύσει την αποκλειστικότητα των αυτοκινήτων της, ενώ συγκεντρώνει περισσότερα κέρδη από την κατασκευή τους. Πέρυσι, σημειωτέον, η Ferrari παρήγαγε 13.663 οχήματα, σε σχέση με περίπου 320.000 που πούλησε η Porsche.

«Ξεφούσκωσαν» οι συναυλίες μετά την πανδημία

Το 2023 έγινε «έκρηξη» στην παγκόσμια συναυλιακή δράση. Δεδομένου ότι είχε περάσει πια καιρός από την πανδημία, οι περιοδείες μεγάλων ονομάτων, όπως της Taylor Swift και της Beyonce, ξεκίνησαν και πάλι και ξεπούλησαν γρήγορα, με αποτέλεσμα ο κλάδος των συναυλιών να καταγράψει ρεκόρ σε πωλήσεις εισιτηρίων. Φέτος, η επιτυχία της βιομηχανίας είναι πιο εύθραυστη, σύμφωνα με τους New York Times. Ακυρώσεις μεγάλων συναυλιών και βραδείες πωλήσεις εισιτηρίων για άλλοτε πολυαναμενόμενες διοργανώσεις δημιουργούν προβληματισμούς είτε ότι η αγορά κορέστηκε είτε ότι τα εισιτήρια είναι πλέον πολύ ακριβά.

Τα πιο τρανταχτά παραδείγματα είναι η ακύρωση των περιοδειών από την Jennifer Lopez και από τους Black Keys. Επίσης, τα εισιτήρια στο φεστιβάλ Coachella, που γίνεται σε έρημο της Καλιφόρνιας, άλλες χρονιές εξαντλούνταν προτού καν ανακοινωθούν οι τραγουδιστές, αλλά φέτος υπήρχαν ακόμα διαθέσιμα για το δεύτερο Σαββατοκύριακο όταν άνοιξε τις πόρτες του τον Απρίλιο.

Πολλοί έσπευσαν να συμπεράνουν ότι ο συναυλιακός κλάδος αντιμετωπίζει προβλήματα. Ωστόσο, σύμφωνα με τους New York Times, αρκετοί από όσους δραστηριοποιούνται στον χώρο υποστηρίζουν ότι το πρόβλημα είναι πιο σύνθετο. Η αγορά είναι πιθανό να προσπαθεί να βρει τις ισορροπίες της έπειτα από σχεδόν δύο χρόνια εκπληκτικής ζήτησης, στα οποία ο κόσμος ξόδευε αδρά σε ψυχαγωγία μετά τις καραντίνες.

«Πιστεύω ότι η κατάσταση έχει κανονικοποιηθεί στα επίπεδα της εποχής πριν από την πανδημία», δήλωσε στους New York Times ο Rich Schaefer, πρόεδρος παγκόσμιων περιοδειών στην AEG, την εταιρεία πίσω από τα τουρ των Rolling Stones και της Taylor Swift. «Οι περιζήτητες συναυλίες θα πουλήσουν εισιτήρια. Οι μέτριες διοργανώσεις θα πουλήσουν, αλλά θα χρειαστεί περισσότερος καιρός. Και συναυλίες που δεν έχουν μεγάλη ζήτηση θα δυσκολευτούν», τόνισε.

Η αγορά είναι πιθανό να προσπαθεί να βρει τις ισορροπίες της έπειτα από σχεδόν δύο χρόνια εκπληκτικής ζήτησης μετά τις καραντίνες.

Η Live Nation, ιδιοκτήτρια της Ticketmaster, δήλωσε ότι μέχρι στιγμής φέτος οι πωλήσεις έχουν αυξηθεί σε σύγκριση με το 2023, ξεπερνώντας τα 100 εκατ. εισιτήρια. Η εταιρεία συμπλήρωσε ότι «το 2024 οι συναυλιακοί χώροι κάθε είδους είχαν ποσοστό ακυρώσεων 4%, αμετάβλητο από πέρυσι».

Η μεγάλη ανησυχία που επικρατεί στην αγορά είναι ότι οι τιμές των εισιτηρίων, που ανεβαίνουν σταθερά εδώ και χρόνια, ίσως έφτασαν σε επίπεδα αποτρεπτικά για τους καταναλωτές, οι οποίοι ξοδεύουν πλέον μόνο για τα αγαπημένα τους σόου ή για μοναδικές εμπειρίες ζωής. Εξάλλου, τα εισιτήρια ακόμα και για πολυαναμενόμενες διοργανώσεις δεν εξαντλούνται πια αμέσως.

Πέρυσι, η μέση τιμή εισιτηρίου για μία από τις 100 κορυφαίες περιοδείες διεθνώς ήταν 131 δολάρια, 23% υψηλότερα από το 2022, σύμφωνα με στοιχεία της Pollstar. Πάντως, δεν υπάρχει κάποια εξήγηση που να καλύπτει όλα τα προβλήματα της αγοράς. Σε ορισμένες περιοδείες, όπως των Black Keys, το πρόβλημα φαίνεται να είναι η υπερεκτίμηση της ζήτησης. Για την περίπτωση της Jennifer Lopez, η νοσταλγία από μόνη της ίσως δεν αρκεί για να γεμίσει τους συναυλιακούς χώρους. Τέλος, πολλοί φανατικοί πιστεύουν ότι οι μεγάλες συναυλίες είναι πια μεγαλύτερη πολυτέλεια απ' ό,τι ήταν παλαιότερα.

Ακυρώσεις μεγάλων συναυλιών και βραδείες πωλήσεις εισιτηρίων για άλλοτε πολυαναμενόμενες διοργανώσεις δημιουργούν προβληματισμούς είτε ότι η αγορά κορέστηκε είτε ότι τα εισιτήρια είναι πλέον πολύ ακριβά, ακόμα και για να δει κάποιος την Taylor Swift.

Η «διαστημική εκτόξευση» της Nvidia

Η κεφαλαιοποίηση της «ατμομηχανής» της τεχνητής νοημοσύνης έφτασε τα 3,3 τρισ. δολ., ξεπερνώντας τη Microsoft και την Apple

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

Έγινε ξαφνικά το πιο λαμπρό αστέρι στο στερέωμα της τεχνολογίας και των επιχειρήσεων όταν μετά από μια διαστημική εκτόξευση μικρότερη των δύο ετών άφησε πίσω τη Microsoft και την Apple, και στις αρχές της εβδομάδας αναδείχθηκε στη μεγαλύτερη αμερικανική εταιρεία από πλευράς κεφαλαιοποίησης. Τα φώτα της δημοσιότητας ήταν πάνω της τον τελευταίο καιρό καθώς είχε αρχίσει να γίνεται αντιληπτό ότι η Nvidia, η σημαντικότερη βιομηχανία μικροεπεξεργαστών για συστήματα τεχνητής νοημοσύνης, κατευθυνόταν προς τη στρατόσφαιρα. Κινητήριος δύναμη της ανόδου της το ασύλληπτο ράλι της τεχνητής νοημοσύνης που τα τελευταία χρόνια έχει κατακυριεύσει τον κόσμο με την ταχύτητα επιθετικής πανδημίας. Και η Nvidia είναι η ηγέτιδα δύναμη στον κλάδο, και μάλιστα σε μια εποχή που οι μικροεπεξεργαστές της πλέον προηγμένης τεχνολογίας βρίσκονται στο επίκεντρο της γεωπολιτικής έντασης ανάμεσα στην Ουάσιγκτον και το Πεκίνο. Και ήταν το ίδιο ράλι που πριν από ένα χρόνο είχε στείλει στην κορυφή τη Microsoft και είχε εκτοπίσει από την πρώτη θέση την Apple.

Αν και νεοσύλλεκτη στη λέσχη των τεχνολογικών κολοσσών με χρηματιστηριακή αξία άνω του ενός τρισ. δολ, η Nvidia ελέγχει περισσότερο από το

Οι μικροεπεξεργαστές της είναι αναγκαίοι σε όλες τις σύγχρονες τεχνολογίες, από τα έξυπνα κινητά μέχρι τις εφαρμογές τύπου ChatGPT.

Ο 61χρονος CEO της εταιρείας Γένσεν Χουάνγκ συγκεντρώνει τα φώτα της δημοσιότητας σαν ροκ σταρ.

80% της παγκόσμιας αγοράς των μικροεπεξεργαστών που χρησιμοποιούνται στα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης. Η άνοδος της Nvidia είναι από τις ταχύτερες που έχουν καταγραφεί στην ιστορία της αγοράς και των επιχειρήσεων. Την περασμένη Τρίτη η χρηματιστηριακή αξία της πέρασε τα 3,34 τρισ. δολ., αλλά δεν έχουν παρέλθει παρά μόνο δύο χρόνια από την εποχή που μόλις ξεπερνούσε τα 400 δισ. δολάρια. Και μόλις περίπου ένα χρόνο νωρίτερα είχε φτάσει στο 1 τρισ. δολ. Ήταν τόσο αιφνιδιαστική αυτή η άνοδος με ταχύτητα πυραύλου, ώστε η Nvidia δεν έχει ακόμη προστεθεί στις εταιρείες-μέλη του Dow Jones, του δείκτη των 30 εταιρειών μεγάλης κεφαλαιοποίησης στο χρηματιστήριο των ΗΠΑ. Εκτιμάται, πάντως, πως θα ενταχθεί σύντομα στον εν λόγω δείκτη μετά την άνοδο της τιμής της μετοχής της, που είναι συνήθως και το σημαντικότερο κριτήριο για τον Dow Jones.

Η Nvidia ιδρύθηκε το 1991 και πέρασε τις πρώτες δεκαετίες της λειτουργώντας ως εταιρεία προγραμμάτων υπολογιστών – παρήγε προγράμματα σκληρού δίσκου και πουλούσε μικροεπεξεργαστές για παιχνίδια υπολογιστών. Την τελευταία διετία όμως η Wall Street αναγνώρισε την αξία της τεχνολογίας της Nvidia, την οποία και είδε ως την ατμομηχανή πίσω από την άνοδο της τεχνητής νοημοσύνης. Οι μικροεπεξεργαστές της Nvidia είναι αναγκαίοι σε όλες τις σύγχρονες τεχνολογίες, από τα λεγόμενα έξυπνα κινητά μέχρι τις εφαρμογές τύπου ChatGPT. Αυτές δηλαδή που έχουν προκαλέσει φρενίτιδα τα τελευταία δύο χρόνια καθώς μοιάζουν να σπάνε για πρώτη φορά το φράγμα ανάμεσα στον άνθρωπο και τη μηχανή και να δημιουργούν ένα είδος επικοινωνίας ανάμεσά τους.

Η Microsoft, ο κολοσσός του λογισμικού των υπολογιστών, έχει επίσης λάβει μεγάλη ώθηση από την τεχνητή νοημοσύνη, καθώς έχει ενσωματώσει συστήματα αυτής της καινούργιας τεχνολογίας σε όλα τα προϊόντα της, συμπεριλαμβανομένων των γνωστών πλέον σε όλους μας, ή έστω σχεδόν σε όλους μας, Office και Windows. Εχει, άλλωστε, αγοράσει σημαντικό μερίδιο στη νεοφυή του κλάδου, OpenAI. Προπαντός, όμως, είναι από τους κυριότερους πελάτες της Nvidia, καθώς αγοράζει πυρετωδώς τους μικροεπεξεργαστές της. Ομοίως τακτικοί πελάτες της είναι όλοι οι τεχνολογικοί κολοσσοί, η Alphabet, μητρική της Google, η Amazon, η Meta, μητρική πλέον εταιρεία του Facebook, και πολλοί άλλοι λιγότερο ή περισσότερο επώνυμοι ή αφανείς.

Η Τέιλορ Σουίφτ της τεχνολογίας

Η φρενήρης άνοδος της Nvidia έχει μετατρέψει τον διευθύνοντα σύμβουλό της, Γένσεν Χουάνγκ, σε ένα είδος διασημότητας, κυριολεκτικά σε ένα είδος ροκ σταρ στον κόσμο της τεχνολογίας, αν και ο τύπος του δεν θυμίζει καθόλου κάτι τέτοιο. Τελευταία, κοινός παρονομαστής σε όλες τις δημόσιες εμφανίσεις του Γένσεν Χουάνγκ είναι η αντίδραση του κόσμου: ο κόσμος τον επευφημεί και σπεύδει να βγάλει φωτογραφίες μαζί του, ενώ οι αναλυτές επικροτούν πρόσφατες δηλώσεις του ότι η τεχνητή νοημοσύνη είναι η νέα βιομηχανική επανάσταση και η εταιρεία του, η Nvidia, ο σημαντικότερος παίκτης σε αυτήν. Δημοσιεύματα του διεθνούς Τύπου έφτασαν τις τελευταίες ημέρες να επαναλαμβάνουν τον χαρακτηρισμό που επέλεξε για τον Χουάνγκ ο Μαρκ Ζούκερμπεργκ, ομόλογός του της Meta, όταν με κάποια υπερβολή υποστήριξε πως είναι «η Τέιλορ Σουίφτ της υψηλής τεχνολογίας». Τον παρομοιάζουν εν ολίγοις με την ποπ τραγουδίστρια που τελευταία έχει προκαλέσει ένα είδος μαζικής υστερίας με την εξίσου διαστημική εκτόξευση της δημοτικότητάς της. Και ίσως ο 61χρονος Χουάνγκ απολαμβάνει αυτή την απροσδόκητη δημοσιότητα καθώς σε πρόσφατο συνέδριο έφτασε στο σημείο να υπογράψει στο μπλουζάκι μιας γυναίκας, αν και αναρωτήθηκε μεγαλοφώνως ενώπιόν της «αν είναι καλή ιδέα» αυτό.

Ο Γένσεν Χουάνγκ γεννήθηκε στην Ταϊβάν, αλλά έφυγε όταν ήταν μόνο πέντε χρόνων και στα εννέα χρόνια του η οικογένειά του εγκαταστάθηκε στη Δυτική Ακτή των ΗΠΑ. Σπούδασε ηλεκτρολόγος μηχανολόγος στο Πανεπιστήμιο του Ορεγκον και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στον ίδιο κλάδο στο Στάνφορντ. Είναι παντρεμένος με την άλλοτε συμφοιτήτριά του Λόρι Μιλς, με την οποία έχει δύο παιδιά. Σε αυτήν και στην κόρη του πιστώνει ίσως το μοναδικό στοιχείο στυλ που έχει, τα δερμάτινα μπουφάν που φοράει πάντα. Ιδρυσε την εταιρεία του πριν από περίπου 33 χρόνια και η επιτυχία της εμπνέει υπερηφάνεια στην Ταϊβάν, που έχει κάθε λόγο να θυμάται και να θυμίζει διαρκώς την εθνική ταυτότητα του ιδρυτή και διευθύντος συμβούλου της Nvidia. Και ο ίδιος ο Χουάνγκ δεν την ξεχνάει άλλωστε. Αν και μένει στη Σάντα Κλάρα της Καλιφόρνια;, όπου βρίσκονται και τα κεντρικά γραφεία της εταιρείας, επισκέπτεται τακτικά την Ταϊβάν. Δεν χάνει, άλλωστε, την ευκαιρία να επαναλαμβάνει ότι η Nvidia θα εξακολουθήσει να επενδύει στην Ταϊβάν, και στις αρχές του μήνα δήλωσε ότι η εταιρεία του σχεδιάζει τώρα τα περιφερειακά κεντρικά γραφεία της στη νησιωτική χώρα, προκαλώντας ενθουσιασμό.

Ως γνωστόν, η πατρίδα του Χουάνγκ είναι μία από τις πλέον καυτές περιοχές στη γεωπολιτική αντιπαράθεση ανάμεσα στην Κίνα, που τη θεωρεί έδαφός της, και τις ΗΠΑ, που υποστηρίζουν την ανεξαρτησία της. Και καθώς κλιμακώνονται οι γεωπολιτικές εντάσεις, η νησιωτική χώρα ανησυχεί τα τελευταία χρόνια πως υπάρχει κίνδυνος να μεταφερθεί η παραγωγή μικροεπεξεργαστών σε άλλες γεωγραφικές ζώνες, καθώς οι βιομηχανίες αναζητούν εναλλακτικές εφοδιαστικές αλυσίδες που θα είναι ασφαλέστερες σε περίπτωση κινεζικής εισβολής.

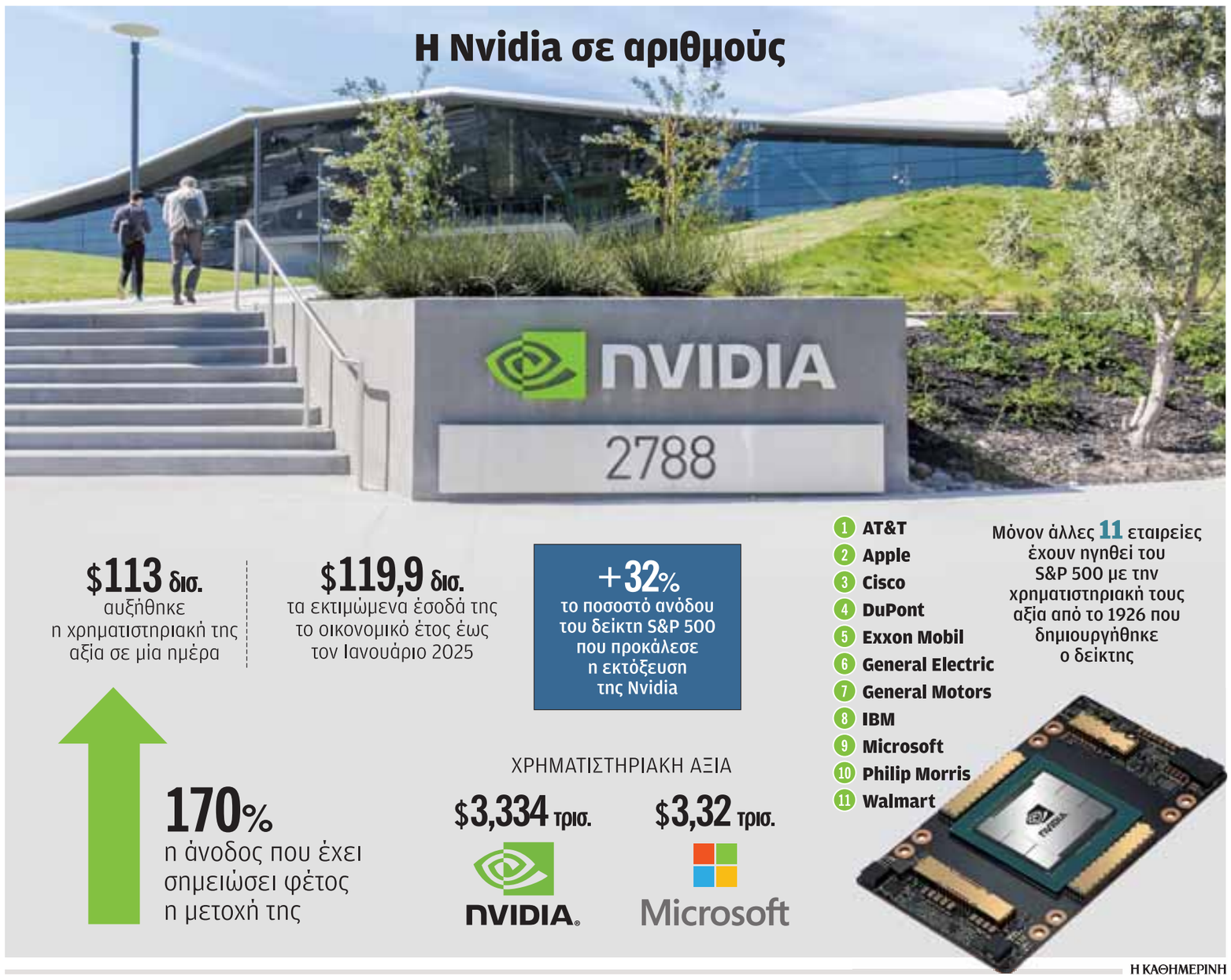

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η επανάσταση

Εμφανώς ενθουσιασμένος από τη διαστημική εκτόξευση της εταιρείας του, ο διευθύνων σύμβουλος της Nvidia Γένσεν Χουάνγκ την εγκωμίασε τονίζοντας σε πρόσφατη διάσκεψη ότι «εμείς αλλάζουμε θεμελιωδώς τον τρόπο που λειτουργεί η υπολογιστική και το τι μπορούν να κάνουν οι υπολογιστές. Η επόμενη βιομηχανική επανάσταση έχει αρχίσει».

80%

της αγοράς μικροεπεξεργαστών τεχνητής νοημοσύνης είναι της Nvidia.

Προβληματισμός

Νομική σύμβουλος και οικονομολόγος του Πανεπιστημίου του Τρέντο στην Ιταλία, η Σιμονέτα Βετζόζο με αφορμή την εκτόξευση της Nvidia εκφράζει τον προβληματισμό μεγάλης μερίδας οικονομολόγων για τους κινδύνους που ενδεχομένως εγκυμονεί η τρομερή ισχύς των τεχνολογικών εταιρειών, τονίζοντας ότι «έχουν συγκεντρώσει τόσο μεγάλη δύναμη τα τελευταία 15 χρόνια και οι ρυθμιστικές αρχές πιάστηκαν στον ύπνο» .

427%

αυξήθηκαν σε ένα χρόνο τα έσοδα του κέντρου δεδομένων της.

Τα «παιχνίδια»

Αναφερόμενος στις αθέμιτες πρακτικές των τεχνολογικών κολοσσών, ο Πέδρο Ντομίνγκος, καθηγητής Πληροφορικής, Υπολογιστών και Μηχανολογίας στο Πανεπιστήμιο της Ουάσιγκτον, θύμισε πως «η Microsoft ουσιαστικά εξαγόρασε την Inflection χωρίς να την εξαγοράσει, καθώς έσπασε σε κομματάκια την τεχνολογία της και προσέλαβε τους περισσότερους από τους υπαλλήλους». Πράγματι, οι δύο από τους τρεις ιδρυτές της Inflection την εγκατέλειψαν τον Μάρτιο για να δημιουργήσουν τη Microsoft AI.

Κίνδυνος «φούσκας», προειδοποιούν αναλυτές

Η θεαματική άνοδος της Nvidia προκάλεσε τόση αίσθηση, ώστε πολλοί αναρωτήθηκαν κατά πόσον είναι βιώσιμη ή μήπως αποτελεί προανάκρουσμα νέας φούσκας, σαν εκείνη των εταιρειών υψηλής τεχνολογίας το 2000. Οπως επισημαίνει σε σχετικό της ρεπορτάζ η Wall Street Journal, η τελευταία φορά που μια εταιρεία υποδομών υπολογιστικής ήταν πρώτη σε κεφαλαιοποίηση στην αμερικανική αγορά ήταν ακριβώς τότε: τον Μάρτιο του 2000, όταν η εταιρεία διαδικτυακού εξοπλισμού Cisco ανέβηκε στην κορυφή ενώ βρισκόταν στο απόγειό της η «φούσκα» των dot.com. Η Cisco ηγείτο τότε κι εκείνη μιας άλλης επανάστασης, της

Η εταιρεία θυμίζει τη Cisco όταν ανέβηκε στην κορυφή ενώ βρισκόταν στο απόγειό της η «φούσκα» των dot.com. το 2000.

επανάστασης του Ιντερνετ, το οποίο στήριζαν τα προϊόντα της. Και όπως ακριβώς έγινε και με τη Nvidia, η Cisco ξεπέρασε τότε τη Microsoft σε χρηματιστηριακή αξία. Ο τότε διευθύνων σύμβουλος της Cisco, Τζον Τσάμπερς, αναγνωρίζει πως υπάρχουν αναλογίες ανάμεσα στο τότε και το τώρα, αλλά επιμένει πως η δυναμική της τεχνητής νοημοσύνης διαφέρει από τις προηγούμενες τεχνολογικές επαναστάσεις, όπως το Ιντερνετ και η υπολογιστική νέφους. Ο ίδιος έχει στοιχηματίσει ως επενδυτής μεγάλα κεφάλαια στην τεχνητή νοημοσύνη και υπογραμμίζει πως σήμερα είναι πολύ μεγαλύτερο το μέγεθος των ευκαιριών που ανοίγουν οι νέες τεχνολογίες στην αγορά. Οπως τονίζει, «η ταχύτητα της μεταβολής είναι διαφορετική, το μέγεθος της αγοράς διαφορετικό και διαφορετικό το στάδιο στο οποίο έχει φτάσει η εταιρεία με τη μεγαλύτερη χρηματιστηριακή αξία». Αρκεί να δει κανείς την αδιάκοπη ροή κεφαλαίων στις εταιρείες τεχνητής νοημοσύνης, που έχει κυριολεκτικά αιφνιδιάσει τους επενδυτές. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Sepuoia Capital, και μάλιστα με στοιχεία Μαρτίου, από τη στιγμή που άρχισε αυτή η εκρηκτική ανάπτυξη έχουν επενδυθεί στη Nvidia τουλάχιστον 50 δισ. δολ. Και όμως οι πωλήσεις των εταιρειών δημιουργικής τεχνητής νοημοσύνης δεν έχουν υπερβεί τα 3 δισ. δολ. Ο Νιλ Σίρινγκ, επικεφαλής των οικονομολόγων της Capital Economics, διαπιστώνει πως «ο ακραίος ενθουσιασμός γύρω από την τεχνητή νοημοσύνη συγκεντρώνει όλα τα χαρακτηριστικά μιας φούσκας που γεμίζει». Προεξοφλεί μάλιστα πως γι' αυτόν τον λόγο θα συνεχιστεί και το επόμενο έτος η άνοδος των αμερικανικών μετοχών, «αλλά τελικά θα σκάσει και θα ακολουθήσει μια περίοδος χαμηλών επιδόσεων της αμερικανικής αγοράς». Η ίδια η Nvidia, πάντως, όπως και ο διευθύνων σύμβουλός της Γένσεν Χουάνγκ δεν δείχνουν να ανησυχούν παρά τις προκλήσεις που τους περιβάλλουν, είτε αυτοί είναι οι επιθετικοί ανταγωνιστές τους, είτε όσες ρυθμιστικές αρχές έχουν αποφασίσει να ελέγξουν διεξοδικά την κυριαρχία της στην αγορά μικροεπεξεργαστών για την τεχνητή νοημοσύνη.

pwc
Pillar Two
made simple & practical
Join our
live webcast on
Tuesday, 2 July, 15:00

JACKIE

Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ ΣΤΙΛ ΤΗΣ ΖΑΚΛΙΝ ΚΕΝΕΝΤΙ ΩΝΑΣΗ

ΚΥΡΙΑΚΗ
30/6

«Έφυγε» πριν από 30 χρόνια, αλλά δεν θα ξεχαστεί ποτέ

Τα πολλά πρόσωπα μιας γυναίκας
που σημάδεψε τον 20ό αιώνα,
σε ένα χορταστικό λεύκωμα
με ζωντανή αφήγηση και
160 ιστορικές φωτογραφίες

Διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος για Γαλλία, Ιταλία

Η Κομισιόν θα δημοσιοποιήσει συστάσεις και μέτρα τον Νοέμβριο

Της ανταποκρίτριάς μας στις Βρυξέλλες
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΒΟΥΔΟΥΡΗ

Η Επιτροπή ξεκίνησε αντίστοιχη διαδικασία για Βέλγιο, Ουγγαρία, Μάλτα, Πολωνία και Σλοβακία.

Επειτα από μήνες σχετικών φημών, η Κομισιόν εκκίνησε τελικά διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος για δύο από τις μεγαλύτερες χώρες της Ευρωζώνης, τη Γαλλία και την Ιταλία, και άλλα πέντε κράτη-μέλη, ωστόσο οι συστάσεις και τα μέτρα για τη μείωσή του θα δημοσιοποιηθούν τον Νοέμβριο. Η διαδικασία –που εισηγήθηκε ο εκτελεστικός βραχίονας της Ευρωπαϊκής Ενωσης– αφορά επίσης το Βέλγιο, την Ουγγαρία, τη Μάλτα, την Πολωνία και τη Σλοβακία, ενώ έγινε ειδική αναφορά και στην αποτυχία της Ρουμανίας –που βρίσκεται ήδη σε διαδικασία από το 2020– να ανταποκριθεί στις σχετικές συστάσεις μείωσής του.

Η λεγόμενη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος (EDP) έχει σχεδιαστεί για να περιοριστούν οι δαπάνες σε χώρες που υπερβαίνουν το όριο δημοσιονομικού ελλείμματος 3% του ΑΕΠ, με τη Γαλλία να φτάνει το 5,3% φέτος και το δημόσιο χρέος στο 112,4%, το τρίτο μεγαλύτερο μετά την Ελλάδα και την Ιταλία. Για το Παρίσι, όμως, η προειδοποιητική «βολή» της Κομισιόν έρχεται εν μέσω προεκλογικής περιόδου ενόψει των πρόωρων βουλευτικών εκλογών στις 30 Ιουνίου. Τόσο το ακροδεξιό κόμμα Εθνική Συσπείρωση (RN) –που προηγείται στις δημοσκοπήσεις– όσο και το αριστερό Νέο Λαϊκό Μέτωπο (NFP) που έρχεται δεύτερο, υπόσχονται αύξηση δημοσίων δαπανών και κυρίως, ριζοσπαστική ανατροπή των δημοσιονομικών μέτρων της φιλελεύθερης κυβέρνησης του Εμανουέλ Μακρόν. Τα προγράμματά τους ήδη προκαλούν ανησυχία στις Βρυξέλλες.

Η προειδοποιητική «βολή» της Κομισιόν προς τη Γαλλία έρχεται ενόψει των πρόωρων βουλευτικών εκλογών στις 30 Ιουνίου. Τόσο το ακροδεξιό κόμμα Εθνική Συσπείρωση (RN) όσο και το αριστερό Νέο Λαϊκό Μέτωπο (NFP) υπόσχονται αύξηση δημοσίων δαπανών, γεγονός που ανησυχεί τις Βρυξέλλες.

Ωστόσο, στις επίμονες ερωτήσεις των δημοσιογράφων στη συνέντευξη Τύπου για το εάν θεωρούν ότι μια ακροδεξιά γαλλική κυβέρνηση ενδεχομένως προκαλέσει «ρήξη» με τις Βρυξέλλες, ο αντιπρόεδρος της Κομισιόν Βάλντις Ντομπρόβσκις και ο αρμόδιος επίτροπος Πάολο Τζεντιλόνι αρνήθηκαν, ως είθισται, να τοποθετηθούν, ενώ διευκρίνισαν ότι η απόφαση να μην περιληφθούν και οι συστάσεις μείωσης του ελλείμματος –για πρώτη φορά– οφείλεται στο νέο σύστημα διακυβέρνησης, όπως ορίζεται από το σύμφωνο σταθερότητας και ότι δεν είναι πολιτική. «Σύμφωνα με το νέο πλαίσιο, θα παρουσιάσουμε στα κράτη-μέλη μια δημοσιονομική πορεία, η οποία δεν δημοσιεύεται, προκειμένου να γίνει μια προκαταρκτική συζήτηση για να σχεδιαστούν τα μεσοπρόθεσμα σχέδια», ανέφερε ο Ντομπρόβσκις, ενώ ο Πάολο Τζεντιλόνι εξήγησε ότι η διαδικασία αποτελεί απλώς ένα «πρώτο βήμα», που θα ολοκληρωθεί τον Νοέμβριο μετά και την κατάθεση των μεσοπρόθεσμων σχεδίων των κρατών-μελών. «Νομίζω ότι είναι ξεκάθαρο ότι ο σχεδιασμός του μεσοπρόθεσμου θα γίνει τους επόμενους μήνες. Πρόκειται για σοβαρή διαδικασία, δεν αρκούν απλώς οι δημοσιονομικές προοπτικές, που θα ετοιμάσει η Κομισιόν. Τις ονομάζουμε πορείες αναφοράς, ενώ προσφέρουν μια διακριτική ευχέρεια για βάση συζήτησης με τα κράτη-μέλη», ανέφερε.

Σε ό,τι αφορά την Ιταλία, όπου –ενόψει προφανώς της διαδικασίας– μέλη της κυβέρνησης Μελόνι έκαναν ήδη λόγο για «επιστροφή στη λιτότητα», ο Ιταλός επίτροπος τόνισε ότι «δεν πρέπει να συγχέουμε τη φειδώ και την προσοχή με τη λιτότητα. Η φειδώ είναι απαραίτητη για χώρες υψηλού χρέους και ελλείμματος. Η Ιταλία έχει άνω του 7% έλλειμμα και άνω του 135% του ΑΕΠ για χρέος. Αυτό νομίζω ότι το γνωρίζει η ιταλική κυβέρνηση».

Ο Τζεντιλόνι, παράλληλα, σημείωσε ότι οι δημοσιονομικοί κανόνες «δεν σημαίνουν λιτότητα», αλλά τάχθηκε κατά του «σφιξίματος του ζωναριού» σε περίοδο ύφεσης, κάτι που συνέβη στο παρελθόν και που όπως είπε, «δεν πρέπει να επαναληφθεί». Παρά τις συνεχιζόμενες ανησυχίες για τις γεωπολιτικές «προκλήσεις», ενθαρρυντικά είναι τα στοιχεία για την ανάπτυξη στην Ε.Ε. και την Ευρωζώνη, μετά τη στασιμότητα του 2023. Η συνεχιζόμενη μείωση του πληθωρισμού δίνει περιθώριο στις προβλέψεις της Κομισιόν για ανάπτυξη 1,0% του ΑΕΠ το 2024 στην Ε.Ε. και 0,8% στη Ζώνη του Ευρώ. Το 2025, το ΑΕΠ προβλέπεται να επιταχυνθεί στο 1,6% στην Ε.Ε. και στο 1,4% στη Ζώνη του Ευρώ. Ο πληθωρισμός αναμένεται να μειωθεί από 6,4% το 2023 σε 2,7% το 2024 και 2,2% το 2025. Στη Ζώνη του Ευρώ, προβλέπεται να επιβραδυνθεί από 5,4% το 2023 σε 2,5% το 2024 και σε 2,1% το 2025.

Η συνταξιοδότηση των baby boomers πιέζει τις Ηνωμένες Πολιτείες

Παρά τις δυσοίωνες εκτιμήσεις για την επιβάρυνση των συνταξιοδοτικών ταμείων, οι 70άρηδες είναι ανεπιθύμητοι για τις επιχειρήσεις.

Η Αμερική έρχεται αντιμέτωπη με ένα αδιέξοδο πρόβλημα, καθώς η γενιά της μεταπολεμικής έκρηξης των γεννήσεων, οι λεγόμενοι baby boomers, φτάνει σε ηλικία συνταξιοδότησης και τα επόμενα χρόνια ο αριθμός των επίδοξων συνταξιούχων θα είναι ο μεγαλύτερος που έχει καταγραφεί έως τώρα. Αυτό σημαίνει οικονομική αιμορραγία για τα συνταξιοδοτικά ταμεία, υψηλά επίπεδα πληρότητας στους οίκους ευγηρίας, αλλά και ακόμη μεγαλύτερες ελλείψεις εργατικού δυναμικού. Οπως επισημαίνει σε σχετικό δημοσίευμά του το Business Insider, στελέχη της Wall Street θεωρούν πως η λύση θα ήταν να παρατείνουν οι εργαζόμενοι τον επαγγελματικό βίο τους. Αλλά όσοι είναι σε θέση να το κάνουν και θέλουν να το κάνουν διαπιστώνουν πως είναι ανεπιθύμητοι στις επιχειρήσεις.

Ανάμεσά τους ξεχωρίζει ο Λάρι Φινκ, ο 71 ετών διευθύνων σύμβουλος του κολοσσού των επενδύσεων, της BlackRock, που προτείνει μια διττή λύση για να αντιμετωπισθεί η επικείμενη κρίση. Στην ετήσια αναφορά του προς τους μετόχους της εταιρείας του συνιστά στους ανθρώπους να παρατείνουν τον επαγγελματικό βίο τους και παράλληλα να αποταμιεύουν ώστε να αποφύγουν τυχόν δυσπραγία όταν συνταξιοδοτηθούν. Οπως χαρακτηριστικά προτείνει υπό μορφήν ρητορικής ερώτησης, «γιατί να μην αντιμετωπίζουν εφεξής οι επιχειρήσεις και οι κυβερνήσεις τους άνω των 60 ως έμπειρους καριερίστες που έχουν πολλά να προσφέρουν και όχι ως ηλικιωμένους που πρέπει να αποστρατευτούν;». Στις ΗΠΑ η ηλικία συνταξιοδότησης είναι τα 67 έτη, αλλά οι περισσότεροι Αμερικανοί αποχωρούν από την αγορά εργασίας νωρίτερα. Και όπως επισημαίνει το Business Insider, είναι σαφές πως αν οι άνθρωποι παρέμεναν ενεργοί μέχρι και μετά τα 70 χρόνια τους, η επικείμενη κρίση θα ήταν πολύ πιο ήπια. Πράγματι, υπάρχουν 70άρηδες που είναι δυναμικοί και σε καλή φυσική κατάσταση και πολύ θα ήθελαν να παραμείνουν ενεργοί και να συνδράμουν στην οικονομία. Παράλληλα, όμως, είναι πολλοί εκείνοι που δεν μπορούν να εργάζονται πια, είτε επειδή δεν έχουν καλή φυσική κατάσταση είτε επειδή πρέπει να φροντίζουν κάποιον. Και το χειρότερο είναι πως οι επιχειρήσεις δεν θέλουν τους ανθρώπους προχωρημένης ηλικίας. Μολονότι η νομοθεσία απαγορεύει τις διακρίσεις κατά ανθρώπων ηλικίας άνω των 40 ετών, στην πραγματικότητα είναι η συνήθης πρακτική στην αγορά εργασίας. Το περασμένο έτος δόθηκε στη δημοσιότητα έρευνα της αμερικανικής Εταιρείας Διαχείρισης Ανθρώπινων Πόρων, που φέρει το 30% των εργαζομένων να δηλώνει ότι έχει υποστεί διακρίσεις εξαιτίας της ηλικίας του. Σχολιάζοντας σχετικά η Εμιλι Ντίκενς, στέλεχος της SHRM για κυβερνητικά ζητήματα, αναφέρει ότι «είναι σαφώς κακό αυτό, καθώς υπάρχουν τόσο πολλές κενές θέσεις εργασίας που πρέπει να καλύψουμε».

Σύμφωνα με το αμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο, στις ΗΠΑ υπάρχουν 8,5 εκατ. κενές θέσεις εργασίας και μόνο 6,5 εκατ. άνεργοι που αναζητούν εργασία. Οι ελλείψεις προσωπικού πλήττουν ένα ευρύ φάσμα κλάδων, όπως ο τομέας της υγείας, της φιλοξενίας και των υπηρεσιών, ενώ στην κορυφή των περισσότερων κενών θέσεων βρίσκονται τα λογιστήρια. Και όμως πολλές εταιρείες αρνούνται να καλύψουν τα κενά τους με ανθρώπους μεγαλύτερης ηλικίας. Και δεν είναι λίγες εκείνες που εξαιτίας αυτών των διακρίσεων έχουν γνωρίσει αρνητική δημοσιότητα και έχουν δεχθεί πιέσεις. Σχετική έρευνα της ProPublica από το 2018 έφερε στο φως πρόγραμμα της IBM που βρισκόταν σε ισχύ από το 2013 και προέβλεπε την απόλυση όσων υπαλλήλων της ήταν άνω των 40 και την αντικατάστασή τους με άτομα κάτω των 40 ετών. Και το περασμένο έτος επιβλήθηκε πρόστιμο ύψους 2,4 εκατ. δολ. στη φαρμακευτική Lilly για αντίστοιχο πρόγραμμά της που έδινε κίνητρα στους υπευθύνους για να προσλαμβάνουν άτομα κάτω των 40 ετών.

Τα επόμενα χρόνια ο αριθμός των συνταξιούχων θα είναι ο μεγαλύτερος που έχει καταγραφεί έως τώρα. Αυτό σημαίνει οικονομική αιμορραγία για τα συνταξιοδοτικά ταμεία, υψηλά επίπεδα πληρότητας στους οίκους ευγηρίας, αλλά και ακόμη μεγαλύτερες ελλείψεις εργατικού δυναμικού.

Η ΕΚΤ προειδοποιεί χώρες με υψηλό χρέος

Γήρανση του πληθυσμού, αμυντικές δαπάνες και κλιματική αλλαγή καθιστούν ακόμα πιο ευάλωτα τα κράτη με υψηλό χρέος.

Τα μέλη της Ευρωζώνης πρέπει να αρχίσουν να μειώνουν άμεσα το χρέος τους ενόψει των τεράστιων μακροπρόθεσμων δημοσιονομικών κινδύνων που πηγάζουν από τη γήρανση του πληθυσμού, τις αμυντικές δαπάνες και την κλιματική αλλαγή, προειδοποιεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. «Αυτές οι εξελίξεις αποτελούν προκλήσεις και οι χώρες θα τις αντιμετωπίσουν όλες ταυτόχρονα», αναφέρει η κεντρική τράπεζα της Ευρωζώνης σε έκθεσή της και προσθέτει: «Κατά συνέπεια, πρέπει να αναληφθεί δράση σήμερα – ιδίως στις χώρες με υψηλό χρέος που παλεύουν με τα αυξημένα επιτόκια».

Σύμφωνα με την ΕΚΤ, οι δημοσιονομικές προσπάθειες που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων προκλήσεων θα μπορούσαν να ανέλθουν σε τουλάχιστον 5% του ΑΕΠ. «Η αναγκαία δημοσιονομική προσαρμογή είναι μεγάλη με βάση τα ιστορικά δεδομένα, αλλά όχι χωρίς προηγούμενο», ανέφερε. Η προειδοποίηση έρχεται σε μια περίοδο αυξημένης ανησυχίας για τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών στη ζώνη των 20 χωρών – και όχι μόνο στη Γαλλία, όπου η προκήρυξη πρόωρων εκλογών προκάλεσε ανησυχίες για τη δημοσιονομική εξυγίανση και αναταραχή στις αγορές. Η ΕΚΤ επισημαίνει ότι εκτός από τα υφιστάμενα δημοσιονομικά ζητήματα, τα οποία συχνά αντανακλώνται σε υψηλούς δείκτες χρέους, ελλοχεύουν περαιτέρω προκλήσεις που «θα οδηγήσουν σε σημαντικές δημοσιονομικές επιβαρύνσεις τις επόμενες δεκαετίες». Μεταξύ αυτών, είπε, είναι η ψηφιοποίηση.

Οι κυβερνήσεις θα πρέπει να αυξήσουν «άμεσα και μόνιμα» τα πρωτογενή αποτελέσματα κατά 2% του ΑΕΠ κατά μέσον όρο για να επιτύχουν λόγο δημόσιου χρέους προς ΑΕΠ 60% έως το 2070 από τα σημερινά επίπεδα χρέους, ανέφερε η ΕΚΤ. Συν τοις άλλοις, η γήρανση, οι αμυντικές δαπάνες και η κλιματική αλλαγή θα μπορούσαν να διευρύνουν το μέσο έλλειμμα κατά περίπου ακόμη 3% του ΑΕΠ, αναφέρει. Η ψηφιοποίηση εξαιρείται από τον υπολογισμό λόγω της «ιδιαίτερης αβεβαιότητας» που περιβάλλει τις επιπτώσεις της.

Ενώ όλες οι χώρες πρέπει να δράσουν, η έκθεση διαπιστώνει «σημαντική ανομοιογένεια μεταξύ των χωρών όσον αφορά τις απαιτούμενες δημοσιονομικές προσπάθειες» – με εκτιμήσεις για τα κενά που κυμαίνονται από 0,5% έως σχεδόν 10% του ΑΕΠ.

«Οι οικονομικές πολιτικές θα πρέπει να επιδιώκουν τη σταδιακή μείωση των υψηλών επιπέδων του δημόσιου χρέους και την προετοιμασία για το μέλλον», αναφέρει η έκθεση.

Οι περαιτέρω προκλήσεις που θα αντιμετωπίσει η Ευρωζώνη τα επόμενα χρόνια θα οδηγήσουν σε σημαντικές δημοσιονομικές επιβαρύνσεις, τονίζει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα.

B-start
Κάνε καλή αρχή με Business Start
Ισχύουν όροι | Cyta Business Call Center 150
Ολοκληρωμένες Λύσεις για νέες επιχειρήσεις
Σταθερή | Ίντερνετ | Υπηρεσία Cloud | Κινητή
Δωρεάν εγκατάσταση και πολλά προνόμια
Μέχρι 25% έκπτωση στη μηνιαία συνδρομή για 12 μήνες
cyta business
Μαζί από την αρχή

Ρεκόρ προσλήψεων στην αμυντική βιομηχανία λόγω Ουκρανίας

Η μεγαλύτερη αύξηση παραγγελιών για όπλα από το τέλος του Ψυχρού Πολέμου

Τρεις από τις μεγαλύτερες εταιρείες παραγωγής οπλικών συστημάτων των ΗΠΑ, οι Lockheed Martin, Northrop Grumman και General Dynamics, προσπαθούν να καλύψουν σχεδόν 6.000 θέσεις εργασίας, ενώ 10 ακόμη εταιρείες που συμμετείχαν στην έρευνα των Financial Times επιδιώκουν να αυξήσουν τις θέσεις κατά σχεδόν 37.000 συνολικά.

Ο πόλεμος στην Ουκρανία αναδιαμορφώνει την παγκόσμια αμυντική βιομηχανία και αλλάζει ραγδαία το τοπίο με σχεδιαζόμενες συγχωνεύσεις και ρεκόρ προσλήψεων στον κλάδο. Έρευνα των Financial Times σε 20 μεγάλες και μεσαίες αμυντικές και αεροδιαστημικές εταιρείες των ΗΠΑ και της Ευρώπης διαπίστωσε ότι προσλαμβάνουν με τον ταχύτερο ρυθμό από το τέλος του Ψυχρού Πολέμου, σε μια προσπάθεια να διαχειριστούν μεταξύ άλλων τις παραγγελίες ρεκόρ. Τρεις από τις μεγαλύτερες εταιρείες παραγωγής οπλικών συστημάτων των ΗΠΑ, οι Lockheed Martin, Northrop Grumman και General Dynamics, καλούνται να καλύψουν σχεδόν 6.000 θέσεις εργασίας, ενώ 10 ακόμη εταιρείες που συμμετείχαν στην έρευνα επιδιώκουν να αυξήσουν τις θέσεις κατά σχεδόν 37.000 συνολικά, ή σχεδόν το 10% του συνόλου του εργατικού δυναμικού τους.

«Είναι η πιο έντονη περίοδος για τον αμυντικό τομέα με τη μεγαλύτερη αύξηση παραγγελιών από το τέλος του Ψυχρού Πολέμου», επιβεβαιώνει ο Ζαν Πιέ, γενικός γραμματέας του Συνδέσμου Αεροδιαστημικής και Αμυντικής Βιομηχανίας της Ευρώπης (ASD).

Σε όλο τον κόσμο οι κυβερνήσεις έχουν αυξήσει τις στρατιωτικές δαπάνες μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία και τις εκτεταμένες γεωπολιτικές εντάσεις που ακολούθησαν. Η απότομη αύξηση των παραγγελιών έπειτα από δεκαετίες χαμηλής ζήτησης, σε συνδυασμό με τον ανταγωνισμό για ψηφιακές δεξιότητες από τεχνολογικούς ομίλους και μια αγορά εργασίας που αντιμετωπίζει ελλείψεις προσωπικού μετά την πανδημία, συνετέλεσαν επίσης στο μπαράζ προσλήψεων σε όλους τους τομείς, από μαθητευόμενους μέχρι στελέχη με πολυετή εμπειρία.

Σε όλο τον κόσμο οι κυβερνήσεις έχουν αυξήσει τις στρατιωτικές δαπάνες μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία.

Οι εταιρείες ζητούν από μηχανικούς και προγραμματιστές λογισμικού μέχρι συγκολλητές και αναλυτές ασφάλειας στον κυβερνοχώρο. «Κάνουμε εντατική έρευνα για νέες προσλήψεις, ακόμη πιο έντονη από ό,τι σε προηγούμενες συγκρούσεις, όπως στο Ιράκ ή το Αφγανιστάν», επιβεβαίωσε ο επικεφαλής αξιωματικός στον ιταλικό όμιλο Leonardo. Η εταιρεία του που μαζί με τη βρετανική BAE Systems και την ιαπωνική Mitsubishi Heavy Industries αναπτύσσει ένα νέο μαχητικό αεροσκάφος, θέλει να προσλάβει 6.000 νέους υπαλλήλους μέχρι το τέλος του 2024 και άλλους 8.000-10.000 μεταξύ 2025 και 2028.

Οι εταιρείες που παράγουν πυρομαχικά, ιδίως η γερμανική Rheinmetall και ο φινλανδο-νορβηγικός όμιλος Nammo, καλούνται επίσης να αυξήσουν σημαντικά την παραγωγή τους για να αναπληρώσουν τα κρατικά αποθέματα και προχωρούν σε επιθετικά σχέδια προσλήψεων.

Η γαλλική Thales, η οποία κατασκευάζει τον πύραυλο Starstreak που εκτοξεύτηκε στην Ουκρανία, έχει «στρατολογήσει» 9.000 άτομα –το 11% του σημερινού εργατικού της δυναμικού των 81.000– στις αμυντικές της επιχειρήσεις τα τελευταία τρία χρόνια. Και η BAE αύξησε σημαντικά τις προσλήψεις πέρυσι, έχοντας ήδη επιταχύνει για να προσφέρει μακροπρόθεσμα προγράμματα όπως το Παγκόσμιο Αεροπορικό Πρόγραμμα Μάχης και οι φρεγάτες Type 26 του Βασιλικού Ναυτικού.

Οι κατασκευαστές πυρηνικής άμυνας, ειδικά εκείνοι που συμμετέχουν στο τριμερές πρόγραμμα υποβρυχίων Aukus (Ηνωμένου Βασιλείου, ΗΠΑ και Αυστραλίας), είναι μεταξύ εκείνων που παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη έλλειψη εργατικού δυναμικού. Αρκετές εταιρείες, συμπεριλαμβανομένων των Rolls-Royce και Babcock International, άνοιξαν πρόσφατα τις δικές τους ακαδημίες πυρηνικών δεξιοτήτων, ενώ η Thales UK, η οποία παρέχει σόναρ για όλα τα υποβρύχια του Βασιλικού Ναυτικού, ίδρυσε επίσης σχετική ακαδημία. Οι εταιρείες έχουν επίσης εντείνει τη συνεργασία με πανεπιστήμια και άλλους οργανισμούς για να δημιουργήσουν μια μελλοντική ομάδα εργατικού δυναμικού.

Το Βερολίνο

Σε μία ακόμη ένδειξη για το πώς ο πόλεμος στην Ουκρανία αλλάζει τα δεδομένα, η εταιρεία ιδιωτικών κεφαλαίων Carlyle και η γερμανική τράπεζα ανάπτυξης KfW βρίσκονται σε διαπραγματεύσεις για να αγοράσουν από κοινού τη μονάδα υποβρυχίων της Thyssenkrupp. Το σχέδιο να ενώσουν τις δυνάμεις τους για να αποκτήσουν το πλειοψηφικό μερίδιο του κολοσσού αντανακλά το αυξανόμενο ενδιαφέρον των επενδυτών για αμυντικά μέσα, καθώς και τις προσπάθειες του Βερολίνου να διατηρήσει τον έλεγχο στη βασική στρατιωτική τεχνολογία. Εν τω μεταξύ, η θυγατρική της Lufthansa, Lufthansa Technik, δημιουργεί επίσης επιχειρηματικούς δεσμούς με την αμυντική βιομηχανία. Δημιούργησε πρόσφατα την LHT Defense με στόχο να διεκδικήσει μερίδιο στη συντήρηση πολεμικών αεροσκαφών.

Πρώην πολιτικοί σε διοικητικά συμβούλια επιχειρήσεων

«Πρωταθλήτριες» στον αριθμό πολιτικών στα διοικητικά συμβούλια των εταιρειών τους αναδεικνύονται η Γαλλία και η Ελβετία, παρά την επικρατούσα αντίληψη για τη διαπλοκή της πολιτικής με το επιχειρείν ιδίως σε χώρες του ευρωπαϊκού Νότου. Αυτό τουλάχιστον έδειξε μελέτη της Ernst & Young, σύμφωνα με την οποία οι γαλλικές και οι ελβετικές χρηματοπιστωτικές εταιρείες είναι πιο πιθανό να διορίσουν πρώην πολιτικούς στα Δ.Σ. εταιρειών τους σε σχέση με τους Ευρωπαίους ομολόγους τους, υπογραμμίζοντας τους στενούς δεσμούς μεταξύ της χάραξης πολιτικής και του κόσμου του χρήματος στις δύο χώρες.

Το 1/3 των εταιρειών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών με έδρα την Ελβετία και το 30% των εταιρειών στη Γαλλία έχουν τουλάχιστον ένα μέλος διοικητικού συμβουλίου με υπουργική ή κοινοβουλευτική εμπειρία, διαπίστωσε η μελέτη. Αυτό συγκρίνεται με μόλις το 14% των γερμανικών, το 13% των ιταλικών και το 11% των βρετανικών επιχειρήσεων, σύμφωνα με το European Financial Services Boardroom Monitor της EY, το οποίο παρακολουθεί τους διευθυντές στον MSCI Europe Financials Index.

Οι πρώην πολιτικοί έχουν ολοένα και μεγαλύτερη ζήτηση, καθώς οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν τις αυξημένες παγκόσμιες εντάσεις και την πολιτική αβεβαιότητα που τροφοδοτείται από τις εκλογές. Ωστόσο, η φιλική σχέση μεταξύ των ευρωπαϊκών πολιτικών θεσμών και του ιδιωτικού τομέα έχει προκαλέσει εδώ και καιρό κριτική και ανησυχίες για συγκρούσεις συμφερόντων. «Υπάρχουν συνδέσεις μεταξύ των οικονομικών ελίτ σε κάθε ευρωπαϊκή χώρα, αν όχι σε κάθε χώρα στον κόσμο», δήλωσε ο Νίκολας Βέρον, ανώτερος συνεργάτης στο Bruegel, μια δεξαμενή σκέψης με έδρα τις Βρυξέλλες. Ο ίδιος ανέφερε ότι η τάση στη γενέτειρά του, Γαλλία, δείχνει «την έλλειψη των ορίων μεταξύ των πολιτικών και των οικονομικών ελίτ», που συχνά μοιράζονται «κοινή καταγωγή» εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Άνω του 30% των γαλλικών και των ελβετικών επιχειρήσεων έχουν στα συμβούλιά τους κάποιον με υπουργική ή κοινοβουλευτική εμπειρία.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει προειδοποιήσει ότι το λεγόμενο φαινόμενο της «περιστρεφόμενης πόρτας» που συνδέει την πολιτική με τα οικονομικά θέματα ενδέχεται να οδηγήσει σε «κινδύνους που μπορεί να βλάψουν τον δημοκρατικό ιστό της κοινωνίας», εκτός εάν ρυθμιστεί στενά η κίνηση μεταξύ των δύο τομέων.

Ο πρώην πρωθυπουργός της Πορτογαλίας Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο αποτέλεσε αντικείμενο έρευνας δεοντολογίας από την Κομισιόν όταν αποδέχθηκε τη θέση ανώτερου συμβούλου και μη εκτελεστικού προέδρου των διεθνών επιχειρήσεων της Goldman Sachs λιγότερο από δύο χρόνια μετά τη θητεία του ως προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που έληξε το 2014. Και δεν είναι μόνο μέλη του διοικητικού συμβουλίου. Οι τράπεζες και οι χρηματοπιστωτικές εταιρείες είναι επίσης γνωστό ότι προσλαμβάνουν ανθρώπους με εμπειρία στην εξωτερική πολιτική.

Η τρέχουσα περίοδος των αυξημένων επιτοκίων και της εστίασης στη νομισματική πολιτική έχει ενισχύσει τη ζήτηση για εμπειρία στην κεντρική τράπεζα, λέει ο Ομάρ Αλί, της EY Global Financial Services. Τον τελευταίο χρόνο, το 9% των εταιρειών που παρακολουθήθηκαν διόρισε διευθυντή με εμπειρία στην κεντρική τράπεζα, διαπίστωσε η EY. Στην Ευρώπη έχουν ληφθεί μέτρα για να ελεγχθεί το φαινόμενο. Ο τελευταίος κώδικας δεοντολογίας της Ε.Ε. για τους επιτρόπους, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ το 2018, περιορίζει τις δραστηριότητες των πρώην επιτρόπων για τα δύο πρώτα χρόνια μετά τη λήξη της θητείας τους.

BLOOMBERG

Ο πρώην πρωθυπουργός της Πορτογαλίας Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο ελέγχθηκε από την Ε.Ε. όταν αποδέχθηκε τη θέση του μη εκτελεστικού προέδρου των διεθνών επιχειρήσεων της Goldman Sachs, λιγότερο από δύο χρόνια μετά τη λήξη της θητείας του ως προέδρου της Κομισιόν.

Μεταξύ 2024 και 2035, το φυσικό αέριο αναμένεται να προσθέτει 47 γιγαβάτ τον χρόνο.

Πώς η τεχνητή νοημοσύνη αυξάνει την τιμή του αερίου

Ανοδο καταγράφουν το τελευταίο τρίμηνο οι τιμές του φυσικού αερίου στην Ευρώπη, εν μέρει λόγω της αισιοδοξίας για «έκρηξη» ζήτησης για τις ανάγκες της τεχνητής νοημοσύνης (AI), αλλά και του κρίσιμου ρόλου που πρόκειται να παίξει στην ενεργειακή μετάβαση.

Συγκεκριμένα, στην πορεία προς τη μείωση του παγκόσμιου ανθρακικού αποτυπώματος, το φυσικό αέριο αναμένεται να παίξει ρόλο μεταβατικού καυσίμου. Ταυτόχρονα, η τεχνητή νοημοσύνη, ένα πεδίο που ανθεί αυτή την περίοδο, αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος. Σύμφωνα με ανάλυση της S&P Global Commodity Insights, «η παγκόσμια ζήτηση για ρεύμα θα αυξηθεί κατά το ένα τρίτο την επόμενη 10ετία, συνυπολογίζοντας τη ζήτηση για data center» και «το φυσικό αέριο θα παίξει σημαντικό ρόλο ως βασική πηγή ηλεκτρισμού». Μεταξύ 2024 και 2035, το φυσικό αέριο αναμένεται να προσθέτει 47 γιγαβάτ τον χρόνο, σύμφωνα με την ίδια έκθεση. Σημειώνεται πως υπάρχουν κάποιες ενδείξεις ότι η ζήτηση για φυσικό αέριο θα αυξηθεί ιδιαίτερα στις αναδυόμενες αγορές της Ασίας, λόγω της αύξησης του πληθυσμού, της βιομηχανικής ανάπτυξης και της σταδιακής στροφής προς καθαρές ενέργειες.

Οι μεγάλες τεχνολογικές εταιρείες, όπως η Amazon, η μητρική της Google, Alphabet, η Microsoft και η Meta, έχουν προχωρήσει πολύ στα σχέδιά τους για υποδομές data centers, τα οποία απαιτούν τεράστιες ποσότητες ενέργειας. Οι ΑΠΕ από μόνες τους δεν θα μπορούν να καλύψουν τις αυξανόμενες ανάγκες, με αποτέλεσμα το φυσικό αέριο να μετατρέπεται σε αναγκαία πηγή ηλεκτρικής ενέργειας. Σύμφωνα μάλιστα με έκθεση της Goldman Sachs, το φυσικό αέριο μπορεί να παράσχει το 60% του ρεύματος που απαιτείται για τις υποδομές AI και η υπολειπόμενη ζήτηση να καλυφθεί από ΑΠΕ. Βέβαια, στην πρόσφατη άνοδο των τιμών συνέβαλαν και άλλοι παράγοντες, όπως οι διακοπές της παραγωγής στη Νορβηγία και η περιορισμένη παραγωγή στις ΗΠΑ, που είναι βασικοί προμηθευτές στην Ευρώπη μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία. Τώρα, ενόψει ενός καλοκαιριού με πολύ υψηλές θερμοκρασίες στο Βόρειο Ημισφαίριο, οι τιμές μπορεί να ανέβουν περαιτέρω λόγω της αυξημένης ζήτησης για ψύξη στα σπίτια και τις προεργασίες στις βιομηχανικές μονάδες.

Περιορισμένη η παρουσία των γυναικών σε Δ.Σ. εταιρειών

Οι εισηγμένες απλώς συμμορφώθηκαν με τα προβλεπόμενα του νόμου

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Αν και οι μεγάλες εισηγμένες εταιρείες συμμορφώθηκαν με τις νέες νομικές και ρυθμιστικές προβλέψεις εταιρικής διακυβέρνησης αναφορικά με τον αριθμό των ανεξάρτητων μελών στα διοικητικά συμβούλια αλλά και την κατ' ελάχιστον 25% συμμετοχή γυναικών σε αυτά, η ουσιαστική αλλαγή νοοτροπίας φαίνεται ότι θα χρειαστεί ακόμα χρόνο. Αυτό προκύπτει μεταξύ άλλων και από το γεγονός ότι σε πολλά διαφορετικά διοικητικά συμβούλια συμμετέχουν οι ίδιες γυναίκες και από το γεγονός ότι η πλειοψηφία των εταιρειών προσαρμόστηκε απλώς στα προβλεπόμενα από τον νόμο όρια. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αφήνει αιχμές για προσχηματική εφαρμογή των προβλέψεων εταιρικής διακυβέρνησης και όχι για πραγματική αλλαγή.

Σύμφωνα με έρευνα της Επιτροπής, της αρχής που είναι επιφορτισμένη με τον έλεγχο της εφαρμογής των νέων κανόνων εταιρικής διακυβέρνησης, «οι εισηγμένες εταιρείες έχουν εναρμονιστεί με τις διατάξεις του νόμου και έχει ενισχυθεί η κουλτούρα της εταιρικής διακυβέρνησης που αυτές επιβάλλουν, στην κατεύθυνση της ενίσχυσης των αρχών της διαφάνειας, της αναλογικότητας και της συμπερίληψης, παράγοντες που συμβάλλουν στην αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη λειτουργία της αγοράς και στην ενίσχυση της προστασίας και της εμπιστοσύνης των μετόχων και των επενδυτών».

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αφήνει αιχμές για προσχηματική εφαρμογή των προβλέψεων εταιρικής διακυβέρνησης και όχι για πραγματική αλλαγή.

Ωστόσο στην έρευνα η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αναφέρει ότι «η επιμέρους ανάλυση κατέδειξε ότι τα ανωτέρω ενδέχεται να είναι περισσότερο αποτέλεσμα της υποχρεωτικότητας που επιβάλλουν οι σχετικές διατάξεις του νόμου, παρά της υιοθέτησης από τις εταιρείες, και δη από τις εταιρείες που ανήκουν στην κατηγορία μεγάλης κεφαλαιοποίησης, του πνεύματος του νόμου για την εταιρική διακυβέρνηση». Αυτό, συνεχίζει η έρευνα της Επιτροπής, επειδή «σχεδόν το 70% των εταιρειών διαθέτουν στα Δ.Σ. τους τον ελάχιστο εκ του νόμου απαιτούμενο αριθμό ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών και επιπλέον, μόνο σε ένα 30% του συνόλου των εταιρειών η συμμετοχή των γυναικών στα Δ.Σ. υπερβαίνει την αναλογία του 1/3».

Απαντώντας σε σχετικό ερώτημα της «Κ», η αντιπρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Αναστασία Στάμου, στις αρμοδιότητες της οποίας εμπίπτουν τα θέματα εταιρικής διακυβέρνησης, σημειώνει πως ναι μεν «η θεσμική επιλογή για τη νομοθέτηση της εταιρικής διακυβέρνησης των εισηγμένων εταιρειών, μέσω συστήματος υποχρεωτικών ρυθμίσεων και όχι αυτορρύθμισης, ήταν ορθή τόσο σε επίπεδο αρχών, όσο και σε επίπεδο υλοποίησης και ότι συνολικά, η εφαρμογή του νόμου είναι επιτυχής», πλην όμως «η εφαρμογή καλής εταιρικής διακυβέρνησης ως εργαλείο για την επίτευξη ενός ενάρετου κύκλου στην οικονομία, φαίνεται πως απαιτεί συνεχή προσπάθεια». Συμπληρώνει δε ότι καθώς οι περισσότερες εταιρείες περιορίζονται στα ελάχιστα απαιτούμενα, «φαίνεται είτε ότι δεν κατανοούν πλήρως το πνεύμα του νόμου, είτε ότι δεν αξιοποιούν πλήρως τις δυνατότητες για τη δημιουργία αξίας μέσω της καλής εταιρικής διακυβέρνησης». Η Αναστασία Στάμου εκτιμά επίσης ότι αυτό ενδέχεται να οφείλεται στο ότι βρισκόμαστε στην πρώτη φάση εφαρμογής του νόμου που αποτελεί περίοδο προσαρμογής και περαιτέρω ενδοσκόπησης. «Για τον λόγο αυτό, ως Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αναμένουμε στο εξής βελτίωση των στατιστικών, μέσω της εμπέδωσης της κουλτούρας της εταιρικής διακυβέρνησης στην οποία συμβάλλουμε με τη στρατηγική και τις ενέργειές μας», εξηγεί. Μία επιπλέον παρατήρηση που καταγράφεται στη μελέτη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι ότι αν και «παρατηρήθηκε διαχρονικά μικρή αύξηση στις ανεξάρτητες επιτροπές ελέγχου, ωστόσο η αύξηση αυτή, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η συντριπτική πλειοψηφία των εταιρειών διαθέτουν τριμελείς επιτροπές ελέγχου όπως κατ' ελάχιστον ορίζουν οι σχετικές διατάξεις του νόμου, υποδηλώνει μία τάση η οποία δύναται να είναι και αντιστρέψιμη στο μέλλον». Σε σύνολο 130 εταιρειών, 79, ήτοι το 60%, διαθέτουν Δ.Σ. από 6 έως 9 μέλη, 36 εταιρείες, 28%, διαθέτουν Δ.Σ. με 10 ή περισσότερα μέλη, ενώ μόνο 15 εταιρείες, 12%, διαθέτουν Δ.Σ. με 5 ή λιγότερα μέλη. Σημειώνεται ότι όλες οι εταιρείες μεγάλης κεφαλαιοποίησης διαθέτουν Δ.Σ. άνω των δέκα μελών (πλην μιας). Η συντριπτική πλειοψηφία, ήτοι 129 από τις 130, διαθέτει στο Δ.Σ. της τον ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών. Το σύνολο των 130 εταιρειών συμμορφώνεται με τις διατάξεις του ν. 4706/2020 ως προς την επαρκή εκπροσώπηση του φύλου μειοψηφίας, και συγκεκριμένα, τη συμμετοχή των γυναικών στα Δ.Σ.

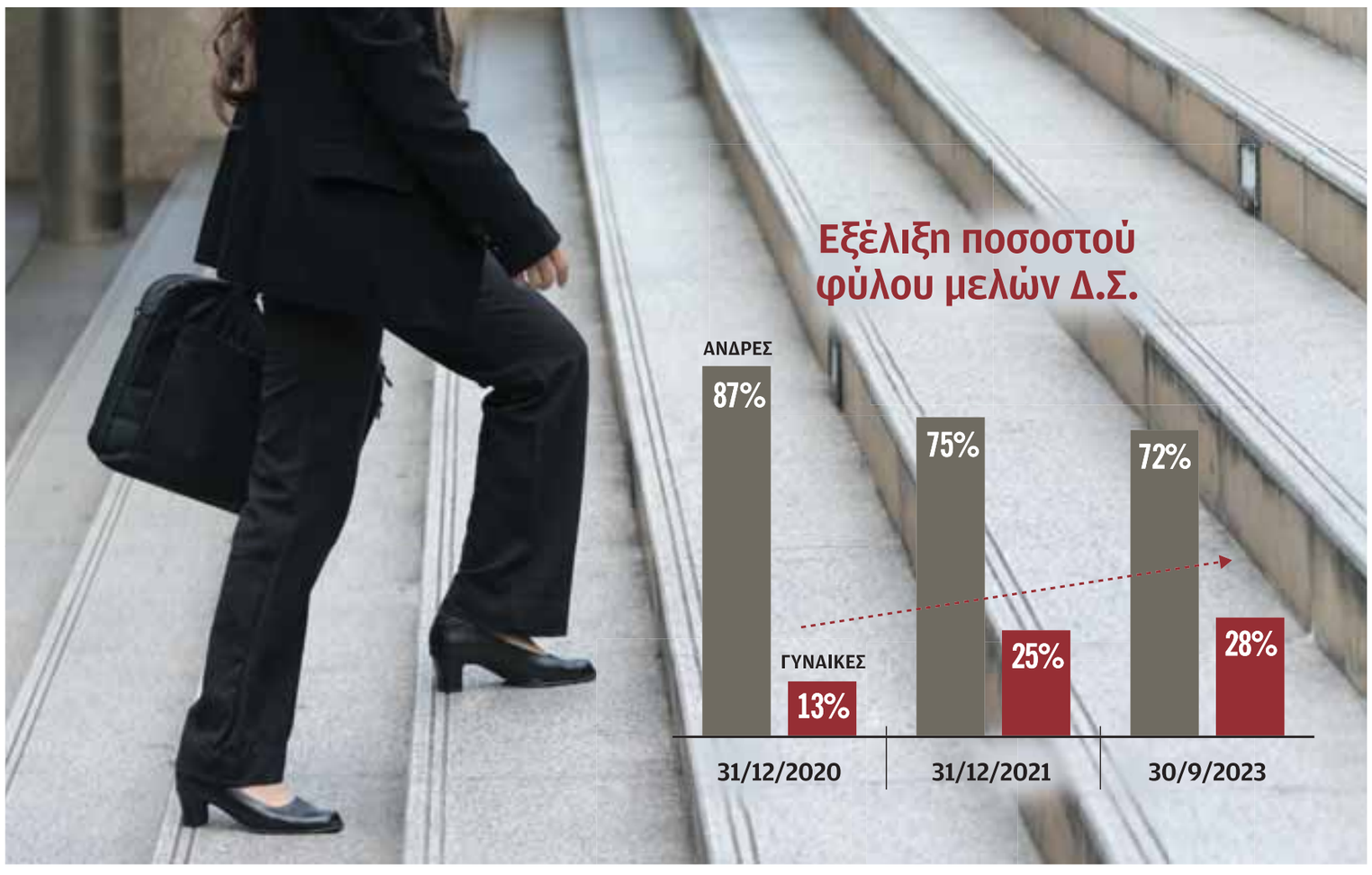

ΠΗΓΗ: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η κυβέρνηση ζήτησε να μετατεθούν ως προαπαιτούμενα για την 5η δόση δύο ορόσημα που δεν πρόλαβε να ικανοποιήσει για την 4η.

Νέο αίτημα εκταμίευσης επιχορηγήσεων 1 δισ. από το Ταμείο Ανάκαμψης

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Το 4ο αίτημα εκταμίευσης πόρων για επιχορηγήσεις από το Ταμείο Ανάκαμψης, ύψους 1 δισ. ευρώ, υπέβαλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας Νίκος Παπαθανάσης, ζητώντας παράλληλα αλλαγές στη χρονική σειρά εκπλήρωσης των οροσήμων.

Συγκεκριμένα, η κυβέρνηση ζήτησε να μετατεθούν ως προαπαιτούμενα για την 5η δόση δύο ορόσημα που δεν πρόλαβε να ικανοποιήσει για την 4η και συγκεκριμένα η σύμβαση για την αστική ανάπλαση του Βοτανικού και η έγκριση 9.700 αιτήσεων στο «Εξοικονομώ» για επιχειρήσεις. Στη θέση τους μεταφέρθηκαν στην 4η δόση, από την 5η όπου ανήκαν, δύο άλλα ορόσημα, τα οποία έχουν ήδη ικανοποιηθεί. Αυτά αφορούν την αύξηση της δυναμικότητας των ΑΠΕ και την ψηφιοποίηση της ΔΥΠΑ.

Συνολικά, για την υποβολή της αίτησης ικανοποιήθηκαν 20 ορόσημα και στόχοι. Οι αλλαγές στη χρονική σειρά των οροσήμων αναμένεται να συνεχιστούν και στα επόμενα αιτήματα. Η δυνατότητα που δίνει ο σχετικός ευρωπαϊκός κανονισμός αφορά είτε τη χρονική μετάθεση είτε την αλλαγή του στόχου εφόσον αυτός δεν είναι εφικτός ή ακόμη και την κατάργηση ενός οροσήμου εφόσον αυτό δικαιολογείται επαρκώς. Μέχρι στιγμής, σύμφωνα με πηγή του Ταμείου Ανάκαμψης, δεν υπάρχει τέτοιος σχεδιασμός. Αντιθέτως επιδιώκεται η μετάθεση δύο οροσήμων της 5ης δόσης στην 6η, αλλά αυτό είναι ακόμη υπό διαπραγμάτευση.

Οσον αφορά το 5ο αίτημα, ο στόχος είναι να υποβληθεί έως το τέλος του χρόνου και να είναι κοινό, για επιχορηγήσεις και δάνεια. Αυτή τη φορά, επισημαίνουν στο Ταμείο Ανάκαμψης, ο στόχος-προαπαιτούμενο για την υποβολή του αιτήματος για τα δάνεια είναι φιλόδοξος, η συμβασιοποίηση 8,5 δισ. ευρώ, ενώ βρισκόμαστε ακόμη λίγο πάνω από τα 5 δισ. ευρώ, επομένως δεν προβλέπεται να ικανοποιηθεί πριν από τα ορόσημα της επιχορήγησης, όπως συνέβη με την 4η δόση. Υπενθυμίζεται ότι το 4ο αίτημα για δάνειο 2,3 δισ. υπεβλήθη τον Απρίλιο. Ετσι, συνολικά, μαζί με το χθεσινό αίτημα, αναμένονται εκταμιεύσεις 3,3 δισ. το επόμενο διάστημα.

«Σε συνέχεια του 4ου αιτήματος για το δανειακό σκέλος, το συνολικό ποσό των εκταμιεύσεων θα υπερβαίνει το 50% των συνολικών πόρων που δικαιούται να λάβει η χώρα», σημείωσε ο κ. Παπαθανάσης.

Τα μεταρρυθμιστικά ορόσημα που εκπληρώθηκαν επισήμανε, εξάλλου, ο υπουργός Επικρατείας Ακης Σκέρτσος: αύξηση της συμμετοχής των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα, ταχύτερη απονομή δικαιοσύνης με κατάρτιση δικαστών και δικαστικών υπαλλήλων, εξορθολογισμός της φαρμακευτικής δαπάνης που οδηγεί σε μείωση του clawback και απλοποίηση της φορολογικής νομοθεσίας.

«Οι πόροι αυτοί διοχετεύονται σε δράσεις που αφορούν άμεσα τις επιχειρήσεις και τους πολίτες», σχολίασε ο διοικητής του Ταμείου Ανάκαμψης, Ορέστης Καβαλάκης.

Μικρότερα βάρη για λήπτες επιχειρηματικών δανείων

Γιατί η πρώτη πτώση επιτοκίων δεν μειώνει τη δόση στα στεγαστικά

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Αργή αναμένεται ότι θα είναι η αποκλιμάκωση των επιτοκίων δανεισμού, αλλά και των επιτοκίων στις καταθέσεις από τις εμπορικές τράπεζες, οι οποίες αναμένουν τις επόμενες κινήσεις της ΕΚΤ για να καθορίσουν την τιμολογιακή πολιτική τους. Η πρώτη μείωση κατά 25 μονάδες βάσης, που ανακοίνωσε η ΕΚΤ, θα αποτυπωθεί κατά κύριο λόγο στα επιχειρηματικά δάνεια που συνδέονται απευθείας με το euribor, που ακολουθεί την πτωτική πορεία του βασικού επιτοκίου της ΕΚΤ και λιγότερο στα δάνεια προς τα νοικοκυριά.

Η πρώτη, πάντως, από το 2019 μείωση του βασικού επιτοκίου από την κεντρική τράπεζα δίνει σήμα στις τράπεζες ώστε να προετοιμαστούν για την έναρξη των μειώσεων, αλλά

Μια ουσιαστική υποχώρηση του κόστους δανεισμού θα αποτυπωθεί εφόσον η ΕΚΤ προχωρήσει και σε νέες μειώσεις.

Μόνον όσα νέα στεγαστικά δάνεια είναι εξαρχής με κυμαινόμενο επιτόκιο –πρόκειται περίπου για το 10% των νέων εκταμιεύσεων– θα δουν τη μείωση του 0,25 άμεσα.

όπως εξηγούν τραπεζικές πηγές, μια ουσιαστική υποχώρηση του κόστους δανεισμού θα αποτυπωθεί τους επόμενους μήνες, εφόσον η ΕΚΤ προχωρήσει και σε νέες μειώσεις. Η πολιτική «αδράνειας», όπως τη χαρακτηρίζουν, έχει να κάνει με συγκεκριμένες ιδιαιτερότητες των όρων δανεισμού στη χώρα μας για ορισμένες κατηγορίες όπως:

Στεγαστικά

α. Το 90% των νέων εκταμιεύσεων είναι με σταθερό επιτόκιο, το οποίο δεν συνδέεται με αυτό της ΕΚΤ ή του euribor και άρα δεν επηρεάζεται. Τα επιτόκια αυτής της κατηγορίας είναι σήμερα χαμηλά και ξεκινούν από 2,90 (ή 2,50% για τα ειδικά προγράμματα για νέους) για σταθερή περίοδο των πρώτων 3 ετών και φθάνουν έως και 4,90% για μεγάλες διάρκειες έως 30 έτη. Μετά τη σταθερή διάρκεια, το δάνειο επιβαρύνεται με κυμαινόμενο επιτόκιο που συνδέεται με το euribor, που διαμορφώνεται σήμερα στο 3,75% και έχει πτωτική τάση, αλλά η μείωση αυτή θα φανεί μετά τη λήξη της σταθερής περιόδου. Οσα νέα στεγαστικά δάνεια είναι εξαρχής με κυμαινόμενο επιτόκιο –πρόκειται για το 10%, περίπου, των νέων εκταμιεύσεων– θα δουν τη μείωση του 0,25 άμεσα.

β. Τα παλιά στεγαστικά δάνεια, δηλαδή αυτά που δόθηκαν πριν από το 2022 και είναι με κυμαινόμενο επιτόκιο, έχουν «παγώσει» στα επίπεδα του Μαρτίου του 2023, δηλαδή μεταξύ 2,70%-2,85% εφόσον το επιτόκιο αναφοράς είναι το euribor ή στο 3,30% εάν το επιτόκιο αναφοράς είναι αυτό της ΕΚΤ. Με δεδομένο ότι το euribor διαμορφώνεται τώρα στο 3,75% και το επιτόκιο αναφοράς που αποφάσισε η ΕΚΤ είναι σήμερα 4,25%, τα επιτόκια αυτά είναι φθηνότερα από τα επίσημα επιτόκια βάσης και άρα δεν μεταβάλλονται.

Να σημειωθεί ότι στα επιτόκια βάσης η τράπεζα εφαρμόζει και το περιθώριο κέρδους της, που είναι κοντά στο 2% και άρα το τελικό κόστος γι' αυτά τα δάνεια διαμορφώνεται μεταξύ 4,80% και 5,30%.

Επιχειρηματικά

Τα περισσότερα νέα επιχειρηματικά δάνεια –με εξαίρεση αυτά του Ταμείου Ανάκαμψης– έχουν ως βάση αναφοράς το euribor και έτσι η μείωση κατά 0,25 θα αποτυπωθεί άμεσα. Το ίδιο ισχύει και για τα δάνεια που συνδέονται με ειδικά προγράμματα, π.χ. της ΕΤΕπ ή της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας, τα οποία εκτός από την προνομιακή τιμολόγησή τους λόγω της εγγύησης ή της επιδότησης επιτοκίου είναι κυμαινόμενα, συνδεδεμένα με το euribor.

Καταναλωτικά

Εφόσον δεν είναι με σταθερό επιτόκιο συνδέονται με το euribor ή το επιτόκιο της ΕΚΤ, ανάλογα με την πολιτική κάθε τράπεζας, η οποία προσθέτει σε αυτό και το περιθώριο κέρδους της. Ετσι η μείωση μπορεί να αποτυπωθεί άμεσα στο τελικό επιτόκιο, αλλά με δεδομένο ότι τα κυμαινόμενα επιτόκια στα καταναλωτικά δάνεια είναι σήμερα πάνω από 10%, η διαφορά στη δόση θα είναι ανεπαίσθητη. Στην περίπτωση που ένα καταναλωτικό δάνειο είναι με υποθήκη, το τελικό επιτόκιο έχει ως βάση αναφοράς συνήθως το επιτόκιο της ΕΚΤ και έτσι τα δάνεια αυτά θα γίνονται φθηνότερα κάθε φορά που μειώνονται τα επιτόκια της ΕΚΤ.

Καταθέσεις

Στις καταθέσεις, οι ελληνικές τράπεζες έχουν περάσει μικρό μέρος των υψηλών επιτοκίων που ίσχυαν μέχρι σήμερα και συγκεκριμένα κάτω από το μισό, περίπου, της αύξησης των επιτοκίων της ΕΚΤ. Το μέσο επιτόκιο των προθεσμιακών καταθέσεων είναι κοντά στο 1,80%, όταν το επιτόκιο της ΕΚΤ ήταν 4,5% (πλέον 4,25%) και άρα το ενδεχόμενο να «προτρέξουν» οι τράπεζες με αφορμή την πρώτη μείωση της ΕΚΤ θα ήταν παράδοξη κίνηση. Με δεδομένο, ωστόσο, ότι οι τράπεζες είναι φειδωλές στις αποδόσεις των καταθέσεων, το σίγουρο είναι ότι θα αναμένουν την επόμενη κίνηση της ΕΚΤ πριν «πειράξουν» τα, ούτως ή άλλως, χαμηλά επιτόκια.

Η ελληνική οικονομία παραμένει ευάλωτη

Τι δείχνει η πορεία των ελληνικών ομολόγων από τις ευρωεκλογές και μετά

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Το spread των ελληνικών ομολόγων έχει αυξηθεί όσο και το spread των γαλλικών, έπειτα από το αποτέλεσμα των ευρωεκλογών. Το βέβαιο είναι πως έχουμε μπει σε μια περίοδο πολιτικής αβεβαιότητας, όχι μόνο στην Ευρωζώνη αλλά και διεθνώς, με τις πρόωρες εκλογές στη Γαλλία σε δύο εβδομάδες και τις προεδρικές εκλογές στις ΗΠΑ τον Νοέμβριο να αναμένεται να δημιουργήσουν νέα δεδομένα για την οικονομία και την πολιτική. Ωστόσο, αν και η ελληνική οικονομία έχει γίνει πολύ πιο ανθεκτική στα εξωτερικά σοκ σε σχέση με το παρελθόν, η εικόνα στην αγορά ομολόγων αποδεικνύει πως παραμένει ευάλωτη και πως η... τάση για προβληματισμό από τους επενδυτές προς τη χώρα μας παραμένει.

Γαλλικές παρενέργειες

Οι ανησυχίες των επενδυτών για τις πολιτικές εξελίξεις στη Γαλλία άσκησαν πιέσεις στα περισσότερα ομόλογα των χωρών του νότου, ωστόσο η Ελλάδα δέχτηκε τις μεγαλύτερες. Ειδικότερα, το ελληνικό spread (η διαφορά απόδοσης με τη Γερμανία) αυξήθηκε στις 125 μονάδες βάσης και στα υψηλότερα επίπεδα από τον Νοέμβριο του 2023, έχοντας καταγράψει αύξηση 25 μ.β. τις δύο τελευταίες εβδομάδες, όσο και το spread στη Γαλλία που διαμορφώθηκε την Παρασκευή στις 74 μ.β. Για την Ιταλία η αύξηση του spread ήταν μικρότερη, στις 20 μ.β. (έφτασε τις 152 μ.β.), για την Ισπανία κινήθηκε στις 17 μ.β., ενώ για την Πορτογαλία στις 13 μ.β.

Οι οικονομολόγοι με τους οποίους συνομίλησε η «Κ» επισημαίνουν πως η αύξηση του ελληνικού spread οφείλεται τόσο στο αποτέλεσμα των ευρωεκλογών στη χώρα και την Ε.Ε. όσο και στα σημαντικά «ανοιχτά μέτωπα» που διατηρεί η ελληνική οικονομία. Και για να μπορέσει να πλοηγηθεί με ηρεμία στην τρέχουσα περίοδο αβεβαιότητας

Συνέχιση μεταρρυθμίσεων, προσέλκυση επενδύσεων και μείωση ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ζητούν οι αναλυτές.

και σε όποια αναταραχή προκύψει μελλοντικά, θα πρέπει να δείξει στις αγορές ότι τα κλείνει. Αυτά αφορούν την ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού, τη βελτίωση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, την εφαρμογή περισσότερων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και τη συνέχιση της προσέλκυσης μιας σταθερής ροής επενδύσεων.

«Η άνοδος του spread οφείλεται περισσότερο στα σχετικά απογοητευτικά αποτελέσματα για τη Νέα Δημοκρατία στις ευρωεκλογές και στην άνοδο των ακροδεξιών κομμάτων», όπως σημειώνει στην «Κ» ο Πάολο Γκρινιάνι, οικονομολόγος της Oxford Economics, προσθέτοντας πως δεν θεωρεί πάντως ότι αυτό θα θέσει σε κίνδυνο τη σταθερότητα της ελληνικής κυβέρνησης. «Αυτό που πιστεύω ότι πρέπει να κάνει η ελληνική κυβέρνηση τώρα είναι να βάλει τη χώρα σε μια σταθερή αναπτυξιακή πορεία και το NextGenEU (Ταμείο Ανάκαμψης) είναι ο καλύτερος τρόπος για να γίνει αυτό. Ωστόσο, η κυβέρνηση θα πρέπει επίσης να αυξήσει τη διαφάνεια στη διαδικασία και να διασφαλίσει ότι τα χρήματα που έλαβε από την Ε.Ε. δαπανώνται πραγματικά», όπως τονίζει ο κ. Γκρινιάνι.

Το μεγάλο «αγκάθι»

Το γεγονός ότι τα ελληνικά περιουσιακά στοιχεία παραμένουν πολύ ευαίσθητα στις διεθνείς συνθήκες δεν πρέπει να μας εκπλήσσει, σημειώνει στην «Κ» και ο Αθανάσιος Βαμβακίδης, παγκόσμιος επικεφαλής επενδύσεων στις αγορές συναλλάγματος του G10 στην Bank of America. «Η Ελλάδα εξακολουθεί να έχει υψηλό έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών, πράγμα που σημαίνει ότι βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην ξένη χρηματοδότηση. Αυτό αφήνει την ελληνική οικονομία ευάλωτη στην αστάθεια της παγκόσμιας αγοράς. Όλες οι άλλες χώρες της περιφέρειας, συμπεριλαμβανομένων της Ιταλίας, της Ιρλανδίας, της Πορτογαλίας και της Ισπανίας, έχουν πλεονάσματα τρεχουσών συναλλαγών», επισημαίνει ο κ. Βαμβακίδης.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος η Ελλάδα χρειάζεται να βελτιώσει σημαντικά το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών της, κατά τον ίδιο. «Περισσότερη δημοσιονομική εξυγίανση σίγουρα θα βοηθήσει, ιδιαίτερα σε μια περίοδο που η ανάπτυξη ξεπερνάει τις προβλέψεις, αλλά δεν θα είναι αρκετή. Η Ελλάδα χρειάζεται περισσότερες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για να αυξήσει την εξαγωγική της ικανότητα. Αν και έχουν γίνει κάποιες τα τελευταία χρόνια, είναι σαφές ότι δεν ήταν αρκετές και χρειάζονται περισσότερες», τονίζει.

Μιλώντας σε webinar για την ελληνική οικονομία την περασμένη εβδομάδα, ο επικεφαλής ευρωπαϊκών κρατικών αξιολογήσεων της S&P, Φρανκ Γκιλ, ερωτώμενος για τις προκλήσεις της Ελλάδας προέτρεψε την ελληνική κυβέρνηση να ακολουθήσει το παράδειγμα της Ιρλανδίας, της Πορτογαλίας και της Κύπρου, οι οποίες καταγράφουν πλεονάσματα του προϋπολογισμού της γενικής κυβέρνησης, καθώς αυτό θα αποτελέσει ένα ισχυρό σήμα για τις αγορές. Ο κ. Γκιλ εξηγεί μιλώντας στην «Κ», πως ίσως το πιο σημαντικό στοιχείο αυτή τη στιγμή για την Ελλάδα είναι ότι έχει ιδιαίτερα ευνοϊκή δυναμική χρέους, με τη S&P να εκτιμά πως ο δείκτης καθαρού χρέους της Ελλάδας θα πέσει κάτω από το 100% του ΑΕΠ έως το 2033.

Ωστόσο, όπως τονίζει, τι θα γίνει εάν υπάρξει άλλο ένα παγκόσμιο οικονομικό σοκ που πλήττει την ελληνική οικονομία και εκτροχιάζει την ανάπτυξη, που «χτυπάει» τον πολύ σημαντικό τουριστικό τομέα ή μια μεγάλη αναταραχή στις χρηματοπιστωτικές αγορές; «Εάν η ανάπτυξη σταματήσει, τότε το ίδιο ισχύει και για τη μείωση του βάρους του χρέους προκειμένου να αποκατασταθεί ο δημοσιονομικός χώρος», σημειώνει χαρακτηριστικά.

«Γι' αυτόν τον λόγο επισημαίνω ότι η Κύπρος, η Ιρλανδία και η Πορτογαλία έχουν στην πραγματικότητα συνολικά πλεονάσματα του προϋπολογισμού, πράγμα που σημαίνει ότι οι καθαρές δανειακές τους ανάγκες είναι κάτω από το μηδέν. Με άλλα λόγια, αποπληρώνουν (και άρα μειώνουν) το ονομαστικό χρέος – ένα ισχυρό μήνυμα για τις αγορές και ίσως ένας λόγος για τον οποίο οι αποδόσεις των πορτογαλικών 10ετών ομολόγων διαπραγματεύονται τώρα χαμηλότερα από αυτές των γαλλικών», αναφέρει ο κ. Γκιλ.

Οι ανησυχίες των επενδυτών για τις πολιτικές εξελίξεις στη Γαλλία άσκησαν πιέσεις στα περισσότερα ομόλογα των χωρών του Νότου, ωστόσο η Ελλάδα δέχτηκε τις μεγαλύτερες. Ειδικότερα, το ελληνικό spread (η διαφορά απόδοσης με τη Γερμανία) αυξήθηκε στις 125 μονάδες βάσης και στα υψηλότερα επίπεδα από τον Νοέμβριο του 2023, έχοντας καταγράψει αύξηση 25 μ.β. τις δύο τελευταίες εβδομάδες, όσο και το spread στη Γαλλία που διαμορφώθηκε την Παρασκευή στις 74 μ.β.

«Οχι» σε λιτότητα

Ο κ. Γκρινιάνι της Oxford Economics διαφωνεί πως η Ελλάδα πρέπει να στοχεύσει σε πλεόνασμα του προϋπολογισμού. «Είναι αλήθεια ότι αυτές οι τρεις χώρες το έχουν πετύχει, αλλά αυτές οι οικονομίες ξεπέρασαν τα επίπεδα του ΑΕΠ του 2008 πριν από χρόνια. Η Ελλάδα απέχει πολύ από αυτό». Σημειώνεται πως το ελληνικό ΑΕΠ εξακολουθεί να είναι σχεδόν 20% κάτω από το επίπεδο του 2008. «Η περαιτέρω δημοσιονομική λιτότητα στην Ελλάδα θα κινδύνευε να κάνει περισσότερο κακό παρά καλό, θέτοντας σε κίνδυνο την ανάπτυξη που έχει αρχίσει να αναδύεται», όπως επισημαίνει. Κατά τον οικονομολόγο της HSBC, Φάμπιο Μπαλμπόνι, αν και η επίτευξη πλεονάσματος στον προϋπολογισμό θα βοηθούσε, ωστόσο η εστίαση της κυβέρνησης θα πρέπει να είναι στην ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού της οικονομίας. «Μεγαλύτερη προτεραιότητα πρέπει να είναι η επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης και ο συνδυασμός αυτής με τους συνεχείς περιορισμούς των δαπανών», όπως επισημαίνει στην «Κ».

Για παράδειγμα, αναφέρει ο κ. Μπαλμπόνι, η πρόσφατη διεύρυνση του πλεονάσματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών (αντιστράφηκε το α΄ τρίμηνο μετά τη βελτίωση του περασμένου έτους και διευρύνθηκε ξανά σε πάνω από 7% του ΑΕΠ) είναι ανησυχητική για τη βιωσιμότητα της ισχυρής ανάπτυξης της Ελλάδας, καθώς και για τους μελλοντικούς κινδύνους, δεδομένου του μεγάλου εξωτερικού της χρέους. «Επομένως, η κύρια εστίαση θα πρέπει να είναι η συνέχιση της προσέλκυσης μιας σταθερής ροής ξένων άμεσων επενδύσεων, που αποτελούν μια πιο σταθερή πηγή χρηματοδότησης για το εξωτερικό έλλειμμα και την αξιοποίηση αυτών για την προσέλκυση της παραγωγικής ικανότητας και τη μείωση του κινδύνου πιθανών μελλοντικών ανισορροπιών», τονίζει ο οικονομολόγος.

Ιδρύεται Εθνικό Επενδυτικό Ταμείο με προίκα 300 εκατ. από το Δημόσιο

Θα λειτουργεί εντός του Υπερταμείου και θα επενδύει σε δυναμικούς κλάδους

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Προίκα 300 εκατ. ευρώ από το Δημόσιο θα λάβει το υπό ίδρυση νέο Εθνικό Επενδυτικό Ταμείο. Ρόλος του θα είναι να συνεπενδύει, μαζί με άλλα ιδιωτικά funds και χρηματοδοτικούς οργανισμούς, σε κλάδους δυναμικούς και εξωστρεφείς, όπως η πράσινη μετάβαση, η κυκλική και η μπλε οικονομία (δραστηριότητες που σχετίζονται με τις θάλασσες και τις ακτές), όπου παρατηρείται επενδυτικό κενό, χωρίς να ανταγωνίζεται υφιστάμενα funds, ώστε να ενισχύσει τον αναπτυξιακό χαρακτήρα του Υπερταμείου και να συμβάλει στην ανάπτυξη της χώρας. Ήδη ενδιαφέρον έχει εκδηλώσει για τέτοιου είδους συναλλαγές η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Ο «απογαλακτισμός»

Αυτό το Ταμείο, για τη διαμόρφωση της δομής του οποίου έχει προσληφθεί ως σύμβουλος η BlackRock, θα λειτουργήσει εντός του ευρύτερου πλαισίου του Υπερταμείου, το οποίο με τη σειρά του «απογαλακτίζεται» σε μεγάλο βαθμό από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς: ο νέος νόμος λειτουργίας του θα αλλάξει εκείνον που συμφωνήθηκε στο πλαίσιο του τελευταίου μνημονίου που προέκυψε το 2015 και θα περιορίσει τις αρμοδιότητες και τον ρόλο του Εποπτικού Συμβουλίου, στο οποίο την πλειοψηφία ελέγχουν οι Ευρωπαίοι δανειστές της χώρας, προς όφελος του Διοικητικού Συμβουλίου του, το οποίο θα απαρτίζεται από επιλογές που θα κάνει η ελληνική πλευρά. Το τελικό νομοσχέδιο αναμένεται να έρθει στη Βουλή μέχρι τον Ιούλιο και οι αλλαγές που θα επιφέρει θα ξεκινήσουν από τις αρχές του 2025.

Η χρηματοδότηση

Τα 300 εκατ. με τα οποία θα χρηματοδοτηθεί αρχικά το νέο Εθνικό Επενδυτικό Ταμείο προέρχονται από την εισφορά του Δημοσίου στο Υπερταμείο στο πλαίσιο της επιστροφής των συμμετοχών του τελευταίου στην ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ στο Δημόσιο. Ειδικότερα, καθώς το σύνολο του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου παραμένει οιονεί εγγύηση για τα δάνεια που έχει λάβει η χώρα από

Θα μπορεί να τοποθετείται τόσο σε μετοχές όσο και σε υβριδικά χρεόγραφα, όπως για παράδειγμα μετατρέψιμες ομολογίες.

την Ευρωπαϊκή Ενωση, η εξαγγελθείσα ήδη από το 2019 απόφαση του πρωθυπουργού να φύγουν οι εταιρείες ύδρευσης από το Υπερταμείο συνοδεύτηκε από διαπραγμάτευση με τους θεσμούς, η οποία κατέληξε –κατόπιν και αποτίμησης της αξίας των συμμετοχών αυτών από ανεξάρτητο συμβουλευτικό υλικό– στο ποσό των 600 εκατ. Το ποσό αυτό, που θα χρηματοδοτηθεί από τον κρατικό προϋπολογισμό, θα εισφερθεί στο Υπερταμείο. Τα 300 εκατ. εξ αυτών θα πάνε στην εξυπηρέτηση του εξωτερικού χρέους της χώρας και τα υπόλοιπα 300 εκατ. θα αποτελέσουν το αρχικό κεφάλαιο του νέου Εθνικού Επενδυτικού Ταμείου. Τις λεπτομέρειες αυτές αποκάλυψε την περασμένη βδομάδα σε ειδική παρουσίαση ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κωστής Χατζηδάκης, εξηγώντας πως αυτό το Ταμείο θα λειτουργήσει όπως αντίστοιχα Ταμεία άλλων ευρωπαϊκών χωρών, όπως για παράδειγμα της Ισπανίας και της Ιρλανδίας. Το Ταμείο θα επιτρέπεται να συμμετέχει σε επενδύσεις μόνο εφόσον συμμετέχουν κι άλλοι επενδυτές, και θα μπορεί να τοποθετείται τόσο σε μετοχές όσο και σε υβριδικά χρεόγραφα, όπως για παράδειγμα μετατρέψιμες ομολογίες. Θα στελεχωθεί από επαγγελματίες εγνωσμένου κύρους που προέρχονται από αυτόν τον κλάδο, η επιλογή των οποίων, σύμφωνα με τον υπουργό, μπορεί να «εκπλήξει ευχάριστα».

Το Ταμείο θα καταρτίζει τριετές επιχειρησιακό σχέδιο και το επενδυτικό του κεφάλαιο θα επενδύεται κατά τρόπο που δεν θα επηρεάζει τους εθνικούς λογαριασμούς, και η στελέχωσή του εναπόκειται, μετά και τις σχετικές αποφάσεις του Υπερταμείου, στο υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Το ΤΑΙΠΕΔ και το ΤΧΣ

Οσον αφορά το ΤΑΙΠΕΔ και το ΤΧΣ, η αποστολή των οποίων σύμφωνα με τον Κωστή Χατζηδάκη έχει σε πολύ μεγάλο βαθμό ολοκληρωθεί, θα απορροφηθούν από το Υπερταμείο κατόπιν αποφάσεων που θα ληφθούν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024. Σημειώνεται ότι η συγχώνευση του ΤΑΙΠΕΔ και του Υπερταμείου δεν επηρεάζει την αυτόνομη λειτουργία της Μονάδας Ωρίμανσης Εργων και στρατηγικών επενδύσεων, η οποία θα εξακολουθεί να λειτουργεί υπό εντεταλμένο σύμβουλο με καθεστώς αυτονομίας, όπως ισχύει σήμερα.

Ανεξάρτητος συμβουλευτικός οίκος θα αναλάβει την εσωτερική αναδιοργάνωση δομών και οργάνων μετά τη συγχώνευση. Ο υπουργός ξεκαθάρισε ότι το σύνολο των εργαζομένων του ΤΑΙΠΕΔ και του ΤΧΣ θα συνεχίσει να απασχολείται με τους ίδιους όρους και αμοιβές από το Υπερταμείο.

Η αξιοποίηση ακινήτων

Παράλληλα ανακοινώθηκε ότι υπογράφεται συμφωνία μεταξύ ΕΤΑΔ και ΤΑΙΠΕΔ για την καλύτερη αξιοποίηση των ακινήτων της πρώτης. Γι' αυτά επανέλαβε ο Κωστής Χατζηδάκης πως αφού ξεκαθαριστούν, αναμένεται να αποτιμηθούν 6.000 ακίνητα από τα συνολικά 36.000 ακίνητα, και από αυτά τα 6.000 να επιλεγούν τα 1.000, τα οποία θα ομαδοποιηθούν σε επιμέρους πακέτα που θα περάσουν σε έλεγχο holding εταιρειών της ΕΤΑΔ, οι οποίες θα βγουν σε διαγωνισμούς για την πώληση της πλειοψηφίας των μετοχών τους και του μάνατζμεντ σε ιδιώτες. Το πρώτο έργο που θα αναλάβει το ΤΑΙΠΕΔ για την ΕΤΑΔ είναι η αξιοποίηση του ακινήτου του Τάε Κβον Ντο στο Φάληρο.

Μοντέλο ΔΕΗ στις θυγατρικές του Υπερταμείου

Την «απελευθέρωση» των αμοιβών των διευθυντών και των γενικών διευθυντών των θυγατρικών του Υπερταμείου που βρίσκονται εκτός γενικής κυβέρνησης και ούτως δεν επιβαρύνουν το έλλειμμα ανακοίνωσε ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Κωστής Χατζηδάκης. «Δεν θα κάνουμε τίποτα περισσότερο και τίποτα λιγότερο από αυτό που κάναμε στη ΔΕΗ. Μια εταιρεία όπου από το χείλος του γκρεμού εξελίχθηκε σε ένα πραγματικό success story με πολλαπλά οφέλη για τη χώρα μας. Στόχος είναι να μετατρέψουμε τις θυγατρικές του Υπερταμείου σε "μικρές ΔΕΗ" υιοθετώντας ένα πιο υγιές, σύγχρονο και ευέλικτο μοντέλο λειτουργίας που θα βελτιώσει σημαντικά την καθημερινότητα εκατομμυρίων πολιτών που κάνουν χρήση των υπηρεσιών τους». Οι αλλαγές αφορούν ΕΛΤΑ, ΔΕΘ-Helexpo, Οργανισμό Κεντρικών Αγορών και Αλιείας (ΟΚΑΑ), Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης (ΚΑΘ), ΓΑΙΑΟΣΕ, Ελληνικές Αλυκές και Ανώνυμο Εταιρεία Διώρυγος Κορίνθου (ΑΕΔΙΚ). Σύμφωνα με όσα είπε ο υπουργός σε σχετική παρουσίαση την περασμένη βδομάδα, υιοθετείται το μοντέλο εξυγίανσης και εκσυγχρονισμού της ΔΕΗ αναφορικά με ζητήματα στελέχωσης και αμοιβών των διοικήσεων, προσλήψεων προσωπικού και προμηθειών των δημόσιων επιχειρήσεων που αποτελούν θυγατρικές επιχειρήσεις του Υπερταμείου. Οι αλλαγές αυτές δεν αφορούν τις θυγατρικές του Υπερταμείου στις συγκοινωνίες που ανήκουν στη γενική κυβέρνηση, όπου οι αμοιβές θα είναι σύμφωνες με το πρότυπο του ΕΦΚΑ. Παράλληλα θα μπορούν να προσλαμβάνονται στελέχη από τον ιδιωτικό τομέα με απλή διαδικασία, μόνο με απόφαση διευθύνοντος συμβούλου. Η θητεία των στελεχών από τον ιδιωτικό τομέα θα είναι 4ετής, με δυνατότητα ανανέωσης άλλων 4 ετών. Επίσης, το σχετικό νομοσχέδιο θα προβλέπει ότι τα πειθαρχικά συμβούλια θα λειτουργούν χωρίς τη συμμετοχή συνδικαλιστών.

Θα υιοθετήσουμε «ένα πιο υγιές, σύγχρονο και ευέλικτο μοντέλο λειτουργίας που θα βελτιώσει σημαντικά την καθημερινότητα εκατομμυρίων πολιτών που κάνουν χρήση των υπηρεσιών του», σημείωσε ο κ. Χατζηδάκης.

«Απελευθερώνονται» οι αμοιβές και προβλέπεται η δυνατότητα προσλήψεων στελεχών από τον ιδιωτικό τομέα.

Ανάπτυξη 2,4% «βλέπει» η Εθνική για το 2024

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Ρυθμό ανάπτυξης 2,4% προβλέπει η Εθνική Τράπεζα, αναθεωρώντας ελαφρώς την πρόβλεψη του περασμένου Απριλίου για 2,5%, ενώ μιλάει για ισχυρή δυναμική της επιχειρηματικής δραστηριότητας, όπως προκύπτει από τα στοιχεία για το ΑΕΠ του α΄ τριμήνου.Σε σύντομη χθεσινή ανάλυσή της η Εθνική (επικεφαλής οικονομολόγος Νίκος Μαγγίνας) μιλάει για πιθανότητα ακόμη ισχυρότερων επιδόσεων, λόγω πιθανής περαιτέρω ενίσχυσης των επενδύσεων και ανάκαμψης των εξαγωγών, γεγονός που θεωρεί ότι θα υπεραντισταθμίσει τους καθοδικούς κινδύνους που απορρέουν από γεωπολιτικούς και ενεργειακούς παράγοντες, καθώς και τη βραδύτερη αποκλιμάκωση των επιτοκίων διεθνώς και μια ενδεχόμενη νέα υποαπόδοση της Ευρωζώνης.

Η ανάλυση προβλέπει ανάκαμψη των οικιστικών επενδύσεων σύντομα, καθώς η έκδοση οικοδομικών αδειών για κατοικίες επιταχύνθηκε σε 60,9% ετησίως κατά μέσον όρο το δίμηνο Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου 2024, ενώ είχε επιταχυνθεί και τους τελευταίους μήνες του 2023. Παράλληλα, αναφέρει ότι και άλλοι πρόδρομοι δείκτες υποδηλώνουν ενίσχυση των επενδύσεων. Μάλιστα, οι αναλυτές της τράπεζας προβλέπουν αύξηση επενδύσεων κατά 9,7% (9,1% είναι η κυβερνητική πρόβλεψη). Στα αρνητικά αναφέρεται η μειωμένη αγροτική παραγωγή λόγω της πλημμύρας από τον «Daniel» στη Θεσσαλία. Η μείωση αυτή ήταν 12,9% σε ετήσια βάση το α΄ τρίμηνο φέτος, αφαιρώντας 0,5 ποσοστιαίες μονάδες από τον ρυθμό ανάπτυξης του α΄ τριμήνου. Το δ΄ τρίμηνο 2023 η μείωση της αγροτικής παραγωγής σε ετήσια βάση ήταν 17,3%, αφαιρώντας 0,65 ποσοστιαίες μονάδες από το ΑΕΠ.

Εντονα αρνητική συμβολή είχαν και οι καθαρές εξαγωγές, οι οποίες αφαίρεσαν 3,6 ποσοστιαίες μονάδες από την ετήσια μεταβολή του ΑΕΠ το α΄ τρίμηνο, καθώς οι συνολικές εξαγωγές μειώθηκαν κατά 5,7% ετησίως (οι εξαγωγές αγαθών κατά 8,8%). Σύμφωνα με την Εθνική, η συρρίκνωση αυτή των εξαγωγών αποδίδεται κυρίως στις χαμηλότερες εξαγωγές πρωτογενών αγαθών, επεξεργασμένων τροφίμων και ποτών, γεωργικών προϊόντων και άλλων ενδιάμεσων αγαθών, με την πλημμύρα και τη χαμηλότερη παραγωγή ελαιολάδου και βαμβακιού να παίζουν καθοριστικό ρόλο, όπως επίσης και η κάμψη της ζήτησης, λόγω της αύξησης των τιμών. Ωστόσο, τα επόμενα τρίμηνα αναμένεται ανάκαμψη των εξαγωγών και χρονιά - ρεκόρ για τον τουρισμό. Για το β΄ τρίμηνο προβλέπει ρυθμό ανάπτυξης 1,6% σε ετήσια βάση.

Ο ρυθμός ανάπτυξης θα έπρεπε να αυξηθεί από το 2% στην περιοχή του 3%, υποστήριξε χθες ο επικεφαλής οικονομολόγος της Τράπεζας Πειραιώς Ηλίας Λεκκός σε webinar του Capital Link. Πρόσθεσε ότι εξακολουθεί να λειτουργεί αρνητικά ο παράγων της αποφυγής κινδύνου και ότι η πιστωτική επέκταση είναι οριακή. Στο ίδιο webinar ο πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνωμόνων Μιχάλης Αργυρού, απαντώντας σε ερώτηση για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ελληνική οικονομία, είπε ότι δύο βασικές είναι: 1. Η χαμηλή παραγωγικότητα, για την οποία ευθύνεται η έλλειψη επενδύσεων και η εκπαίδευση και 2. Το δημογραφικό. Για το τελευταίο τόνισε ότι πρέπει να αντιμετωπισθεί με αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας.

Οι αναλυτές της τράπεζας προβλέπουν αύξηση επενδύσεων κατά 9,7% (9,1% είναι η κυβερνητική πρόβλεψη).

Σε επίπεδο - ρεκόρ ο δείκτης εμπιστοσύνης μικρών επιχειρήσεων

Ιστορικά υψηλή επίδοση σημείωσε ο δείκτης εμπιστοσύνης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων κατά το πρώτο εξάμηνο του 2024, φτάνοντας τις 28 μονάδες έναντι 21 το προηγούμενο εξάμηνο και ξεπερνώντας το προηγούμενο ρεκόρ που είχε καταγραφεί το δεύτερο εξάμηνο του 2019 και ήταν 24 μονάδες. Μάλιστα, η βελτίωση του δείκτη παρατηρείται σε όλα τα μεγέθη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, κάτι που μεταφράζεται κυρίως σε αυξημένη πρόθεση για επενδύσεις, καθώς και για νέες προσλήψεις. Το θετικό κλίμα επιβεβαιώνεται και από το συνεχώς πτωτικό ποσοστό ΜμΕ με προβλήματα επιβίωσης, οι οποίες έφτασαν σε ιστορικό χαμηλό, στο 8% από 11% το προηγούμενο εξάμηνο και 10% κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2019.

Την ίδια ώρα, βεβαίως, η σχετική μελέτη που έχει πραγματοποιηθεί από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος αποκαλύπτει και τα κυριότερα προβλήματα των ΜμΕ, προβλήματα που μπορούν να εξελιχθούν σε ανασταλτικούς παράγοντες για την πραγματοποίηση των σχεδιαζομένων επενδύσεων, τα οποία είναι το υψηλό κόστος της ενέργειας και των πρώτων υλών, καθώς και η αδυναμία εύρεσης προσωπικού.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την έρευνα συγκυρίας για τις ΜμΕ που διενήργησε η ΕΤΕ, η διαμόρφωση του δείκτη εμπιστοσύνης σε ιστορικά υψηλά επίπεδα οφείλεται κυρίως στις υψηλές προσδοκίες των ΜμΕ για τη ζήτηση το 2024 – μέχρι και ο δείκτης μελλοντικής ζήτησης διπλασιάστηκε στο ιστορικό υψηλό των 50 μονάδων (από τις 25 μονάδες το προηγούμενο εξάμηνο και περίπου 40 μονάδες στο τέλος του 2019).

Από την άλλη πλευρά, η δεύτερη συνιστώσα του δείκτη που αφορά την τρέχουσα ζήτηση διατηρήθηκε σχετικά σταθερή στις 29 μονάδες (αντίστοιχα με τα υψηλά του δευτέρου εξαμήνου 2019). Το 60% των ΜμΕ αναμένει αύξηση των πωλήσεων και μείωση μόλις το 9%, από 21% που ήταν την προηγούμενη πενταετία, με την αύξηση του κύκλου εργασιών να αναμένεται συνολικά για τις ΜμΕ να είναι της τάξης του 7%.

Ακόμη μεγαλύτερο ενδιαφέρον έχει ότι το 50 % των ΜμΕ σχεδιάζει επενδύσεις, με τις επιχειρήσεις να αναμένουν μείωση των επιτοκίων χορηγήσεων το προσεχές διάστημα και επαρκή κάλυψη των χρηματοδοτικών τους αναγκών από τις τράπεζες. As σημειωθεί, πάντως, ότι σχεδόν μία στις τρεις ΜμΕ τηρεί στάση αναμονής (έναντι 28% το προηγούμενο εξάμηνο) λόγω της έντονης αβεβαιότητας που επικρατεί στην ευρύτερη περιοχή.

Βασικές προκλήσεις που δημιουργούν πίεση στη λειτουργία των ΜμΕ είναι κυρίως, σύμφωνα με την έρευνα της ΕΤΕ, η αδυναμία εύρεσης προσωπικού, το ενεργειακό κόστος και το κόστος πρώτων υλών. Πρόβλημα εύρεσης προσωπικού αντιμετωπίζει το 55% των ΜμΕ (έναντι 51% το προηγούμενο εξάμηνο και 46% το α΄ εξάμηνο 2023). Η πίεση είναι πολύ μεγαλύτερη στις πολύ μικρές επιχειρήσεις –ίσως διότι ούτε οι αμοιβές ούτε οι προοπτικές εξέλιξης είναι ελκυστικές– οι οποίες το 2023 κατάφεραν να καλύψουν μόνο τις μισές από τις θέσεις εργασίας για τις οποίες ζητούσαν προσωπικό.

Παρά την αποκλιμάκωση, το ενεργειακό κόστος πιέζει το 64% των ΜμΕ, καθώς παραμένει σημαντικά υψηλότερο από αυτό που ήταν το 2019. Σε ό,τι αφορά το κόστος πρώτων υλών, το μεγαλύτερο πρόβλημα αντιμετωπίζουν οι βιομηχανικές επιχειρήσεις και οι επιχειρήσεις κατασκευαστικού τομέα, ενώ συνολικά επηρεάζονται τα 2/3 των ΜμΕ.

Η βελτίωση του δείκτη εμπιστοσύνης σε όλα τα μεγέθη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μεταφράζεται κυρίως σε αυξημένη πρόθεση για επενδύσεις, καθώς και για νέες προσλήψεις.

epic

STREET FEST

NICOSIA
02 JULY

- Serial Griller, Bar & Grill
- Rha Tha Thai
- Hungry Deal
- The Pot Belly
- Quattrino Autentico Italiano
- Omni eats
- Por Favor
- PAPAFiLiPOU Ice Cream
- Charity Steak Sandwiches
- Churros Amigos Street
- Notes & Spirits
- Baronymous
- Blurry Lights
- Volvèr
- Rabbit Hop - Beer Shop
- The Old Powerhouse

19:00-00:00, PALIAS ILEKTRIKIS STR.

SUPPORTED BY

HELLENIC BANK

Δήμος Λευκωσίας
Nicosia Municipality

Εισφορά 33% στα υπερκέρδη των διυλιστηρίων

Το οικονομικό επιτελείο εκτιμά ότι θα εισπραχθούν 300 εκατ. ευρώ, που θα δοθούν κυρίως σε συνταξιούχους τα Χριστούγεννα

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Η ακρίβεια αλλά και οι αυξημένες τιμές στον καφέ (στις διεθνείς τιμές) ανάγκασαν την κυβέρνηση όχι απλώς να παρατείνει τους μειωμένους στο 13% συντελεστές ΦΠΑ, αλλά και να τους μονιμοποιήσει. Παράλληλα, με στόχο τη στήριξη των ευάλωτων νοικοκυριών αποφασίσθηκε η επιβολή Προσωρινής Συνεισφοράς Αλληλεγγύης 33% στις εταιρείες διύλισης με βάση τα πλεονάζοντα κέρδη του προηγούμενου φορολογικού έτους από τα οποία υπολογίζει να εισπράξει περί τα 300 εκατ. ευρώ.

Σημειώνεται ότι και το περυσινό έτος είχαν φορολογηθεί τα υπερκέρδη των διυλιστηρίων, από τα οποία εισήλθαν στον κρατικό κορβανά περί τα 340 εκατ. ευρώ. Σύμφωνα με τον σχεδιασμό, η προσωρινή συνεισφορά αλληλεγγύης θα υπολογιστεί με βάση τα πλεονάζοντα κέρδη του φορολογικού έτους 2023, όπως αυτά ορίζονται από τον Κανονισμό,

Παράλληλα, μονιμοποιείται ο χαμηλός ΦΠΑ 13% σε ταξί και στον καφέ όταν πρόκειται για παράδοση (take away ή delivery).

δηλαδή 33% επί των φορολογητέων κερδών του έτους 2023, που υπερβαίνουν το 20% του μέσου όρου των αποτελεσμάτων των ετών 2018 έως 2021. Σύμφωνα με τον πρωθυπουργό Κ. Μητσοτάκη (Real fm), «θεωρώ ότι είναι μια δίκαιη απόφαση γιατί πράγματι τα διυλιστήριά μας έβγαλαν πολύ υψηλά κέρδη σε σχέση με τα ιστορικά τους κέρδη ως αποτέλεσμα αλλαγών που έγιναν στη διεθνή αγορά των πετρελαιοειδών... Κι επειδή θα ακούσουμε διάφορα επιχειρήματα από την αντιπολίτευση που ισχυριζόταν ότι πρέπει να επιβάλουμε φόρο 90%, θέλαμε μια δίκαιη φορολόγηση και των υπερκερδών των επιχειρήσεων. Δεν δημεύουμε την περιουσία των επιχειρήσεων ούτε τιμωρούμε την υγιή επιχειρηματικότητα».

Σημειώνεται ότι η Προσωρινή Συνεισφορά Αλληλεγγύης, που υπολογίζεται με βάση τα πλεονάζοντα κέρδη του 2023, θα βεβαιωθεί εντός του 2024 και θα αποτυπωθεί στις δηλώσεις των εταιρειών του φορολογικού έτους 2024.

Οπως ανακοίνωσε ο κ. Χατζηδάκης, τα έσοδα θα χρησιμοποιηθούν κυρίως για την οικονομική ενίσχυση συνταξιούχων τον Δεκέμβριο, που λόγω προσωπικής διαφοράς δεν ωφελούνται από τη νέα αύξηση των συντάξεων από 1/1/2025, καθώς και για την ενίσχυση των πιστώσεων του εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές, το ποσό θα κατευθυνθεί σε συνταξιούχους, άτομα με αναπηρία και σε άλλες ευάλωτες ομάδες. Στο υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (ΥΠΕΘΟ) ξεκινούν την άσκηση προκειμένου να γνωρίζουν πόσοι είναι οι συνταξιούχοι που δεν θα έχουν αύξηση των αποδοχών τους από 1/1/2025 λόγω προσωπικής διαφοράς. Μόλις καταγραφεί ο αριθμός των δικαιούχων, το οικονομικό επιτελείο θα γνωρίζει ποιες άλλες ευάλωτες ομάδες μπορούν να προστεθούν στο επίδομα που θα έχει τη μορφή κοινωνικού μερίσματος με την καταβολή του κοντά στις γιορτές των Χριστουγέννων. Από τα 300 εκατ. ευρώ υπολογίζεται ότι τα 250 εκατ. ευρώ θα διατεθούν για το επίδομα και τα υπόλοιπα 50 εκατ. θα ενισχύσουν το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Η Προσωρινή Συνεισφορά Αλληλεγγύης στα διυλιστήρια θα υπολογιστεί με βάση τα πλεονάζοντα κέρδη του φορολογικού έτους 2023, όπως αυτά ορίζονται από τον Κανονισμό, δηλαδή 33% επί των φορολογητέων κερδών του έτους 2023, που υπερβαίνουν το 20% του μέσου όρου των αποτελεσμάτων των ετών 2018 έως 2021.

Μειωμένοι συντελεστές

Μονιμοποιούνται από 1ης Ιουλίου οι μειωμένοι συντελεστές στα ταξί (από το 24% στο 13%) και στον καφέ όταν πρόκειται για παράδοση και όχι για τις περιπτώσεις που ο καφές σερβίρεται στο κατάστημα, με εκτιμώμενο ετήσιο δημοσιονομικό κόστος 110 εκατ. ευρώ. Συγκεκριμένα, παραμένει ο μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ 13% σε καφέ, κακάο, τσάι και χαμομήλι που αποτελούν παραδόσεις αγαθών (take away και delivery), με εκτιμώμενο δημοσιονομικό κόστος 65 εκατ. τον χρόνο, και επανέρχεται στο 24% μόνο στα σερβιριζόμενα, κατά αναλογία με τα υπόλοιπα μη αλκοολούχα ποτά, με εκτιμώμενη εξοικονόμηση 43 εκατ. τον χρόνο. Σε δήλωση που έκανε ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κωστής Χατζηδάκης, ανέφερε: «Καθώς η εικόνα επί των λογιστικών κερδών των εταιρειών διύλισης και για το έτος 2023 έχει αποκρυσταλλωθεί, είναι εμφανές ότι αυτά εάν και μερικώς μειωμένα σε σχέση με το έτος 2022 παραμένουν σε αισθητώς υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με την περίοδο πριν από την κρίση, σηματοδοτώντας την ύπαρξη πλεοναζόντων κερδών. Συνεπώς η έκτακτη εισφορά που επιβλήθηκε το 2022, επιβάλλεται και το 2023, όπως επιτρέπει ο Κανονισμός 2022/1854 της Ε.Ε. που εκδόθηκε με αφορμή την ενεργειακή κρίση και τις επιπτώσεις της.

Τα έσοδα αυτά θα χρησιμοποιηθούν για να καλύψουν ανάγκες των συνταξιούχων, αλλά και για την ενίσχυση των δημοσίων επενδύσεων. Επιπλέον, μονιμοποιείται ο μειωμένος ΦΠΑ στα ταξί και στην παράδοση του καφέ με τη μορφή take away και delivery. Η κυβέρνηση πράττει τα μέγιστα ώστε να ενισχύσει, σε δύσκολες συνθήκες, ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, επιτυγχάνοντας παράλληλα τους δημοσιονομικούς στόχους, σε μια περίοδο που οι οικονομίες πολλών άλλων χωρών της Ε.Ε. δοκιμάζονται».

Σημειώνεται ότι από 1/1/2024 μονιμοποιήθηκαν οι μειώσεις του συντελεστή ΦΠΑ σε μια σειρά αγαθών που εφαρμόστηκαν την περίοδο της πανδημίας όπως στις μεταφορές, τα γυμναστήρια, τις σχολές χορού, τους κινηματογράφους και σε μια σειρά αγαθών σχετιζόμενα με τη δημόσια υγεία με ετήσιο κόστος 305 εκατ. ευρώ.

Μείωση των δαπανών για συντάξεις, παρά τη γήρανση του πληθυσμού

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Δυσεπίλυτες προκλήσεις που οφείλονται σε μια σειρά παθογενειών της εγχώριας οικονομίας, όπως η υψηλή ανεργία και η μαύρη ανασφάλιστη εργασία, αλλά και σε παγκόσμια προβλήματα όπως το δημογραφικό και η μικρή συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας, θα αντιμετωπίσει στο μέλλον το ελληνικό ασφαλιστικό σύστημα, αν και για την ώρα φαίνεται πως έχει βρει το σημείο ισορροπίας και έχει εξασφαλίσει τη βιωσιμότητά του.

Ετσι, η γήρανση του πληθυσμού, οι ανισότητες των φύλων όσον αφορά τα επίπεδα απασχόλησης και αμοιβών, τα υψηλά ποσοστά ανεργίας, τα χαμηλά ποσοστά απασχόλησης και η εμφάνιση νέων μορφών εργασίας, σε συνδυασμό με την επικράτηση ενός ισχυρού «άτυπου» μοντέλου ανασφάλιστης εργασίας, είναι σύμφωνα με την τελευταία μελέτη της Ευρωπαϊκής Ενωσης οι μεγαλύτερες προκλήσεις για τη χώρα μας όσον αφορά αυτό που θα έπρεπε να είναι ο στόχος όλων των κυβερνήσεων, η εξασφάλιση και βελτίωση της επάρκειας των συντάξεων.

Επειτα από συνεχείς μεταρρυθμίσεις, έστω και με σημαντική καθυστέρηση, η χώρα μας φαίνεται πως βάσει των αναλογιστικών μελετών και των εκθέσεων που εκπονήθηκαν το τελευταίο διάστημα από εγχώριους και ευρωπαϊκούς φορείς, έχει εξασφαλίσει τη βιωσιμότητα του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, παρέχοντας επαρκείς συντάξεις σε ένα σημαντικό ποσοστό ατόμων άνω των 65 ετών. Αναλυτικά, τόσο η νέα έκθεση της Κομισιόν, που μαζί με την έκθεση του 2024 για τη δημογραφική γήρανση θα συζητηθούν την ερχόμενη εβδομάδα στη διάσκεψη για τη μακροβιότητα στην Ευρώπη, όσο και τα στοιχεία από το Ageing report που παρέθεσαν το υπουργείο Εργασίας και η Εθνική Αναλογιστική Αρχή πρόσφατα στο Ελεγκτικό Συνέδριο, στο πλαίσιο της υποχρέωσης του Συνεδρίου να παρακολουθεί την πορεία των δημοσίων δαπανών και του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης –και παρουσιάζει σήμερα η «Κ»– δείχνουν ότι το σύστημα είναι βιώσιμο.

Οι δαπάνες για συντάξεις ανήλθαν στο 14,5% του ΑΕΠ το 2022 και εκτιμάται ότι θα φτάσουν στο 12,2% του ΑΕΠ το 2070.

Οι δαπάνες για συντάξεις ανήλθαν στο 14,5% του ΑΕΠ το 2022 και εκτιμάται ότι θα φτάσουν στο 12,2% του ΑΕΠ το 2070. Μάλιστα, η μεγαλύτερη μείωση οφείλεται στον περιορισμό των δαπανών προς το σύστημα κύριας σύνταξης (2% του ΑΕΠ) και ακολουθεί η μείωση των δαπανών του συστήματος επικουρικών συντάξεων (0,5% του ΑΕΠ). Ετσι, ενώ το 2022 η Ελλάδα ήταν στη δεύτερη υψηλότερη θέση ως προς τις συνταξιοδοτικές δαπάνες σε επίπεδο Ε.Ε., μακροχρόνια προσεγγίζει τον ευρωπαϊκό μέσο όρο και κατατάσσεται στην 11 θέση μεταξύ 27 χωρών.

Οι εισφορές (εργοδότη και εργαζομένου) για τις κύριες συντάξεις παραμένουν σταθερές κατά τη διάρκεια όλης της προβολής στο επίπεδο του 5,9% του ΑΕΠ, ενώ οι αντίστοιχες εισφορές στο επικουρικό σύστημα μειώνονται σταδιακά λόγω της σταδιακής μετάβασης στο κεφαλαιοποιητικό σύστημα του ΤΕΚΑ, φθάνοντας στο 0,3% του ΑΕΠ το 2070. Η κρατική εισφορά για την Εθνική Σύνταξη παραμένει σχεδόν σταθερή έως το 2050 (κατά μέσον όρο 4,8% του ΑΕΠ), μειούμενη στη συνέχεια στο 3,2% του ΑΕΠ το 2070. Αυξάνονται βέβαια οι δημόσιες δαπάνες για τη χρηματοδότηση της μετάβασης από το σημερινό σύστημα επικουρικής ασφάλισης στην καθολική ασφάλιση από το ΤΕΚΑ. Ετσι, το 2050 το Δημόσιο θα καταβάλει το 0,7% του ΑΕΠ, ενώ το ποσοστό αυτό θα αυξηθεί στο 1,1% του ΑΕΠ το 2070.

Πτωτική πορεία έχει, όπως είναι αναμενόμενο, το ποσοστό αναπλήρωσης του εισοδήματος από τις κύριες συντάξεις. Ετσι, από το 76% το 2022 πέφτει στο 67% το 2050 και στο 62% το 2070.

Κάπου εκεί, στην τελευταία εξεταζόμενη 10ετία βέβαια, έρχεται η επίδραση της λειτουργίας του ΤΕΚΑ, με αποτέλεσμα το συνολικό ποσοστό αναπλήρωσης να ανεβαίνει από το 62% στο 71%.

Οπως χαρακτηριστικά επισημαίνει μιλώντας στην «Κ» ο γενικός γραμματέας Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νίκος Μηλαπίδης, όλες οι προβολές δείχνουν πως δεν τίθεται ζήτημα βιωσιμότητας για το εθνικό συνταξιοδοτικό μας σύστημα. Αντιθέτως, με βάση τους υφιστάμενους κανόνες του διέπουν το ασφαλιστικό, ο λόγος συνταξιοδοτικής δαπάνης προς ΑΕΠ (βασικός δείκτης βιωσιμότητας) θα συγκλίνει προς τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Ενδεικτικά, αξίζει να αναφερθεί πως σήμερα η Ελλάδα εξακολουθεί να έχει το δεύτερο υψηλότερο λόγο συνταξιοδοτικής δαπάνης προς ΑΕΠ στην Ε.Ε.

Οσον αφορά τα έσοδα του ασφαλιστικού συστήματος από εισφορές και τον κρατικό προϋπολογισμό, ο γ.γ Κοινωνικής Ασφάλισης του υπουργείου Εργασίας σημειώνει πως ως ποσοστό του ΑΕΠ αναμένεται να μείνουν σταθερά (~ 12%). Ομως, όπως υπογραμμίζει, η σημαντική μείωση του πληθυσμού (8%-10% έως το 2050) και ο αυξανόμενος λόγος εξάρτησης συνταξιούχων προς εργαζομένους αποτελούν σημαντικές προκλήσεις για το ασφαλιστικό, παρά το γεγονός πως αναμένεται σημαντική αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Η υψηλή ανεργία και η μαύρη ανασφάλιστη εργασία αποτελούν δύο από τις μεγάλες προκλήσεις του ασφαλιστικού συστήματος.

Ακριβότερη χώρα στα γαλακτοκομικά προϊόντα στην Ευρώπη η Ελλάδα

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Το ακριβότερο γάλα στην Ευρωπαϊκή Ενωση πλήρωσαν τα ελληνικά νοικοκυριά το 2023, καθώς σύμφωνα με τα στοιχεία για το επίπεδο τιμών σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες που δημοσίευσε χθες η Eurostat στην Ελλάδα παρατηρούνται οι υψηλότερες τιμές στην κατηγορία των γαλακτοκομικών-τυριών-αυγών, κατά 38% πάνω από τον μέσο κοινοτικό όρο. Για τον προσδιορισμό του επιπέδου τιμών έχει ληφθεί υπόψη από τη Eurostat και η αγοραστική δύναμη των καταναλωτών σε κάθε χώρα.

Πάνω από τον μέσο κοινοτικό όρο βρίσκονται οι τιμές και σε άλλα βασικά τρόφιμα, όπως τα έλαια-λίπη, το ψωμί και τα δημητριακά, ενώ λόγω της πολύ υψηλής φορολογίας που επιβλήθηκε ήδη από την εποχή της οικονομικής κρίσης, οι τιμές στα αλκοολούχα ποτά είναι κατά 51% πάνω από τον μέσο κοινοτικό όρο.

Από την άλλη, η Ελλάδα είναι χώρα όπου τα τσιγάρα και εν γένει τα προϊόντα καπνού πωλούνται σε σχετικά χαμηλές τιμές, κατά 27,10% κάτω από τον μέσο όρο της Ε.Ε.-27. Πέρα, βεβαίως, από τα τρόφιμα και άλλα καταναλωτικά είδη,

Πάνω από τον μέσο κοινοτικό όρο βρίσκονται οι τιμές και σε άλλα βασικά τρόφιμα, όπως τα έλαια-λίπη, το ψωμί και τα δημητριακά.

η Ελλάδα παραμένει –διαχρονικά– μία από τις ακριβότερες χώρες στις τηλεπικοινωνίες, αλλά από την άλλη με χαμηλότερες τιμές στις υπηρεσίες υγείας και εκπαίδευσης. Το τελευταίο, βεβαίως, σχετίζεται και με το πώς είναι δομημένα τα δημόσια συστήματα υγείας και εκπαίδευσης σε κάθε χώρα της Ε.Ε., καθώς και τα ασφαλιστικά συστήματα.

Συνολικά το επίπεδο τιμών στην Ελλάδα υπολείπεται αυτό του μέσου κοινοτικού όρου, καθώς βρίσκεται στο 87,2% αυτού ή κατά 12,8% κάτω από αυτόν. Στα τρόφιμα, ωστόσο, η Ελλάδα έχει σχετικά υψηλές τιμές –κάτι που συνέβαινε και προ πληθωριστικής κρίσης– με τις ανατιμήσεις των τελευταίων ετών να επιβαρύνουν ακόμη περισσότερο τους οικογενειακούς προϋπολογισμούς.

Ετσι, το 2023, οι τιμές των τροφίμων και μη αλκοολούχων ποτών βρίσκονταν 5,7% πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Οι τιμές στην κατηγορία των γαλακτοκομικών ήταν 38% πάνω από τον μέσο όρο της Ε.Ε.-27 με την Ελλάδα να φιγουράρει στη σχετική κατάταξη της Eurostat ως η πιο ακριβή χώρα. Στα έλαια-λίπη η Ελλάδα είναι η τέταρτη ακριβότερη χώρα με τις τιμές να διαμορφώνονται σε επίπεδα 26,3% πάνω από τον μέσο κοινοτικό όρο. Ακριβότερο από τον μέσο όρο στην Ε.Ε.-27 πληρώνουν οι καταναλωτές στην Ελλάδα το ψωμί. Σε επίπεδα κάτω του μέσου ευρωπαϊκού όρου διαμορφώθηκαν οι τιμές στην Ελλάδα το 2023 στο κρέας (κατά 6,3%) και στα φρούτα-λαχανικά (14,10%).

Οι τιμές των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών ήταν στην Ελλάδα κατά 48,6% υψηλότερες από τον μέσο ευρωπαϊκό όρο, με τη χώρα μας να κατατάσσεται ως η δεύτερη ακριβότερη μετά το Βέλγιο. Από την άλλη, οι τιμές των υπηρεσιών μεταφορών είναι χαμηλότερες κατά 14,7% από τον μέσο ευρωπαϊκό όρο, μόνον που εν προκειμένω το ίδιο ισχύει και για το επίπεδο εξυπηρέτησης.

Η εστίαση και τα καταλύματα παραμένουν συγκριτικά φθηνότερα, ενώ το 2023 και οι τιμές στην ενέργεια ήταν φθηνότερες, κατά 7% σε σύγκριση με τον μέσο ευρωπαϊκό όρο.

Πέρα από τα τρόφιμα και άλλα καταναλωτικά είδη, η Ελλάδα παραμένει -διαχρονικά- μία από τις ακριβότερες χώρες στις τηλεπικοινωνίες, όμως από την άλλη με χαμηλότερες τιμές στις υπηρεσίες υγείας και εκπαίδευσης.

Γιώργος Μακρυπίδης, *Εταίρος, επικεφαλής Εξαγορών και Συγχωνεύσεων PwC Ελλάδας*

Ανεβάζουν ταχύτητα εξαγορές και συγχωνεύσεις

Το επενδυτικό ενδιαφέρον από το εξωτερικό είναι μεγάλο

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

«Καθώς η χώρα μας δρέπει τους καρπούς της πολιτικής σταθερότητας αλλά και της επενδυτικής βαθμίδας, ο κλάδος των εξαγορών και συγχωνεύσεων συνεχίζει την έντονη δραστηριότητά του με καύσιμο το ουσιαστικό, αυξημένο και έμπρακτο επενδυτικό ενδιαφέρον. Ταυτόχρονα, οι ιδιωτικοποιήσεις αναμένεται να ξεπεράσουν τα 6 δισ. ευρώ μέσα στο 2024». Αυτό σημειώνει μιλώντας στην «Καθημερινή» ο Γιώργος Μακρυπίδης, εταίρος και επικεφαλής Συγχωνεύσεων και Εξαγορών της PwC Ελλάδας. Επισημαίνει πως ιδιαίτερη κινητικότητα σημειώνεται στον κλάδο των τηλεπικοινωνιών και της τεχνολογίας, ενώ κατακόρυφα αυξάνεται και το ενδιαφέρον για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Οσο για τους λόγους που διαμορφώνουν την εικόνα αυτή, ο Γ. Μακρυπίδης εκτιμά πως «μετά την κρίση, οι ελληνικές εταιρείες έγιναν ανθεκτικότερες και υπό προϋποθέσεις μπορούν να προσφέρουν υψηλότερες αποδόσεις σε μια χώρα που επανέκτησε πλέον την επενδυτική βαθμίδα, με ένα ισχυρό νόμισμα και με μια εκλαμβανόμενη πολιτική σταθερότητα, στοιχεία που συντελούν στην αλλαγή εικόνας της ελληνικής οικονομίας, και στην προσέλκυση επενδυτικού ενδιαφέροντος για τις ελληνικές επιχειρήσεις». Σημειώνεται ότι η PwC Ελλάδας αναδείχθηκε πρώτος χρηματοοικονομικός σύμβουλος πανελλαδικά για τον κλάδο των συγχωνεύσεων και εξαγορών για δεύτερη συνεχή χρονιά και πρώτος χρηματοοικονομικός σύμβουλος παγκοσμίως στον ίδιο τομέα για τέταρτη συνεχή χρονιά.

– Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη σας, το 2023 καταγράφηκε αριθμός-ρεκόρ εξαγορών και συγχωνεύσεων. Πού οφείλεται αυτό και τι σημαίνει για την οικονομία;

– Το 2023 ολοκληρώθηκαν οι περισσότερες σε αριθμό συναλλαγές που έχουν καταγραφεί σε βάθος 15ετίας. Μέσα σε ένα χρόνο πραγματοποιήθηκαν συνολικά 116 συναλλαγές, δηλαδή 22 περισσότερες σε σχέση με το 2022. Αντίστοιχα, σε επίπεδο ύψους συναλλαγών, οι ελληνικές επιχειρήσεις προσείλκυσαν κεφάλαια ύψους 8,4 δισ. ευρώ. Από αυτά, τα 5,9 δισ. ευρώ προέκυψαν από εξαγορές και συγχωνεύσεις, τα 601 εκατ. ευρώ αφορούσαν εκδόσεις εταιρικών ομολόγων, 345 εκατ. ευρώ αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και 1,6 δισ. έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις, με τα συνολικά έσοδα από τις αποεπενδύσεις του ΤΧΣ να ξεπερνούν τα 2,8 δισ. ευρώ. Η επίτευξη της επενδυτικής βαθμίδας είχε επίσης επίδραση στο ευρύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον και στην προσέγγιση μικρότερων ιδιωτών επενδυτών για τοποθετήσεις μικρότερου ρίσκου και δυνητικών αποδόσεων, όπως παρατηρείται από την κινητικότητα στο Χρηματιστήριο, τόσο με τη μορφή IPOs ή αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου, όσο και μέσω εκδόσεων εταιρικών ομολόγων.

Οι ιδιωτικοποιήσεις αναμένεται να ξεπεράσουν τα 6 δισ. ευρώ μέσα στο 2024.

– Ποια είναι η εκτίμησή σας για το 2024;

– Με βάση τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας αλλά και τις εκτιμήσεις της αγοράς, θεωρούμε ότι θα παραμείνει αμείωτο το ενδιαφέρον για συναλλαγές εξαγορών και συγχωνεύσεων και το 2024. Η επενδυτική όρεξη από το εξωτερικό σε συνδυασμό με την εξωστρέφεια των ελληνικών κεφαλαίων δημιουργούν τις προϋποθέσεις για συναλλαγές που θα είναι αντίστοιχες και πιθανώς υψηλότερες από αυτές του 2023. Καθώς η χώρα μας δρέπει τους καρπούς της πολιτικής σταθερότητας αλλά και της επενδυτικής βαθμίδας, ο κλάδος των εξαγορών και συγχωνεύσεων συνεχίζει την έντονη δραστηριότητά του με καύσιμο το ουσιαστικό, αυξημένο και έμπρακτο επενδυτικό ενδιαφέρον. Ταυτόχρονα, οι ιδιωτικοποιήσεις αναμένεται να ξεπεράσουν τα 6 δισ. ευρώ μέσα στο 2024

– Ποιοι είναι οι κλάδοι που προσελκύουν το μεγαλύτερο ενδιαφέρον και γιατί;

– Οι περισσότερες συναλλαγές, 28, πραγματοποιήθηκαν στον κλάδο Τηλεπικοινωνιών, ΜΜΕ και τεχνολογίας, ενώ ακολούθησε ο κλάδος της ενέργειας και των ΑΠΕ με 22, 12 των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, 11 των τροφίμων και ποτών, 9 των μεταφορών, 8 των υπηρεσιών, 8 της βιομηχανίας και 6 της λιανικής. Παράλληλα, έντονη ήταν η επενδυτική δραστηριότητα από εταιρείες ιδιωτικών κεφαλαίων, καθώς το 25% της συνολικής αξίας των συναλλαγών πραγματοποιήθηκε από Private Equity. Αναφορικά με την αξία των συναλλαγών ανά κλάδο, στην κορυφή της επενδυτικής δραστηριότητας βρέθηκαν η ενέργεια και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με 22 συναλλαγές αξίας 2,6 δισ. ευρώ, οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες με 12 συναλλαγές αξίας 2 δισ. ευρώ, οι τηλεπικοινωνίες, τα ΜΜΕ και η τεχνολογία με 28 συναλλαγές αξίας 600 εκατ. ευρώ και τα τρόφιμα και ποτά με 11 συναλλαγές αξίας 500 εκατ. ευρώ.

Η χώρα μας δρέπει τους καρπούς της πολιτικής σταθερότητας αλλά και της επενδυτικής βαθμίδας, τονίζει ο κ. Μακρυπίδης, προσθέτοντας ότι ιδιαίτερη κινητικότητα σημειώνεται στον κλάδο των τηλεπικοινωνιών και της τεχνολογίας, ενώ κατακόρυφα αυξάνεται και το ενδιαφέρον για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

– Παρατηρούμε κατακόρυφη αύξηση του ενδιαφέροντος για έργα ΑΠΕ. Πού οφείλεται αυτό;

– Την τελευταία πενταετία το ενδιαφέρον για εξαγορές και συγχωνεύσεις στον κλάδο των ΑΠΕ εκτινάχθηκε, συμβαδίζοντας με την ευρύτερη ανάγκη μετάβασης σε καθαρότερες πηγές ενέργειας. Η τάση αυτή αναμένεται να συνεχιστεί και τα επόμενα χρόνια. Το ενδιαφέρον είναι πως παρουσιάζονται αρκετές εξαγορές στον κλάδο από ελληνικές επιχειρήσεις σε τρίτες χώρες, όπως η απόκτηση των ρουμανικών θυγατρικών της Enel από τη ΔΕΗ ή οι επενδύσεις της HELLENiQ ENERGY στη Ρουμανία και στην Κύπρο. Οι κινήσεις αυτές δίνουν ένα θετικό τόνο επενδυτικής εξωστρέφειας ύστερα από αρκετά χρόνια.

– Πόσο επηρέασε η ευρύτερη οικονομική συγκυρία;

– Μέσα στο 2023, η ελληνική οικονομία έδειξε ανθεκτικότητα καταγράφοντας τον τέταρτο υψηλότερο ρυθμό ανάπτυξης ανάμεσα στις χώρες της Ευρωζώνης και τη μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση του λόγου χρέους προς ΑΕΠ. Ταυτόχρονα, η Ελλάδα ανακηρύχθηκε από τον Economist ως «η χώρα της χρονιάς» για το 2023 λόγω της σταθερής ανάπτυξης, των μεταρρυθμίσεων που συνεχίζει να προωθεί, της μείωσης του χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ καθώς και της σημαντικής μείωσης της ανεργίας στο 9,2%, ένα ποσοστό που η Ελλάδα είχε για τελευταία φορά τον Μάιο του 2009. Επειτα από 13 χρόνια, η Ελλάδα επανέκτησε την επενδυτική βαθμίδα. Περιορίζοντας τη δημοσιονομική επέκταση της προηγούμενης διετίας λόγω των συνθηκών της ενεργειακής κρίσης και του υψηλού πληθωρισμού, η ελληνική οικονομία κέρδισε την αξιοπιστία και την εμπιστοσύνη των αγορών και των θεσμικών επενδυτών. Παράλληλα, εντός της επόμενης διετίας αναμένεται να εισρεύσουν στη χώρα 21 δισ. ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης, πλέον των 14 δισ. ευρώ που έχουν ήδη αξιοποιηθεί σε δάνεια και επιχορηγήσεις, ανεβάζοντας το σύνολο στα 36 δισ. ευρώ. Επιπλέον, θα διοχετευτούν στην ελληνική οικονομία 26,2 δισ. ευρώ συνολικά από το νέο ΕΣΠΑ 2021-2027. Τα κεφάλαια αυτά και οι αυξημένες δαπάνες του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων αναμένεται να συμβάλλουν στην περαιτέρω ενδυνάμωση της επενδυτικής δραστηριότητας και μεταστροφής του αναπτυξιακού μοντέλου της χώρας. Ολοι οι παραπάνω παράγοντες συντελούν στην αλλαγή εικόνας της ελληνικής οικονομίας, γεγονός που έχει άμεσο αντίκτυπο στο επενδυτικό ενδιαφέρον από και προς τις ελληνικές επιχειρήσεις.

– Το 2023 είδαμε μεγάλη εξωστρέφεια των ελληνικών επιχειρήσεων. Πώς αλλάζει το τοπίο;

– Την τελευταία 10ετία, στην ελληνική αγορά συγχωνεύσεων και εξαγορών υπάρχει έντονο ενδιαφέρον ξένων επενδυτών για εξαγορά ελληνικών επιχειρήσεων. Από το 2019 και μετά, είναι εμφανής η μικρή αλλά αδιάλειπτη στροφή των ελληνικών επιχειρήσεων σε ξένες αγορές. Το 2023, οι εξερχόμενες συναλλαγές αντιπροσωπεύουν το 32% του συνολικού αριθμού των συναλλαγών, με τη μέση αξία για το έτος να διπλασιάζεται στα 117 εκατ. ευρώ λόγω και της εξαγοράς των ρουμανικών θυγατρικών της Enel που πραγματοποίησε η ΔΕΗ.

Πιέσεις στο Χρηματιστήριο λόγω μπαράζ αποκοπών μερισμάτων

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με απώλειες 0,28%, στις 1.420,06 μονάδες

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Με μικρές απώλειες έκλεισε το Χρηματιστήριο Αθηνών λόγω των πιέσεων που άσκησαν οι αποκοπές μερισμάτων αρκετών εισηγμένων, των ρευστοποιήσεων που σημειώθηκαν σε επιλεγμένους τίτλους της υψηλής κεφαλαιοποίησης, καθώς και της αβεβαιότητας και της επιφυλακτικότητας που κυριάρχησε στις αγορές διεθνώς.

Μεταξύ εκείνων που έκοψαν χθες μέρισμα περιλαμβάνονται οι ΕΧΑΕ, ΟΠΑΠ (επιστροφή κεφαλαίου), Cenergy, Titan, Βιοχάλκο, Quest και Optima, ενώ ακολουθούν και άλλες μέσα στην εβδομάδα, οι οποίες συνολικά αναμένεται να επηρεάσουν την πορεία του Γενικού Δείκτη.

Αναλυτές εκτιμούν πως ο Γενικός Δείκτης μπορεί να διατηρήσει τη μεσοπρόθεσμη ανοδική τροχιά του με τις όποιες βραχυπρόθεσμες διορθώσεις.

Ο τραπεζικός δείκτης υποαπέδωσε με πτώση 1,10%, στις 1.227,84 μονάδες.

Αναλυτές εκτιμούν πως ο Γενικός Δείκτης μπορεί να διατηρήσει τη μεσοπρόθεσμη ανοδική τροχιά του με τις όποιες βραχυπρόθεσμες διορθώσεις.

Οι επενδυτές έχουν σαφώς στραμμένο το βλέμμα στις εθνικές εκλογές στη Γαλλία και στη Βρετανία, καθώς και στη νομισματική πολιτική. Στα σημαντικότερα μακροοικονομικά στοιχεία αυτής της εβδομάδας τοποθετούνται το ΑΕΠ α΄ τριμήνου (3η μέτρηση) και το επίπεδο τιμών προσωπικής κατανάλωσης α΄ τριμήνου (Παρασκευή) στις ΗΠΑ, ενώ βαρύτητα θα δοθεί και στην καταναλωτική εμπιστοσύνη Ιουνίου στην Ευρωζώνη την Πέμπτη.

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με απώλειες 0,28% στις 1.420,06 μονάδες, ενώ ο τζίρος ανήλθε στα 157,52 εκατ. ευρώ.

Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης κατέγραψε πτώση 0,31% στις 3.442,49 μονάδες, ενώ στο +0,46% έκλεισε ο δείκτης της μεσαίας κεφαλαιοποίησης, στις 2.282,98 μονάδες.

Στα μη τραπεζικά blue chips, με απώλειες 5,39% έκλεισε ο Titan, ακολούθησαν με πτώση άνω του 2% οι Aegean, ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, Ελλάκτωρ και Autohellas, ενώ απώλειες άνω του 1% κατέγραψαν οι Βιοχάλκο, Lamda Development και ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ. Με κέρδη 3,54% και 3,18% ξεχώρισαν οι Motor Oil και Cenergy, αντίστοιχα, ενώ κατά 1,82% ενισχύθηκε η μετοχή της Coca-Cola.

Ο τραπεζικός δείκτης υποαπέδωσε με πτώση 1,10%, στις 1.227,84 μονάδες, με την Τράπεζα Πειραιώς να σημειώνει απώλειες 2,57%, την Εθνική Τράπεζα να ακολουθεί με πτώση 2,49%, την Alpha Bank με πτώση 1,83%, ενώ κέρδη 1,33% κατέγραψε η Eurobank. Οι επικεφαλής αναλυτές εγχώριων χρηματιστηριακών εταιρειών πάντως εμφανίζονται αισιόδοξοι για την περαιτέρω πορεία του Χ.Α. Σε σχετικό webinar που διοργάνωσε η Capital Link για τις προοπτικές των ελληνικών μετοχών, οι Παναγιώτης Κλάδης, επικεφαλής έρευνας μετοχών της Alpha Finance, Αλεξ Μπουλουγούρης, επικεφαλής έρευνας μετοχών της Euroxx Securities, Βαγγέλης Καρανίκας, επικεφαλής ανάλυσης της NBG Securities, και Νατάσα Ρουμαντζή, επικεφαλής έρευνας μετοχών της Piraeus Securities, υπογράμμισαν πως οι παράγοντες που καθιστούν την ελληνική αγορά ελκυστική είναι πολλοί.

Σε αυτούς τοποθέτησαν το σταθερό πολιτικό περιβάλλον, το υγιές μακροοικονομικό περιβάλλον με την ελληνική οικονομία να υπεραποδίδει έναντι της Ευρωζώνης, τις ισχυρές προοπτικές κερδοφορίας των ελληνικών εισηγμένων, καθώς και το ότι η κινητικότητα στο μέτωπο των IPOs και των placements είναι αυξημένη, γεγονός το οποίο ενισχύει τη ρευστότητα και το βάθος της αγοράς.

Κατά τους αναλυτές των τεσσάρων χρηματιστηριακών, πολύ ελκυστικές επενδυτικές ευκαιρίες αντιπροσωπεύουν οι μετοχές του ευρύτερου κλάδου της ενέργειας, οι τηλεπικοινωνίες, οι ΑΕΕΑΠ και ο τραπεζικός κλάδος, ο οποίος όπως τόνισαν διαπραγματεύεται σε σημαντικό discount έναντι των αντίστοιχων ευρωπαϊκών κλάδων.

Απώλειες κατέγραψαν οι ευρωπαϊκές αγορές

Πτωτικά κινήθηκαν χθες οι ευρωπαϊκές αγορές καθώς το κλίμα εξακολουθεί να επηρεάζει η ανησυχία για το αποτέλεσμα των πρόωρων εκλογών στη Γαλλία και η αμφιβολία για τις επόμενες κινήσεις της ΕΚΤ. Παράλληλα συμπαρασύρονται δείκτες από την πτώση της ευρωπαϊκής αεροναυπηγικής βιομηχανίας Airbus και της Nvidia.

Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Eurostoxx 600 έκλεισε με πτώση 0,3%, ακολουθώντας την υποχώρηση των μετοχών εταιρειών υψηλής τεχνολογίας και βιομηχανιών. Έχοντας ανακοινώσει δυσοίωνες προβλέψεις ως προς το κατά πόσον θα επιτύχει τους στόχους της για παραδόσεις αεροσκαφών μέσα στο 2024 εξαιτίας των επίμονων προβλημάτων που αντιμετωπίζει στην εφοδιαστική αλυσίδα της, η Airbus σημείωσε πτώση σχεδόν 10% και συμπαρέσυρε τις μετοχές πολλών βιομηχανιών, μεταξύ των οποίων των προμηθευτών της. Καθοριστική στάθηκε, άλλωστε, η πτώση της μετοχής της Nvidia, καθώς η εκτόξευσή της στη στρατόσφαιρα αφενός εξώθησε τους επενδυτές να ρευστοποιήσουν τα κέρδη τους και αφετέρου ενέπνευσε προβληματισμό για το ενδεχόμενο να αντιστραφεί γενικότερα ο ενθουσιασμός που επικρατεί την τελευταία διετία σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη.

Ετσι μέσα στις τελευταίες τρεις συνεδριάσεις η μετοχή της Nvidia υποχώρησε συνολικά 13%, συμπαρασύροντας τον κλάδο των εταιρειών υψηλής τεχνολογίας, αν και η πτωτική τάση της έδειξε πάντως να περιορίζεται από χθες. Σχολιάζοντας σχετικά αναλυτές της Danske Bank τόνισαν στο Bloomberg πως «η πτώση των μετοχών εταιρειών υψηλής τεχνολογίας δεν είναι θέμα μακροοικονομικών μεγεθών, αλλά καθαρά θέμα αισθήματος μεταξύ επενδυτών και ειδικότερα επιφυλακτικότητας σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη». Σε ό,τι αφορά τη Γαλλία, η απόφαση που έλαβε ο Γάλλος πρόεδρος μετά τα αποτελέσματα των ευρωεκλογών να προκηρύξει πρόωρες εκλογές και η πολιτική αβεβαιότητα που ενδεχομένως θα ακολουθήσει εξακολουθούν να προκαλούν διόρθωση στους γαλλικούς τίτλους. Ετσι ο δείκτης CAC 40 του Παρισιού έκλεισε χθες με απώλειες 0,58%, ενώ με σχετικά περιορισμένες απώλειες και συγκεκριμένα 0,81% έκλεισε και ο δείκτης Xetra DAX της Φρανκφούρτης.

Επίσης, στο τεταμένο κλίμα των πρόωρων βουλευτικών εκλογών που έχει προκηρύξει ο πρωθυπουργός της Βρετανίας Ρίσι Σούνακ, ο δείκτης FTSE 100 του Λονδίνου έκλεισε με απώλειες 0,41%. Το γενικότερο βεβαρημένο κλίμα έστρεψε εν μέρει τους επενδυτές σε ασφαλή καταφύγια, ενισχύοντας ελαφρώς τις τιμές των ευρωπαϊκών ομολόγων και οδηγώντας σε αποκλιμάκωση τις αποδόσεις τους.

Η μετοχή της Airbus σημείωσε πτώση σχεδόν 10% και συμπαρέσυρε τις μετοχές πολλών βιομηχανιών.

Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Eurostoxx 600 υποχώρησε κατά 0,3%.

BLOOMBERG, REUTERS

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη

(Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.%
3M COMPANY	102,575	-0,403
ALCOA CORP	39,83	-1,7998
ALTRIA GROUP	46,321	-0,2777
AMAZON COM	187,61	1,0993
AMER EXPRESS C	228,73	-1,1837
AMER INTL GROU	74,93	-1,4209
AMGEN	319,355	0,3788
APPLE INC	209,905	0,848
BANK OF AMERIC	39,475	-1,3618
BAXTER INTL IN	33,905	-0,8336
BOEING CO	174,18	-2,7471
BRISTOL MYERS	42,02	-0,4973
CAMPBELL SOUP	44,27	-2,209
CATERPILLAR IN	325,34	-1,4121
THE CIGNA GP O	337,675	-1,5926
CHEVRON	157,7	-1,0106
CISCO SYSTEMS	47,475	0,4124
CITIGROUP	61,365	0,0408
CERVECERIAS	11,25	-0,1775
COCA-COLA CO	63,685	-0,4455
COLGATE PALMOL	98,5025	-0,4925
DANAOS CORP	93,64	0,3859
DIANA SHIPPING	2,795	0,5396
DOW INC	53,135	-2,7188
DUPONT DE NMOU	80,27	-0,999
GLBL X EM MR E	27,06	-0,166
ENTERGY CP	105,765	-1,824
EXXON MOBIL	113,65	-0,3507
FEDEX CORP	253,2406	-1,2746
FORD MOTOR CO	12,06	-1,39
INTL BUS MACHI	172,05	-1,6913
GENERAL DYNAMI	294,97	-1,1925
GE AEROSPACE O	162,48	1,2084
GOLDM SACHS GR	457,06	-1,0885
HALLIBURTON CO	34,34	0
HARTFORD FINL	103,5162	-0,8655
HP INC	36,19	-0,303
HOME DEPOT INC	335,1399	-4,4859
INTEL CORP	30,7347	0,5388
JOHNSON JOHNSO	147,58	-1,0327
JPMORGAN CHASE	198,0898	-0,3973
LAZARD INC ORD	36,46	-1,5393
MCDONALD'S COR	256,05	-1,663
MERCK & CO	132,64	-0,2407
MICROSOFT CP	449,04	0,306
3M COMPANY	102,47	-0,5049
MORGAN STANLEY	97,525	0,4377
NIKE INC CL B	95,43	-1,7907
NORFOLK SOUTHE	208,1	-4,8381
PFIZER INC	28,03	-1,1636
PROCTER & GAMB	166,31	-1,2704
ROCKWELL AUTOM	266,685	0,3065
SCHLUMBERGER L	47,255	-0,4739
SOUTHERN	78,06	-1,6133
STEALTHGAS	7,55	0,2656
TSAKOS ENERGY	29,5	0,4084
UNISYS CORP	4,035	-2,5362
UNITEDHEALTH G	481,34	-1,7633
US BANCORP	39,82	-1,8002
VERIZON COMMS	40,975	-0,4736
WALT DISNEY CO	101,815	-0,1618
WELLS FARGO &	58,23	-1,3218
WALMART INC	67,13	-2,5689

London/Λονδίνο

(Σε πέννες)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
ANGLO AMERICAN	2496,5	0,8
A.B.FOOD	2539	-0,834
ADMIRAL GRP	2624,373	2,258
ASHTEAD GRP.	5464	-2,548
ANTOFAGASTA	2117	-0,189
AVIVA	480,1	-0,867
ASTRAZENECA	12476	0,577
BABCOCK INTL	533	-3,091
BAE SYS.	1349,5	-1,146
BARCLAYS	206,15	-0,675
BR.AMER.TOB.	2515	-0,789
BARRATT DEVEL.	474,6	-0,252
BERKELEY GP.HL	4640	0,475
BR.LAND	411	-0,824
BUNZL	3018	-1,179
BP	475,7	-0,053
BURBERRY GRP	978,55624	-4,46
BT GROUP	139,95	-3,516
COCACOLA HBC A	2730	0
CARNIVAL	1251	9,353
CENTRICA	135,95	-0,911
COMPASS GROUP	2225	-0,847
CAPITA GROUP	13,9	-3,099
CRH	5760	-1,941
DCC	5535	-1,862
DIAGEO	2572,5	-0,213
DIRECT LINE	201,6	-0,395
EXPERIAN	3683	-0,325
EASYJET	462,483	1,845
FRESNILLO	559,5	-0,798
GLENCORE	454,5	-1,088
GSK	1595	-0,839
HIKMA	1941	-1,92
HAMMERSON	27,88	-2,038
HARGREAVES LAN	1134,5	-0,439
HSBC HLDGS.UK	687	-0,536
INTL CONSOL AI	168,2	-1,953
INTERCON. HOTE	8350	0,144
3I GRP.	3110	-0,575
IMP.BRANDS	2067,817	-0,436
INTERTEK GROUP	4732	-0,963
ITV	82,05	-1,217
JOHNSON MATTHE	1595	-1,786
KINGFISHER	244,2	-1,254
LAND SECS.	625,36049	-0,635
LEGAL&GEN.	230,2	-0,521
LLOYDS GRP.	55,54	-0,251
MARKS & SP.	150000	-2,804
MONDI	1495	-0,664
NATIONAL GRID	895	0,698
NEXT	9258	-0,366
PRUDENTIAL	744	-1,976
PERSIMMON	1355	-0,769
PEARSON	977,6	0,184
RELX	3597	0,083
RIO TINTO	5239	0,21
ROLLS-ROYCE HL	459,8	-1,125
SAINSBURY(J)	259,8	-0,154
SCHRODERS	378,4	-1,744
SAGE GRP.	1080,5	1,313
ST.JAMES'S PLA	550,5	-1,256
SMITHS GROUP	1699	-1,507
SMITH&NEPHEW	979,2	-1,706
SSE	1836,18	0,11
STAND.CHART.	728,4	-0,465
SEVERN TRENT	2485	-0,647
TRAVIS PERKINS	778,5	-2,014
TESCO	307,6	-0,259
TAYLOR WIMPEY	143,7	-0,208
UNILEVER	4428	-0,203
UTD. UTILITIES	1017	-0,838
VODAFONE GRP	70,66	-2,268
WPP	743,8	-2,797
WHITBREAD	2977	0,54

Zurich/Ζυρίχη

(Σε ελβ. Φρ.)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
ABB LTD N	49,67	-0,9
RICHEMONT N	144,35	2,74
GEBERIT N1	540,4	-1,28
NOVARTIS N	95,89	-0,12
ROCHE HOLDING	253,4	-0,78
SGS N	80,58	0,35
SWATCH GROUP I	191,15	-0,7
ADECCO N	30,82	-1,47
JULIUS BAER N	51,26	-0,31
GIVAUDAN N	4347	-0,05
NESTLE SA	93,9	-0,82
TRANSOCEAN N	0	0
SWISSCOM N	505,5	-0,2
SWISS RE N	112,45	-0,57
UBS GROUP N	26,51	-3,18
ZURICH INSURAN	485,3	-0,39

Frankfurt/Φρανκφούρτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
ADIDAS N	217,9	-2,2
ALLIANZ SE	260,2	-1,3
BASF SE	46,41	0,25
BAY MOT WERKE	90,24	0,6
BEIERSDORF	140,95	-0,8
BAYER N AG	26,15	-0,505
COMMERZBANK	14,21	-0,02
CONTINENTAL AG	54,2	-1,1
DEUTSCHE BANK	14,668	-0,174
DT BOERSE N	192,75	-1,25
DT LUFTHANSA A	5,814	0,004
DT TELEKOM N	23,32	0,17
E.ON SE NA	12,59	-0,015
FRESENIUS MEDI	35,67	-0,68
FRESENIUS SE	28,26	-0,11
HEIDELBERG MAT	94,58	-1,38
HENKEL AG&CO V	82,52	-0,72
INFINEON TECH	34,07	0,065
K S NA	12,48	-0,31
MERCK KGAA	157,5	-9,55
MUENCH. RUECK	466,1	-1
RWE AG	33,66	0,19
THYSSENKRUPP A	4,104	-0,112
VOLKSWAGEN VZ	106,55	0,35
VONOVIA SE	26,32	-0,11
SIEMENS N	169,58	-1,46
SAP SE	181,72	2,26

Amsterdam/Αμστερνταμ

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
AALBERTS	40,36	-2,56
AEGON	5,91	-1,1
ABN AMRO BANK	15,41	-1,09
AKZO NOBEL	57,36	-0,9
ARCELORMITTAL	21,89	-1,13
ASML HOLDING	950,2	0,18
GALAPAGOS	24,04	-1,23
HEINEKEN	93,56	1,15
ING GROEP	15,858	0,32
KPN KON	3,592	-0,53
NN GROUP	43,17	-0,02
IMCD	133,1	-0,93
RANDSTAD	44,15	-2,88
RELX	42,82	0,19
VOPAK	38,46	0,26
WOLTERS KLUWER	153,75	0

Milano/Μιλάνο

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
A2A SPA	1,91	1,90
AZIMUT HLDG	22,56	22,86
ENEL	6,58	6,54
ENI	14,24	14,12
GENERALI ASS	23,55	23,58
GEOX	0,60	0,60
INTESA SANPAOL	3,5165	-0,44
MEDIOBANCA	13,94	13,94
RCS MEDIAGROUP	0,75	0,76
PRYSMIAN	58,00	58,50
SNAM	4,16	4,13
TELECOM ITALIA	0,23	0,23
TENARIS	14,41	14,50
TERNA	7,41	7,43
UNICREDIT	34,915	-1,27

Tokyo/Τόκιο

(Σε γιέν)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
AJINOMOTO	5846	4,28
ASAHI GROUP HL	5794	1,45
ASTELLAS PHARM	1578,5	1,02
BRIDGESTONE CO	6490	1,96
CANON INC	4435	1,53
CASIO COMPUTER	1211,5	0,66
CITIZEN WATCH	1034	2,78
CREDIT SAISON	3251	1,15
DAIWA SEC GROU	1207	3,69
SUBARU	3448	2,8
FUJIFILM HOLDI	3702	0,65
FUJITSU	2426,5	-0,45
HINO MOTORS	441,7	2,32
HITACHI	17525	4,63
HONDA MOTOR	1730	2,49
IHI	4477	9,7
ISUZU MOTORS	2096	2,49
KAWASAKI HVY I	6032	5,22
KAJIMA CORP	2731	1,62
KEIO	3690	1,32
KOBE STEEL	1980	2,17
KONICA MINOLTA	444,5	0,07
JTEKT	1130,5	1,57
MITSUB UFJ FG	1641,5	3,93
MITSUBISHI COR	3165	3,84
MITSUBISHI ELE	2539	1,18
MITSUBISHI MOT	459,6	1,01
NEC CORPORATIO	13005	1,56
NIKKON HLDG	3538	1,73
NIKON CORP	1615	-0,46
NISSUI CORP	5794	1,95
NISSAN MOTOR C	547,5	1,45
NOMURA HOLDING	934,6	3,69
NISSAN CHEMICA	4940	-0,52
NIPPON PAPER I	964	
OBAYASHI CORP	1830,5	0,52
ODAKYU ELEC RA	1558	2,4
OJI HOLDINGS	626,7	-0,16
OSAKA GAS	3500	2,46
RICOH CO LTD	1350	1,2
SECOM	9582	2,06
SEVEN & I HLDG	1964,5	1,26
SHARP CORP	979,1	0,4
SHIMIZU CORP	884,5	1,57
SHISEIDO	4740	0,85
SONY GROUP COR	13170	1,9
SMFG	10350	3,19
SUMITOMO CHEM	334,1	2,48
SUZUKI	1471	-2,32
TAISEI CORP	5820	0,48
TDK CORPORATIO	9560	-0,75
TOBU RAILWAY	2711	1,08
TOKIO MARINE H	5780	4,71
TORAY INDUSTRI	759,1	1,81
TREND MICRO	6440	0,14
TOPY INDS LTD	2499	2,71
TORAY INDUSTRI	759,1	1,81
TOYOBO	1064	0,57
TOYOTA MOTOR C	3296	4,63
YAMAHA CORP	3735	-0,53

Paris/Παρίσι

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
ACCOR	39,37	0,48
AIR LIQUIDE	166,52	1,07
ALSTOM	15,46	-1,37
AXA	30,76	-0,45
BNP PARIBAS	60,56	-1,16
BOUYGUES	31,32	-1,57
CAPGEMINI	189,50	1,31
CARREFOUR	13,80	-0,04
CASINO GUICHAR	3,36	0,07
CREDIT AGRICOL	13,14	-1,09
DANONE	58,16	-1,19
DASSAULT SYSTE	35,20	1,09
L'OREAL	436,50	-1,27
L.V.M.H.	736,80	1,42
LAGARDERE	21,15	-0,24
MICHELIN	36,85	-1,42
PERNOD RICARD	133,80	0,45
KERING	325,15	0,29
PUBLICIS GROUP	103,90	0,1
RENAULT	48,38	-0,68
SAINT-GOBAIN	73,32	0,22
SANOFI	90,87	0,56
SCHNEIDER ELEC	226,45	-0,31
SOCIETE GENERA	22,28	-1,22
SODEXO	86,10	0,47
TF1	7,49	-3,73
THALES	155,05	-1,93
VEOLIA ENVIRON	28,75	-1,41

Madrid/Μαδρίτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
ACS CONS Y SER	40,74	-0,3912
AENA SME	186,6	-0,7447
ACERINOX	9,715	-1,0692
ACCIONA	115,3	-0,3457
AMADEUS	64,1	0,125
BBVA	9,28	-1,1925
BANKINTER	7,712	0,1298
CAIXABANK	5,01	0,0399
DSTR INT ALIME	0,0124	0,813
ENDESA	19,175	0,6298
ENAGAS	14,41	-0,3458
FERROVIAL	36,64	0,2188
FOMENTO DE CON	14,74	2,3611
GRIFOLS	9,106	-2,5054
IBERDROLA	12,45	1,0552
INT AIRLINES G	1,992	-1,8236
INDRA SISTEMAS	19,98	-1,6732
INDITEX	46,82	-0,8261
MAPFRE	2,17	-0,7319
MERLIN PROP	10,54	-1,2184
ARCELORMITTAL	21,88	-1,219
REPSOL	14,755	-0,3041
BCO DE SABADEL	1,788	-1,2155
BANCO SANTANDE	4,3805	-0,6464
SACYR	3,33	-1,7699
TELEFONICA	4,037	-1,7523
TECNICAS REUN	12,19	0,2467

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ			ΤΙΜΕΣ SPOT
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,0714	ΡΕΑΛ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ	5,8015
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ	170,84	ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,4650
ΛΕΒ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	1,9558	ΓΟΥΑΝ ΚΙΝΑΣ	7,7811
ΚΟΡΩΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	24,819	ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ	8,3652
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4594	ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΟΝΗΣΙΑΣ	17559,71
ΛΙΡΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	0,84465	ΣΕΚΕΛ ΙΣΡΑΗΛ	3,9968
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	396,00	ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΙΑΣ	89,3855
ΖΛΟΤΙ ΠΟΛΩΝΙΑΣ	4,2995	ΓΟΥΟΝ ΝΟΤΙΑΣ ΚΟΡΕΑΣ	1491,03
ΛΕΪ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ	4,9770	ΠΕΣΟ ΜΕΞΙΚΟ	19,3338
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	11,2255	ΡΙΝΓΚΙΤ ΜΑΛΑΙΣΙΑΣ	5,0404
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	0,9575	ΔΟΛΑΡΙΟ Ν. ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,7498
ΚΟΡΩΝΑ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ	149,10	ΠΕΣΟ ΦΙΛΙΠΠΙΝΩΝ	62,966
ΚΟΡΩΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	11,3265	ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,4499
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	35,3160	ΜΠΑΧΤ ΤΑΪΛΑΝΔΗΣ	39,272
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,6109	ΡΑΝΤ ΝΟΤΙΑΣ ΑΦΡΙΚΗΣ	19,4537

ΡΟΥΒΛΙ ΡΩΣΙΑΣ: Λόγω της τρέχουσας συναλλακτικής δραστηριότητας στην αγορά EUR/RUB, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν είναι σε θέση να καθορίσει μία τιμή αναφοράς αντιπροσωπευτική των επικρατουσών συνθηκών της αγοράς. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ αποφάσισε να αναστείλει τη δημοσίευση τιμής αναφοράς του ευρώ για το ρωσικό ρούβλι μέχρι νεωτέρας.

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2024	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,0830
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ	0,8517
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4617
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	11,6325

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΕΥΡΩ)		
	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ	492,60	591,10
ΜΙΣΗ ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ	258,60	310,30
ΡΑΒΔΟΣ ΧΡΥΣΟΥ (1 Kg)	66.300	79.500
ΡΑΒΔΟΣ ΧΡΥΣΟΥ (1 gr)	66,30	79,50

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)		
	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ	492,33	593,14
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	492,33	593,14
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	492,33	587,80

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά	Μετ.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	1.420,06	1.424,04	-3,98	-0,28%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	3.442,49	3.453,22	-10,73	-0,31%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	13.585,40	13.563,25	22,15	0,16%
FTSE/Χ.Α.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	3.908,83	3.940,77	-31,94	-0,81%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	2.282,98	2.272,58	10,40	0,46%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	823,48	825,27	-1,79	-0,22%
ΔΕΙΚΤΗΣ ATHEX ESG	1.616,97	1.622,81	-5,84	-0,36%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID & SMALL CAP	2.048,65	2.059,17	-10,52	-0,51%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	2.619,07	2.618,37	0,70	0,03%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	1.227,84	1.241,44	-13,60	-1,10%
FTSE/ATHEX ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	5.337,46	5.342,99	-5,53	-0,10%
FTSE/ATHEX ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	5.768,68	5.835,02	-66,34	-1,14%
FTSE/ATHEX ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.603,58	4.631,11	-27,53	-0,59%
FTSE/ATHEX ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	5.060,15	5.038,50	21,65	0,43%
FTSE/ATHEX ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	6.280,36	6.196,80	83,56	1,35%
FTSE/ATHEX ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	6.170,35	6.320,54	-150,19	-2,38%
FTSE/ATHEX ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	4.770,31	4.845,10	-74,79	-1,54%
FTSE/ATHEX ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΥΠΗΡ. ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	5.117,15	5.094,54	22,61	0,44%

*** Το Χρηματιστήριο Αθηνών και ο οίκος FTSE Russell ανακοινώνουν τους νέους Συντελεστές Στάθμισης (Capping Factors) των μετοχών που συμμετέχουν στη σύνθεση των δεικτών FTSE/Χ.Α. Οι αλλαγές θα ισχύσουν από τη συνεδρίαση της Δευτέρας 18 Δεκεμβρίου 2023.**

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΤΡΑΠΕΖΕΣ	81.196.985,00
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	10.194.548,06
ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	9.070.372,50
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	8.767.040,54
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	7.303.164,22
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	6.064.372,98
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	5.357.760,46
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	5.132.860,23
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	4.855.645,77
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	3.697.470,04
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	2.505.114,70
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	1.471.215,55
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	1.453.095,35
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	1.425.996,69
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒ. ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	1.346.149,57
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.175.732,50
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	1.007.981,92
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	974.047,64
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	778.883,24
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	701.406,84
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	350.085,13
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	288.890,14
ΥΔΡΕΥΣΗ	274.055,84
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	195.003,02
Α.Ε.Ε.Α.Π. ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	181.402,80
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	170.912,82
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	167.089,13

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΚΕΚΡΟΨ (ΚΟ)	1,400	8,95%	TITAN CEMENT INTERNATIONAL (ΚΑ)	28,950	-5,39%
QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	1,290	5,91%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	4,660	-4,12%
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	1,154	5,48%	ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ (ΚΟ)	2,350	-3,69%
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	25,160	3,54%	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	3,830	-3,53%
CENTRIC ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0,340	3,34%	ΕΛΑΣΤΡΟΝ (ΚΟ)	2,040	-3,32%
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	9,720	3,18%	ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (ΚΟ)	2,800	-2,78%
ΤΡΑΠΕΖΑ OPTIMA BANK A.E. (ΚΟ)	13,000	3,17%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	3,374	-2,57%
A.S. COMPANY (ΚΟ)	3,000	3,09%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	7,820	-2,49%
KPI - KPI (ΚΟ)	10,950	2,82%	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	16,560	-2,47%
UNIBIOS (ΚΟ)	1,300	2,36%	EPSILON NET (ΚΟ)	12,000	-2,44%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

		Κλείσιμο	Μετ.%
ΒΙΟ	(ΒΙΟΧΑΛΚΟ)	5,78	-1,53
CENER	(CENERGY HOLDINGS SA)	9,72	3,18
TITC	(TITAN)	28,95	-5,39
EEE	(COCA COLA HBC)	32,4	1,82
OTE	(OTE)	13,79	0,95
ΑΡΑΙΓ	(AEGEAN AIRLINES)	11,02	-2,31
ΤΕΝΕΡΓ	(ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ)	19,37	0,1
ΣΑΡ	(ΣΑΡΑΝΤΗΣ)	11	0,73
ΔΑΑ	(ΔΙΕΘΝ. ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΑΘ.)	7,98	-0,25
ΕΛΛΑΚΤΩΡ	(ΕΛΛΑΚΤΩΡ)	2,465	-2,18
ΓΕΚΤΕΡΝΑ	(ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ)	16,56	-2,47
ΜΥΤΙΛ	(ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ)	36,24	0
ΛΑΜΔΑ	(LAMDA DEVELOPMENT)	6,61	-1,05
ΕΛΧΑ	(ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ)	1,786	-1,98
ΑΛΦΑ	(ALPHA BANK)	1,474	-1,83
ΜΠΕΛΑ	(JUMBO)	27	0
ΕΤΕ	(ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ)	7,82	-2,49
ΠΕΙΡ	(ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ)	3,374	-2,57
ΕΥΡΩΒ	(EUROBANK)	2,128	1,33
ΕΛΠΕ	(ΕΛΠΕ)	7,9	-0,5
ΟΤΟΕΛ	(AUTOHELLAS)	11,4	-2,4
ΕΥΔΑΠ	(ΕΥΔΑΠ)	5,55	0,73
ΟΠΑΠ	(ΟΠΑΠ)	14,47	1,12
ΜΟΗ	(MOTOR OIL)	25,16	3,54
ΔΕΗ	(ΔΕΗ)	11,18	-0,36

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	23.789.489,29	ALPHA ETF FTSE ATHEX LARGE CAP	4,09%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	20.776.750,77	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ (ΚΟ)	3,35%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	20.688.273,31	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	0,77%
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜ. (ΚΟ)	12.142.903,21	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	0,72%
METLEN ENERGY & METALS (ΚΟ)	9.070.372,50	ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	0,49%
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	8.767.040,54	A.S. COMPANY (ΚΟ)	0,41%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	7.303.164,22	ΤΡΑΠΕΖΑ OPTIMA BANK A.E. (ΚΟ)	0,38%
ΟΤΕ (ΚΟ)	6.064.372,98	ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜ. (ΚΟ)	0,35%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	5.136.300,85	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	0,32%
HELLENiQ ENERGY Holdings (ΚΟ)	5.132.860,23	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	0,32%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	105	546	4.606
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	5	16	1.038
FTSE/Χ.Α. Large Cap	100	530	3.565
MSCI GREECE REBASED	0	0	3
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.262	17.065	448.419
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	7	26	23.386
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	37	358	3.701
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	167	3.189	161.743
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ(ΚΟ)	1	1	729
AUTOHELLAS (ΚΟ)	0	0	149
ΑΒΑΞ Α.Ε. (ΚΟ)	3	31	561
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	1	1	69
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	20	65	3.967
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	8	27	3.605
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	13	45	4.332
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	91	1.831	15.296
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	15	43	4.116
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1	2	1.040
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	49	193	12.876
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	23	121	6.020
HELLENiQ ENERGY (ΚΟ)	16	65	4.917
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	18	46	7.038
INTRAKAT (ΚΟ)	4	5	2.271
JUMBO (ΚΟ)	6	26	549
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	8	26	6.935
MIG (ΚΟ)	24	52	4.998
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	1	5	96
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	27	82	782
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	131	1.143	11.381
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	8	42	2.984
ΤΡΑΠΕΖΑ OPTIMA BANK (ΚΟ)	11	33	61
ΟΤΕ (ΚΟ)	35	175	5.402
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	73
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	441	8.797	98.921
ΔΕΗ (ΚΟ)	50	236	31.491
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1	5	165
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	35	319	25.024
TITAN CEMENT (ΚΑ)	1	5	151
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	9	70	3.590
Δικαιώματα σε Δείκτες	13	230	681
FTSE/Χ.Α. Large Cap	13	230	681
Δικαιώματα σε Μετοχές	2	25	335
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	0	0	0
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	0
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	11
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	13
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	1	20	200
ΔΕΗ (ΚΟ)	1	5	111
Συνολική Δραστηριότητα	1.382	17.866	454.041

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 25 Ιουνίου 2024

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	2,5900	2,6000	2,5964	-3,6720	8.785	2,6000	2,6100	2,6000	-1,52
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	4,1000	4,2000	4,1581	-9,2340	40.928	4,1100	4,1600	4,1200	-1,90
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (EM)	1,1300	1,1500	1,1399	-2,7170	21.919	1,1400	1,1500	1,1500	-1,29
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)	0,1290	0,1290	0,1290	2,6190	160	0,0000	0,1290	0,1290	0,00
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,0580	0,0600	0,0595	0,1520	6.338	0,0575	0,0605	0,0600	-0,83
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	3,2000	3,2000	3,2000	4,7890	50	3,1200	3,2000	3,2000	0,00
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD						1,8300	2,0000		
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,0000	0,1540		
MINE	MINERVA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ	0,0180	0,0180	0,0180	-0,0540	9.191	0,0175	0,0200	0,0180	-5,26
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,0450	0,0495		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0220		
ΠΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0700	0,0740		
ΕΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,3600	0,4400		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (ΕΜ)						0,0000	0,0400		
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0405		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0060	0,0090		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0090		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)	0,0025	0,0025	0,0025	-0,0410	10.000	0,0025	0,0030	0,0025	-16,67
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0190	0,0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ ""Η ΠΡΟΟΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ "						1,2400	0,0000		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0200	0,0210		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0900	0,0990		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0,0470	0,0520		
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,7700	0,7700	0,7700	-8,0000	500	0,7800	0,8550	0,7700	-9,41
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)						3,2400	3,6000		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0840	0,0000		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0500		
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΔΒΚΔ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						1,0000	1,1000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,8000	0,8250	0,8169	0,6940	17.950	0,8100	0,8250	0,8250	1,85
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,3080	0,3280		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ	3,6000	3,6000	3,6000	-8,0000	1.080	3,6000	3,6800	3,6000	-2,17
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΟΑΝ	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0,0400	0,0000		
ΚΕΟ	KEO PLC	2,2400	2,3000	2,2752	-2,4850	1.043	2,2400	2,3200	2,2400	-2,61
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						0,2540	0,2780		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC	1,0100	1,0100	1,0100	-1,0000	5	1,0000	1,0100	1,0100	-0,98
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0,2840	0,3140		
Τεχνολογία										
NETIN	NET INFO PLC (Σ)						0,0000	1,0900		
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PUBLIC LTD	0,1270	0,1270	0,1270	-0,3000	15.786	0,1170	0,1270	0,1270	-2,31
Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,2600	0,2700	0,2658	-0,4170	12.000	0,2640	0,2940	0,2700	0,00
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΩΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,0780	0,0800		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,0960	0,1070		
Ενέργεια										
ΛΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Θ)	0,9300	0,9300	0,9300	1,0000	535	0,9000	0,9200	0,9300	1,09
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,0000	0,2080		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0005	0,0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	0,0240	0,0240	0,0240	-0,1480	4.316	0,0240	0,0255	0,0240	-5,88
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0315		
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	0,0595	0,0600	0,0598	0,3890	9.000	0,0540	0,0615	0,0600	7,14
Βιομηχανία										
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (Σ)	0,1650	0,1650	0,1650	0,0560	4.836	0,1650	0,1760	0,1650	0,61
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (Σ)						0,0000	0,1430		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1						100,0000	103,5000		
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2						100,5000	101,5000		

* Η διαφορά αυτή αντιπροσωπεύει την αυξομείωση της μέσης σταθμικής τιμής σε σεντ από την προηγούμενη χρηματιστηριακή συνάντηση.
** Στον υπολογισμό της μέσης σταθμικής τιμής συμπεριλαμβάνονται και η αξία και τα τεμάχια συναλλαγών που εκτελέστηκαν με τη μέθοδο 'Απλή Προσυμφωνημένη Συναλλαγή'.
Ειδική κατηγορία διαπραγμάτευσης: Στην Κατηγορία αυτή θα ταξινομούνται εταιρείες όταν ενδεχομένως θα συντρέχουν σοβαροί λόγοι μη πλήρους συμμόρφωσης τους με τη νομοθεσία και μη παροχής επαρκών στοιχείων /εκεγγύων προς τους επενδυτές.
Αγορά ειδικών χαρακτηριστικών: ταξινομούνται εταιρείες οι οποίες έχουν: (α) δεν τηρούν τις υποχρεώσεις της διασποράς ή της εμπορευσιμότητας ή της χρηματιστηριακής αξίας της αγοράς στην οποία είναι εισηγμένες ή (β) παραλείπουν να εισαγάγουν στο Χρηματιστήριο μετοχές τους όπως προβλέπεται από το Άρθρο 129 των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμων ή (γ) i. για τις οποίες επίκειται ουσιαστική διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων τους ή ii. για τις οποίες επίκειται αντίστροφη εξαγορά ή iii. οι οποίες είναι επενδυτικοί οργανισμοί και επιζητούν την απαλλαγή τους από περιορισμό αναφορικά προς τις υποχρεώσεις τους.

NBG Securities

Αυτή (θα) είναι η Εθνική του Ιβάν Γιοβάνοβιτς

Τα «θέλω», το πλάνο και οι «κόκκινες γραμμές» του Σέρβου προπονητή – Τι εγγυήσεις ζήτησε και πήρε από τον Μάκη Γκαγκάτση

Του **ΑΚΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ**

Την ώρα που το Euro 2024 βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη, χωρίς σε αυτό να υπάρχει «γαλανόλευκο» χρώμα, η επιλογή του Ιβάν Γιοβάνοβιτς για τον πάγκο της εθνικής ομάδας μοιάζει να έχει τον δικό της σημειολογικό χαρακτήρα. Υστερα από πολλά χρόνια και μετά τη θητεία του Φερνάντο Σάντος, κοινή είναι η αίσθηση πως επιχειρείται μια ορθολογική κίνηση με έναν τεχνικό ευρέως αποδεκτό, προκειμένου το αντιπροσωπευτικό μας συγκρότημα να αποκτήσει ξανά τη χαμένη ταυτότητά του και πρωτίστως να σταματήσει να βρίσκεται σε μια συνεχή διαδικασία εσωστρέφειας, που δεν το αφήνει να κάνει το βήμα παραπάνω.

Μετά τον Πορτογάλο και την τελευταία συμμετοχή σε μια μεγάλη διοργάνωση (Μουντιάλ 2014), σε μια δεκαετία ακολούθησαν οι Ρανιέρι, Μαρκαριάν, Σκίμπε, Αναστασιάδης, Φαν Σιπ και Πογιέτ. Αναμφισβήτητα ένα μεγάλο πισωγύρισμα. Παρ' όλα αυτά, με τους δύο τελευταίους προπονητές η Εθνική έχει διανύσει τα μισά του δρόμου της επιστροφής, με τα εμπόδια όμως να τη φρενάρουν και να μην την αφήνουν να φτάσει στον προορισμό της.

Πριν ακόμη αναλάβει και επίσημα η νέα διοίκηση της ΕΠΟ, προχώρησε στο πρώτο και πιο σημαντικό κομμάτι του παζλ, αυτό του προπονητή. Από τον περασμένο Νοέμβριο, όταν και ο επόμενος πρόεδρος της ομοσπονδίας, Μάκης Γκαγκάτσης, είχε οριστικοποιήσει την υποψηφιότητά του, γνωρίζοντας πως δύσκολα θα βρεθεί αντίπαλος για την προεδρία, είχε κυκλώσει το όνομα του Σέρβου, παρά το γεγονός πως βρισκόταν ακόμη στον πάγκο του Παναθηναϊκού.

Η φυγή του από τους «πράσινους» τα Χριστούγεννα έκανε τα πράγματα πολύ πιο εύκολα. Με τον 61χρονο τεχνικό η οικογένεια Γκαγκάτση διατηρεί εξαιρετικές σχέσεις από τη δεκαετία του '90, εποχή που αγωνιζόταν στον Ηρακλή και ο πρώην πρόεδρος της ΕΠΟ και πατέρας του Μάκη, Βασίλης, ήταν νομικός σύμβουλος του «Γηραιού». Το γεγονός πως ο Γιοβάνοβιτς χαίρει της εκτίμησης του συνόλου των Ελλήνων φιλάθλων, ανεξαρτήτως ομάδας που υποστηρίζουν, αλλά και των διεθνών, ήταν μια καλή ευκαιρία για τη νέα διοίκηση ώστε να παρουσιάσει ένα πρώτο δείγμα γραφής που θα υπόσχεται μια θητεία χωρίς εξαρτήσεις και ίσες αποστάσεις προς όλους.

Μια συνάντηση αρχές Απριλίου, μετά την αποτυχία της Εθνικής στο μπαράζ πρόκρισης με τη Γεωργία, αρκούσε για να μπει το νερό στο αυλάκι. Ο Γιοβάνοβιτς, αν και είχε μια πιο συμφέρουσα οικονομικά πρόταση για να αναλάβει εθνική ομάδα, που σύμφωνα με πληροφορίες ξεπερνούσε το 1 εκατ. ευρώ, έθεσε προτεραιότητα τη δική μας. Και γι' αυτόν το συγκεκριμένο εγχείρημα αποτελεί πρόκληση, αφού τα δεδομένα σε μια εθνική, όπου δεν υπάρχει η καθημερινή ενασχόληση μέσω των προπονήσεων, σε σχέση με έναν σύλλογο, είναι εντελώς διαφορετικά. Επίσης θα είναι η πρώτη φορά που θα κοουτσάρει αντιπροσωπευτικό συγκρότημα στην καριέρα του, ένα βήμα που –όπως εκμυστηρεύτηκε– είχε σκοπό να το κάνει αργά ή γρήγορα.

Η εν λευκώ διαχείριση του αγωνιστικού σκέλους και ο πλήρης διαχωρισμός του από το παραγοντικό κομμάτι της ομοσπονδίας ήταν η βασική κόκκινη γραμμή που χαράχθηκε από τον ίδιο. Παράλληλα έθεσε βέτο για την παρουσία των στενών του συνεργατών στο «σταφ», ζήτησε τη μονιμοποίηση ενός γηπέδου για έδρα –με την περίπτωση του ΟΑΚΑ να επιστρέφει στο προσκήνιο– και συνεχή συνεργασία με τους προπονητές των άλλων κλιμακίων, προκειμένου να έχει πλήρη εικόνα για το υλικό στις μικρότερες ηλικίες.

Με τη μακρά παρουσία του ως παίκτη και προπονητή στην Ελλάδα, ξέρει τις ιδιαιτερότητες και τον τρόπο σκέψης του Ελληνα ποδοσφαιριστή.

Η φιλοσοφία και το στυλ παιχνιδιού του Γιοβάνοβιτς είναι γνωστά. Οι ομάδες του είναι «σφιχτές» με κοντά τις γραμμές, ελέγχουν ρυθμό και κατοχή χωρίς να παίρνουν ιδιαίτερα ρίσκα, αναπτύσσονται από τα πλάγια με αιχμή του δόρατος τα μπακ και στοχεύουν τον «μονομάχο» επιθετικό.

Εξωθεν παρεμβάσεις και πιέσεις για ποδοσφαιριστές, ώστε να βρίσκονται στις κλήσεις, «τσάρτερ της χαράς» για μέλη της ΕΠΟ και προέδρους Ενώσεων, ξεκαθάρισε πως δεν πρόκειται να γίνουν αποδεκτά από μέρους του. Για όλα πήρε προσωπικές εγγυήσεις από τον Μάκη Γκαγκάτση, που του εξήγησε πως πρόθεση θα είναι η νέα διοίκηση να δείξει στην πράξη ότι θα κινηθεί αξιοκρατικά και γρήγορα, προσπαθώντας να κρατηθεί η Εθνική μακριά από το τοξικό κλίμα του πρωταθλήματος. Μάλιστα του υποσχέθηκε πως το θέμα του προπονητικού κέντρου θα λυθεί το συντομότερο δυνατόν, ενώ η συνεργασία θα έχει ορίζοντα έως το 2028, με απώτερο στόχο την πρόκριση στο επόμενο Euro. Αυτό πρακτικά σημαίνει πως θα έχει τη στήριξη ακόμη κι αν δεν έρθει η επιθυμητή πορεία τόσο στο Nations League όσο και στα παιχνίδια της προκριματικής φάσης για το Μουντιάλ του 2026.

Το προσεχές διάστημα, μετά και την επιλογή του νέου αθλητικού και τεχνικού διευθυντή (οι πιθανότητες παραμονής των Κώστα Κωνσταντινίδη και Τάκη Φύσσα είναι μικρές), όλα τα ζητήματα θα πάρουν πιο συγκεκριμένη μορφή.

Η άριστη γνώση της εγχώριας πραγματικότητας από τον Γιοβάνοβιτς αποτελεί το καλύτερο εχέγγυο για την προσπάθεια που θα γίνει. Με τη μακρά παρουσία του ως παίκτη και προπονητή στα γήπεδα της χώρας νιώθει Ελληνας, ξέρει τις ιδιαιτερότητες και τον τρόπο σκέψης του Ελληνα ποδοσφαιριστή.

Μεθοδικός και αναλυτικός, ήδη έχει ξεκινήσει να κάνει τους πρώτους σχεδιασμούς ενόψει της δύσκολης υποχρέωσης του Nations League τον ερχόμενο Σεπτέμβριο, με αντιπάλους τις Αγγλία, Φινλανδία και Ιρλανδία. Γνωρίζοντας άριστα τις δυνατότητες όλων των διεθνών, που επί Πογιέτ έδειξαν ανταγωνιστική εικόνα έχοντας βρει την απαιτούμενη ομοιογένεια, δεν θα έχει ιδιαίτερες δυσκολίες, ούτε θα χρειαστεί χρόνος στο να δημιουργήσει ένα συμπαγές σύνολο με τα δικά του αγωνιστικά χαρακτηριστικά. Η φιλοσοφία και το στυλ παιχνιδιού του είναι γνωστά. Οι ομάδες του είναι «σφιχτές» με κοντά τις γραμμές, ελέγχουν ρυθμό και κατοχή χωρίς να παίρνουν ιδιαίτερα ρίσκα, αναπτύσσονται από τα πλάγια με αιχμή του δόρατος τα μπακ και στοχεύουν τον «μονομάχο» επιθετικό, εν προκειμένω τον Φώτη Ιωαννίδη. Τον ποδοσφαιριστή που ανέδειξε, που είναι σε μεγάλο βαθμό στημένη πάνω του η Εθνική και αυτός τον θεωρεί ποδοσφαιρικό του πατέρα. Το ρόστερ που διαθέτει η ομάδα μοιάζει να είναι κομμένο και ραμμένο στα «θέλω» του Γιοβάνοβιτς, έχοντας τη δυνατότητα να εφαρμόσει με την ίδια ευκολία τα αγαπημένα του συστήματα (4-3-3, 4-2-3-1).

Κομβική απαίτηση η εν λευκώ διαχείριση του αγωνιστικού σκέλους και ο πλήρης διαχωρισμός του από το παραγοντικό κομμάτι της ομοσπονδίας.

Και στις δύο περιπτώσεις ο κομβικός ρόλος που είχε αναθέσει στον Ρούμπεν Πέρεθ στον Παναθηναϊκό, δηλαδή αυτός του «6αριού» που γίνεται ένα με τους κεντρικούς αμυντικούς για να πάρει την πρώτη μπάλα και να δώσει τις κατευθυντήριες γραμμές, θεωρείται το μεγάλο αίνιγμα.

Η συγκεκριμένη θέση κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική στα σχέδιά του, με τους κεντρικούς χαφ (Κουρμπέλης, Σιώπης, Αλεξανδρόπουλος, Μπακασέτας, Μάνταλος) που έχει αυτή τη στιγμή η ομάδα να μη διαθέτουν ανάλογα γνωρίσματα, εκτός ίσως από τον Ανδρέα Μπουχαλάκη που έκανε μια γεμάτη χρονιά με τη φανέλα της Χέρτα Βερολίνου. Απο κει και πέρα, τα «εργαλεία» για να εφαρμόσει το πλάνο του είναι αρκετά σε όλες τις θέσεις. Μια τετράδα τερματοφυλάκων (Βλαχοδήμος, Τζολάκης, Πασχαλάκης, Μανδάς) που αποπνέει σιγουριά, μπακ (Ρότα, Μπάλντοκ, Κώτσηρας, Βαγιαννίδης, Τσιμίκας, Γιαννούλης, Κυριακόπουλος) που μπορούν να επωμιστούν το βάρος της αμυντικής λειτουργίας, αλλά και της επιθετικής ανάπτυξης, συνδυάζοντας ανασταλτικά και δημιουργικά καθήκοντα, και ακραίοι επιθετικοί που συγκλίνουν και παράλληλα δίνουν στον σέντερ φορ τις βοήθειες που χρειάζεται.

Ενας εξ αυτών είναι ο Μασούρας, που συμμετέχει πολύ και στο αμυντικό παιχνίδι και του οποίου τα προσόντα εκτιμά ιδιαίτερα. Μένει να φανεί με ποιον τρόπο θα αξιοποιηθεί περαιτέρω το «κεφάλαιο» για το ελληνικό ποδόσφαιρο που ακούει στο όνομα Κωνσταντέλιας, αλλά και πώς θα αναδειχθεί το ταλέντο των Τζόλη και Δουβίκα οι οποίοι ήταν αποκλεισμένοι από τον Γκουστάβο Πογιέτ. Στα δύο πρώτα επίσημα παιχνίδια με Φινλανδία και Ιρλανδία (7 και 10.9) θα φανούν οι αρχικές σκέψεις του, ενόψει μάλιστα και του σημαντικού αγώνα με την Αγγλία που θα ακολουθήσει στο Γουέμπλεϊ (10.10). Εκεί θα γίνουν οι πρώτες διαπιστώσεις για το αν στο μέλλον θα λειτουργήσει με τους παίκτες που εμπιστεύεται ανεξαρτήτως της απόδοσής τους με τις ομάδες τους ή θα επιβραβεύει στις κλήσεις του αυτούς που βρίσκονται στην καλύτερη δυνατή αγωνιστική κατάσταση.

Το σίγουρο είναι πως ακόμη κι αν κάποιοι παίκτες στην πορεία αισθανθούν αδικημένοι, πρώτος ο ίδιος θα προσπαθήσει να διορθώσει το λάθος του ώστε να μη διαταραχθεί η ομαλή λειτουργία και η ισορροπία των αποδυτηρίων.

Και ακόμη το πιο σίγουρο είναι πως ανεξαρτήτως των αποτελεσμάτων και της τύχης που θα έχει αυτή η προσπάθεια, με τον Ιβάν Γιοβάνοβιτς ουδείς αντίπαλος θα μπορεί να υποτιμήσει ξανά την Εθνική Ελλάδας...

PWC ΚΥΠΡΟΥ

Ενδυναμώνεται με νέους συνεταίρους

Καθώς η PwC Κύπρου συνεχίζει την επιτυχημένη επανεφεύρεσή της και μεταστροφή της προς ένα νέο επιχειρηματικό μοντέλο, κατάλληλο και σχετικό με τις νέες συνθήκες και ευκαιρίες της αγοράς, επιβεβαιώνει τη διαρκή επένδυσή της στους ανθρώπους της και ανακοινώνει την ένταξη του Πέτρου Μεταξά και του Αλέξανδρου Παπαδόπουλου στον Συνεταιρισμό της PwC Κύπρου από την 1η Ιουλίου 2024. Ο CEO της PwC Κύπρου, Φίλιππος Σώσειλος, δήλωσε: «Καλωσορίζουμε τους νέους μας συνεταίρους και τους ευχόμαστε κάθε επιτυχία στο νέο τους ρόλο, μέσα σε οικονομικές συνθήκες που χαρακτηρίζονται από μεγάλες ανακατατάξεις και ευκαιρίες. Οι δύο νέοι συνεταίροι θα συνεισφέρουν με το πάθος και το ταλέντο τους στη συλλογική μας προσπάθεια, ώστε να συνεχίσουμε να επανεφεύρουμε τους εαυτούς μας και να διευρύνουμε την ικανότητά μας να προσθέτουμε αξία στους πελάτες μας και στην κοινωνία μας ευρύτερα».

DEFENDER

Μια μοναδική luxury off-road εμπειρία

Μοναδικές στιγμές έζησαν την Κυριακή, 16 Ιουνίου, οι ιδιοκτήτες του αυτοκινήτου Defender, αφού είχαν την ευκαιρία να απολαύσουν τις δυνατότητες του δικού τους Defender σε μια ιδιαίτερη διαδρομή, απολαμβάνοντας ταυτόχρονα τη μοναδική ομορφιά του Ακάμα. Προσκεκλημένοι του ομίλου Πηλακούτα και με στόχο η off-road εμπειρία στο Εθνικό Πάρκο του Ακάμα να είναι μοναδική και συναρπαστική, οι ιδιοκτήτες Defender ακολούθησαν μια διαδρομή που οργανώθηκε και συντονίστηκε στα πρότυπα του εξωτερικού, από πιστοποιημένο εκπαιδευτή της Land Rover, ο οποίος ταξίδεψε στην Κύπρο ειδικά για τον σκοπό αυτό. Εξοπλισμένο για περιπέτειες στον 21ο αιώνα, το αυτοκίνητο μπορεί να διαχειριστεί ακόμη και τα πιο ακραία εδάφη, κάτι που οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να ανακαλύψουν, σε μια διαδρομή που ξεκίνησε από την Πέγεια και διέσχισε τα πανέμορφα μονοπάτια του Εθνικού Πάρκου του Ακάμα. Ακολούθησε ένα εκλεκτό γεύμα με φόντο την εκπληκτική θέα της θάλασσας, όπου οι καλεσμένοι του ομίλου Πηλακούτα μοιράστηκαν τις εμπειρίες τους από τη μοναδική off-road οδήγηση. Η luxury off-road εμπειρία, για όσους «τολμούν να αγγίξουν το άπιαστο», ολοκληρώθηκε με ένα αναμνηστικό δώρο με την υπογραφή του Defender.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Δωρεάν πάρκινγκ στο κέντρο της Λευκωσίας

Η πινακίδα στην είσοδο γνωστού χώρου στάθμευσης στο κέντρο της Λευκωσίας γράφει «Parking Αρρλά» και αποτελεί ακόμα μια ενέργεια της Ελληνικής Τράπεζας, ώστε η βόλτα στην πόλη να γίνει πιο εύκολη και προσβάσιμη για όλους.

Η Ελληνική Τράπεζα στο ευρύτερο πλαίσιο της Στρατηγικής ESG της, προσφέρει δωρεάν χώρο στάθμευσης για όλους τους πολίτες και επισκέπτες του κέντρου, στην οδό Κρήτης, παράλληλης της Λεωφ. Μακαρίου στη Λευκωσία. Στόχος είναι η στήριξη της ευρύτερης εκστρατείας του Δήμου Λευκωσίας να γνωρίσουμε εκ νέου την πόλη, χωρίς αυτοκίνητο. Να επιστρέψουν οι οικογένειες στο κέντρο, απολαμβάνοντας έναν περίπατο και ενθαρρύνοντας τη μετακίνηση με τα πόδια. Τα οφέλη της μετακίνησης στην πόλη χωρίς αυτοκίνητο είναι πολλαπλά, καθώς συνεπάγεται μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και της ηχορύπανσης, αύξηση του χώρου πρασίνου, υψηλότερα επίπεδα ενεργητικής κινητικότητας, βελτίωση της συνολικής δημόσιας υγείας και μια ομορφότερη πόλη για όλους.

Μια πόλη, το μέλλον της οποίας ανήκει στα παιδιά, γι' αυτό και η Ελληνική Τράπεζα θέλησε να εμπλέξει σε αυτή τη δράση τα ίδια. Σε συνεργασία με τα Οικολογικά Σχολεία, τον θεσμό που στηρίζει η Ελληνική Τράπεζα για περισσότερα από 25 χρόνια, ζήτησε από τους μαθητές να οραματιστούν μέσα από τις ζωγραφιές τους μια πιο πράσινη πόλη. Τα παιδιά του Ελένειου Δημοτικού Σχολείου πήραν χρώματα και πινέλα και ζωγράφισαν ένα καλύτερο μέλλον. Οι ζωγραφιές τους πλέον διακοσμούν τον περίγυρο του συγκεκριμένου χώρου στάθμευσης, επιδιώκοντας να μας εμπνεύσουν, ώστε να αλλάξουμε τον τρόπο που ζούμε, που καταναλώνουμε, που εργαζόμαστε και παράγουμε. Τα παιδιά είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν τον δωρεάν χώρο στάθμευσης και να φωτογραφηθούν με τα έργα τους, ενθουσιάζοντας όλους για τα μηνύματα που κατάφεραν να στείλουν μέσα από αυτά.

Στόχος της Ελληνικής Τράπεζας είναι να ηγηθεί της μετάβασης στην Πράσινη Οικονομία, πιστεύοντας ότι μια πράσινη επένδυση είναι μια πραγματική επένδυση για το μέλλον μας. Η Ελληνική Τράπεζα στέκεται στο πλευρό της κοινωνίας με ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα ESG, που επικεντρώνεται στην ενίσχυση της περιβαλλοντικής μας κουλτούρας και στη μείωση των περιβαλλοντικών μας επιπτώσεων.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Μεταξύ των κορυφαίων 101+ πανεπιστημίων στον κόσμο

Το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου κατατάχθηκε φέτος μεταξύ των κορυφαίων 101+ πανεπιστημίων του κόσμου στην κατάταξη 2024 Times Higher Education Impact Rankings στην κατηγορία Ποιοτική Εκπαίδευση.

Αυτή είναι η πέμπτη συνεχόμενη χρονιά κατά την οποία το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου κατατάσσεται από το Times Higher Education Impact Rankings, έχοντας βελτιώσει την κατάταξή του σε όλους τους διακηρυγμένους στόχους των SDG, όπως η Αξιοπρεπής Εργασία και η Οικονομική Ανάπτυξη (Decent Work and Economic Growth), η Μείωση των Ανισοτήτων (Reducing Inequalities) και η Υγεία και Ευημερία (Good Health and Well-being).

Το Times Higher Education Impact Rankings αξιολογεί τα πανεπιστήμια σε ετήσια βάση σε μια σειρά κατηγοριών που ευθυγραμμίζονται με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης που έχουν τεθεί από τα Ηνωμένα Έθνη έως το 2030. Δεδομένου ότι η δέσμευση για βιωσιμότητα είναι απαραίτητη για τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης του κόσμου, η κατάταξη αναδεικνύει την εμπλοκή των πανεπιστημίων στην κοινωνία σε όλα τα επίπεδα –στην πανεπιστημιούπολη, στο τοπικό τους περιβάλλον και όχι μόνο. Το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου διακρίθηκε στην κατηγορία για την Ποιοτική Εκπαίδευση (SDG 4) ανάμεσα σε 1.681 πανεπιστήμια από 122 χώρες. Οι κατηγορίες και τα κριτήρια που ορίζονται από τον ΟΗΕ, σύμφωνα με τους Times Higher Education, είναι σε αυτά όπου τα κορυφαία ιδρύματα αξιολογούνται και αναγνωρίζονται για τη δέσμευσή τους να προάγουν το δικαίωμα στην εκπαίδευση και να διασφαλίζουν την πρόσβαση στην εκπαίδευση σε όλα τα επίπεδα, από την ανάπτυξη της παιδικής ηλικίας έως τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και πιο πέρα. Εστιάζοντας σε βιώσιμες εκπαιδευτικές πρακτικές, εξοπλίζουν τους φοιτητές με σχετικές δεξιότητες και προωθούν αποτελεσματικά μαθησιακά αποτελέσματα που είναι απαραίτητα για το μελλοντικό εργατικό δυναμικό.

Rialto

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
προτείνει

19TH CYPRUS RIALTO WORLD MUSIC FESTIVAL

1 - 6 ΔΕΥ - ΣΑΒ
Rialto Residency @Πλάτρες
Μιχάλης Κουλουμής, Πέτρος Κουλουμής

Ο διακεκριμένοι Κύπριοι μουσικοί Μιχάλης Κουλουμής και Πέτρος Κουλουμής θα είναι οι καλλιτεχνικοί εισηγητές του Rialto Residency 2024. Μέσα από τη σύμπραξη 10 νέων ταλαντούχων Κύπριων μουσικών που έχουν προεπιλεγεί, οι Μιχάλης και Πέτρος Κουλουμής θα εστιάσουν σε δύο βασικούς άξονες που απασχολούν και τους ίδιους μέσα στην πλούσια καλλιτεχνική τους πορεία: στη σπουδή και ερμηνεία του ρεπερτορίου της κυπριακής παράδοσης (οργανικοί χοροί, φωνές και τραγούδια), καθώς και στη σύγχρονη κυπριακή δημιουργία. Με τη συνεργασία του Κοινοτικού Συμβουλίου Πλατρών.

6 ΣΑΒ 19:00 (75')
Συναυλία Rialto Residency @Πλάτρες

Το αποτέλεσμα της συνεργασίας των καλλιτεχνών που θα συμμετάσχουν στο Residency 2024 θα παρουσιαστεί σε συναυλία, το Σάββατο 6 Ιουλίου, στην Πλατεία Γλαύκου Κληρίδη στις Πλάτρες. Καλλιτεχνική επιμέλεια, συντονισμός: Μιχάλης Κουλουμής & Πέτρος Κουλουμής. Συμμετέχουν οι μουσικοί: Μιχάλης Κουλουμής, Πέτρος Κουλουμής, Κυριάκος Μαρκουλλής, Χρίστος Ισιδώρου, Δημήτρης Πήχας, Γιάννης Ματθαίου, Ειρηναίος Δημητρίου, Έλενα Νικολάου, Γιάννης Λαουτάρης, Ανδρέας Σμάγας, Στέφανος Χατζηανδρέου, Αναστασία Κοζάκου.

10 ΤΕΤ 21:00 (120')
Έξω που τα Νερά μας
Terlikkas x Fuzz Bus / Nama Dama

Η παράσταση του εμβληματικού Μιχάλη Ττερλικκά μαζί με τους μοναδικούς jazz rockers Fuzz Bus επιστρέφει με μια φρέσκια εκδοχή κυπριακών παραδοσιακών κομματιών όπως *Τρεις ελιές τζαι μια ντομάτα*, *Η βράκα*, *Ασιερόμπασμα*, καθώς και λιγότερο γνωστά τραγούδια. Η καταπληκτική Nama Dama θα ανοίξει τη βραδιά με ένα δυναμικό σετ με κομμάτια από τον επερχόμενο δίσκο της, με τίτλο *Pagan Soul*. Τους Fuzz Bus αποτελούν οι Ερμής Μιχαήλ στην κιθάρα, Αντρέας Παντελή στα πλήκτρα, Λευτέρης Μουμτζής στο μπάσο και Νικόλας Τσαγγάρης στα τύμπανα.

12 ΠΑΡ 21:00 (75')
Συναυλία Rialto Residency Concert
Μιχάλης Κουλουμής, Πέτρος Κουλουμής

Το καλλιτεχνικό αποτέλεσμα του Rialto Residency θα έχουμε την ευκαιρία να απολαύσουμε και στην Πλατεία Ηρώων. Υπό την καθοδήγηση των διακεκριμένων μουσικών Μιχάλη και Πέτρου Κουλουμή, 10 νέοι ταλαντούχοι μουσικοί συνεργάζονται για 6 μέρες στις δροσερές Πλάτρες, εστιάζοντας στη σπουδή και ερμηνεία του ρεπερτορίου της κυπριακής παράδοσης, καθώς και στη σύγχρονη κυπριακή δημιουργία.

13 ΣΑΒ 21:00 (90')
Usurum

Μετά τις χειμερινές τους συναυλίες σε όλη την Ελλάδα, οι Usurum συνεχίζουν τις εμφανίσεις τους και το καλοκαίρι. Τραγούδια από τον καινούριο τους δίσκο που κυκλοφόρησε τον Μάρτιο, καθώς και επιλεγμένα τραγούδια από τη δισκογραφία τους, συνθέτουν ένα πρόγραμμα που περνάει από τον ηλεκτρονικό ήχο στον ακουστικό και από τ...Σχεδόν δελτίο τύπου...! *«σπασμένη καρδιά χαλασμένη κονσόλα στον πόνο πως μοιάζουμε οι άνθρωποι σ' όλα»*. Μουσικοί: Λάμπρος Παπανικολάου, Φάνης Ζαχόπουλος, Κοσμάς Λαμπίδης, Σταύρος Ρουμελιώτης, Γιώργος Σταυρίδης.

17 ΤΕΤ 21:00 (100')
Μαρίνα Σάττι live

Pop, mainstream και έθνικ, σαγηνευτική, αισθησιακή αλλά και τρυφερή, κυρίαρχη και λαμπερή, η Μαρίνα Σάττι εκπροσώπησε φέτος την Ελλάδα στη Eurovision με το *ZARI* της, ξεσηκώνοντας το κοινό εντός και εκτός της χώρας ενώ παράλληλα ετοιμάζεται να μεταφέρει, σε κάθε σκηνή το καλοκαίρι, ένα δυναμικό live. Η Μαρίνα δεν σταματά ποτέ να μας εκπλήσσει, μέσα από απρόσμενες προσεγγίσεις και πειραματισμούς με pop και urban στοιχεία, δεν σταματά να αναδομεί με απαράμιλλη φρεσκάδα όλο το εύρος από την παραδοσιακή μουσική των Βαλκανίων ως την trap! Ζουρνάς, ντασύλι και 808, πολυφωνικές αλχημείες, γκάιντα και beats, trap και αισθησιασμός: η Μαρίνα Σάττι ρίχνει το Ζάρι της αυτό το καλοκαίρι και τολμά να είναι αυτή ακριβώς που νιώθει όπου κι αν βρεθεί! Συμμετέχουν: Ερασμία Μαρκίδη, Ελένη Παπαδημητρίου, Απόστολος Μπουρνιάς, Παναγιώτης Σκουτέρης, Κωνσταντίνος Γκοντινάκης, Αλέξης Μπούντρος.

19 ΠΑΡ 21:00 (60')
Krüe | Βασίλης Φιλίππου, Νικόλας Τσαγγάρης

Το Krüe είναι μια νέα συνεργασία μεταξύ του Νικόλα Τσαγγάρη και του Βασίλη Φιλίππου με αφορμή τη μελέτη ρυθμών του κόσμου, τη σύνθεση και την ηχογράφηση νέας μουσικής. Τον Ιούνιο του 2024 κυκλοφόρησαν το πρώτο τους EP με αυθεντικές συνθέσεις και αυτοσχεδιασμούς. Στη συναυλία, όπου θα πλαισιώνονται από τον συνθέτη Γιώργο Δημητρίου στους ηλεκτρονικούς ήχους θα ακουστούν κομμάτια από το EP, αλλά και νέες συνθέσεις από το τρίο. Συμμετέχουν: Νικόλας Τσαγγάρης, Βασίλης Φιλίππου, Γιώργος Δημητρίου.

19th Cyprus Rialto World Music Festival
@Πλατεία Ηρώων

Είσοδος Ελεύθερη

24

www.rialto.com.cy

ΑΝΑΛΥΣΗ / **EUROBANK**

Η πολιτική αβεβαιότητα ταλανίζει τη Γαλλία

Η πολιτική αβεβαιότητα μετά την ανακοίνωση από τον πρόεδρο της Γαλλίας Εμανουέλ Μακρόν για διεξαγωγή πρόωρων βουλευτικών εκλογών συνέχισε να επηρεάζει τις ευρωπαϊκές αγορές την εβδομάδα που διανύσαμε. Οι μέχρι τώρα δημοσκοπήσεις δίνουν ως επικρατέστερο σενάριο το ακροδεξιό κόμμα Εθνική Συσπείρωση να καταλαμβάνει την πρώτη θέση, χωρίς ωστόσο να συγκεντρώνει απόλυτη πλειοψηφία και να μην έχει, συνεπώς, τη δυνατότητα σχηματισμού αυτοδύναμης κυβέρνησης. Εντούτοις, με ή χωρίς την υποστήριξη άλλων κομμάτων, σε περίπτωση νίκης της Εθνικής Συσπείρωσης θεωρείται σχεδόν βέβαιο ότι θα σχηματίσει κυβέρνηση (μειοψηφίας), υποχρεώνοντας τον πρόεδρο Μακρόν σε πολιτική «συγκατοίκηση».

Αναμφισβήτητα, οι πρόωρες εκλογές έρχονται σε μια κρίσιμη συγκυρία για τη Γαλλία. Ήδη, πριν από την προκήρυξη των εκλογών, υπήρχαν ανησυχίες για την πορεία της δημοσιονομικής εξυγίανσης της χώρας. Ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Standard & Poor's υποβάθμισε στα τέλη Μαΐου την πιστοληπτική ικανότητα της Γαλλίας (στο «AA-» από «AA») επικαλούμενος τα υψηλότερα από τα αναμενόμενα δημοσιονομικά ελλείμματα. Παράλληλα, η επιστροφή των δημοσιονομικών κανόνων που είχαν ανασταλεί προσωρινά λίγο μετά την έναρξη της πανδημίας του κορωνοϊού, και η συνεπακόλουθη έναρξη της διαδικασίας «υπερβολικού ελλείμματος» για τη χώρα (μαζί με έξι ακόμα κράτη), κάνουν σαφή την ανάγκη σημαντικής δημοσιονομικής προσαρμογής.

Το 2023 το δημοσιονομικό έλλειμμα της χώρας αυξήθηκε κατά 0,7 μονάδες ως ποσοστό του ΑΕΠ, στο 5,5%, αρκετά υψηλότερο από τον στόχο της κυβέρνησης για 4,9%. Για το 2024 και το 2025, η κυβέρνηση Μακρόν υποχρεώθηκε τον Απρίλιο να αναθεωρήσει ανοδικά τους στόχους στο 5,1% και 4,1% αντιστοίχως, από 4,4% και 3,7%, μετά την απόφασή της να μην προχωρήσει –ενόψει των προγραμματισμένων εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο– στην υιοθέτηση επιπρόσθετων μέτρων δημοσιονομικής εξυγίανσης μέσω ενός συμπληρωματικού προϋπολογισμού για το 2024. Εντούτοις δεσμεύτηκε για εξεύρεση μέτρων με στόχο την εξοικονόμηση τουλάχιστον 20 δισ. ευρώ στον προϋπολογισμό του 2025 που θα συζητηθεί το φθινόπωρο. Όμως, η εν λόγω προοπτική θεωρείται αμφίβολη από τις αγορές σε περίπτωση διακυβέρνησης της χώρας από το κόμμα της Εθνικής Συσπείρωσης, το οποίο, μεταξύ άλλων, δίνει προτεραιότητα στην ενίσχυση της αγοραστικής δύναμης των νοικοκυριών.

EUROBANK RESEARCH

ΤΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ

Γράφει ο **ΘΩΜΑΣ ΜΠΕΜΠΑΣ**

Το γεφύρι της Αρτας

Ήρθε που λέτε η ώρα του οφτού. Εμείς στο μαγαζί αποφεύγουμε να το βάζουμε στο μενού, ως ένα πιάτο πολύ «χύμα» για τα γούστα του Βαρνάβα, του σεφ μας από την Ίνια. Πλην όμως κάποιοι πελάτες το ζητούν επιτακτικά. Εδώ βγάζω το καπέλο στην αστική ελίτ της χώρας, η οποία είναι στο φαγητό και του σαλονιού και του λιμανιού. Ο Βαρνάβας βέβαια, κάποτε κάνει κάτι απόπειρες ως «έξτρα πιάτο» στο μενού, ψήνοντας τα γίδια τού Ακάμα στον φημισμένο μας ξυλόφουρνο, πλην όμως όταν μπεις στον χορό θα πρέπει να χορέψεις, με κρεμμύδι, τζατζίκι και πατάτες. Δύσκολο εγχείρημα για το com il faux μαγαζί μας.

Μέσα στους συλλογισμούς μου για το οφτόν, με διέκοψε η κυρία Αγγέλα, η chic socialite του μαγαζιού. «Αυτό που πάει να γίνει είναι η κατάρρευση και των τελευταίων μύθων», μπήκε φουριόζα κατευθυνόμενη στο bar. «Ένα Gin Mare on the rocks», αναφώνησε. «Είχαμε κάτι να λέμε εμείς της Νομικής Αθηνών, που έλιωσαν τα βρακιά μας στο διάβασμα για να πάρουμε πτυχίο, και φέρνουν λέει τώρα τη Νομική Αθηνών στην οδό Λήδρας». «Tragic». «Από τη Σόλωνος και τη Μασσαλίας, πως κατάντησαν έτσι οι θεσμοί». Έξω φρενών η κυρία Αγγέλα, απόφοιτος της Νομικής το 1985 στην ταραγμένη περίοδο μετά το Πολυτεχνείο. Έξω φρενών όμως είναι και οι ιδιοκτήτες των κυπριακών πανεπιστημίων, οι οποίοι σε ένα βράδυ, ή μάλλον σε μια συνεδρία του Υπουργικού, τους έπιασε στον ύπνο ο πρόεδρος Χριστοδουλίδης, ανοίγοντας τις πόρτες στα ελληνικά πανεπιστήμια να δημιουργήσουν παραρτήματα στην Κύπρο. Σύμφωνα με τον John, τον σικάτο καλαμαρά με προσβάσεις στο Μαξίμου, όλη η κίνηση Χριστοδουλίδη έχει σκοπό τη βελτίωση της εικόνας του προέδρου μας στο αθηναϊκό «τρίγωνο των Βερμούδων», ήτοι Κολωνάκι – Μαξίμου – Μεγάλη Βρετανία. Εκεί, σύμφωνα με τον John, ο πρόεδρος έχει πρόβλημα εικόνας, αφού όπως του μεταφέρουν «δεν τον παίρνουν και πολύ σοβαρά», ενώ είναι γνωστή η εμμονή του Κυριάκου για το brain-drain φοιτητών της μητέρας πατρίδας προς την Κύπρο. «Έτσι κι αλλιώς ο Πολεμίτης και ο Χατζηκυπριανού δεν έριξαν και τη σκούφια τους στις εκλογές».

Αν σταματήσει ο δρόμος Πάφου - Πόλης, επί προεδρίας Χριστοδουλίδη, η «Αμάλθεια» θα είναι μια υποσημείωση στη προεδρική θητεία.

«Θα τον πάρουν σοβαρά τον Νίκο, τώρα που θα αρχίσει το party με την Intrakat», είπε ο κυρ-Γιώργος ο συνταξιούχος τραπεζίτης. Σύμφωνα με την πληροφόρησή του, η εταιρεία και ο επικεφαλής της Αλέξανδρος Έξαρχος, θα βρεθούν στο τραπέζι με την κυβέρνηση για το μέλλον του αυτοκινητόδρομου Πάφου – Πόλης.

Το πουλέν του ελληνικού κατασκευαστικού τομέα, σύμφωνα με τον κυρ Γιώργο, πήρε το έργο της Πάφου πολύ φτηνά, στη ζημιά του, για να ανεβάσει τη μετοχή και τα μεγέθη του ομίλου Intrakat. Τώρα, λένε, προσπαθεί να βγάλει τα σπασμένα. Με βάση τα ίδια τα λόγια του εργολάβου, τραπεζίτη, ενεργειακού παρόχου κ. Έξαρχου, ο όμιλος Intrakat από 100 εκατ. έως σόδα το 2022, εκτόξευσε στο 1 δισ. το 2024!

«Τέτοια να ακούσουν οι Κύπριοι, να θυμηθούν Βγένοπουλο και ΞΕΚΤΕ, και θα φύγουν τρέχοντας από την ανάθεση του έργου», μονολόγησε ο κυρ-Γιώργος. Η πολιτική διάσταση όμως είναι όπως έχω αντιληφθεί, αν η Intrakat άφησε το έργο στη μέση, αυτή θα είναι μια μεγάλη αποτυχία για τον Παφίτη Νίκο Χριστοδουλίδη. Αποτυχία που δίπλα της η «Αμάλθεια» θα περάσει ως υποσημείωση. «Άρα προβλέπεται μεγάλη μάχη με τον Οδυσσέα που ψάχνει σωσίβιο εν μέσω δικαστικής μάχης για την επιβίωσή του», συμπλήρωσε ο κ. Νίκος Μερακλής που όλα τα ξέρει στον Λόφο. «Αυτός δεν είναι δρόμος αλλά το γεφύρι της Άρτας» φώναξε από την κουζίνα ο Βαρνάβας, του οποίου οι περιουσίες στην Ίνια θα ανέβαιναν σε αξία με τον νέο δρόμο. «Τελείωσε και το deal Σκλαβενίτης – Παπαντωνίου, ας πιούμε στην υγεία του γλυκύτατου και ακμαίου κυρ Αντρέα» αναφώνησε η κα Αγγέλα, υψώνοντας το ποτήρι της με το ροζέ «Νύφες».

Θωμάς

Στις εκλογές θα κριθεί και ο φόρος των αμερικανικών επιχειρήσεων

Αύξηση επιδιώκουν οι Δημοκρατικοί, μείωση θέλουν οι Ρεπουμπλικανοί

Στο επίκεντρο της προεκλογικής εκστρατείας των ΗΠΑ βρίσκεται ο φορολογικός συντελεστής των επιχειρήσεων, κεντρικό στοιχείο της πολιτικής των δύο κομμάτων, με τους Δημοκρατικούς του κ. Μπάιντεν να στοχεύουν σε περαιτέρω αύξησή του για τη χρηματοδότηση κοινωνικών προγραμμάτων και τους Ρεπουμπλικανούς, παραδοσιακά φίλα προσκείμενους στον επιχειρηματικό κόσμο, να σχεδιάζουν ίσως και τη ραγδαία μείωσή του. Οπως σχολιάζει σχετικό δημοσίευμα της Wall Street Journal, με τη διελκυστίνδα διακυβεύεται, όχι μόνο η κερδοφορία των επιχειρήσεων αλλά και τα έσοδα του ομοσπονδιακού κράτους.

Σε περίπτωση νίκης των Δημοκρατικών στις εκλογές του Νοεμβρίου ο εταιρικός φόρος ενδέχεται να εκτοξευθεί στο 28% από το 21% στο οποίο βρίσκεται σήμερα, ενώ στην αντίθετη περίπτωση ίσως μειωθεί στο 15%. Το σχέδιο του Τζο Μπάιντεν και των Δημοκρατικών για φορολογικό συντελεστή 28% θα ήταν η ακύρωση των μισών από τις εκπτώσεις φόρου που παραχώρησαν στις επιχειρήσεις οι Ρεπουμπλικανοί όταν πρόεδρος των ΗΠΑ ήταν ο Ντόναλντ Τραμπ. Και αν όντως εφαρμοστεί, τότε οι εταιρικοί φόροι στις ΗΠΑ θα είναι από τους υψηλότερους ανάμεσα στις μεγάλες οικονομίες. Στον αντίποδα, οι Ρεπουμπλικανοί θέλουν να μειώσουν τη φορολογία των επιχειρήσεων στο 15% χωρίς, ωστόσο, να έχουν καταλήξει σε σχετική συμφωνία και ολοκληρωμένο σχέδιο. Αν αναδειχθούν νικητές των εκλογών και υλοποιήσουν αυτή την εξαγγελία, τότε η υπερδύναμη θα έχει τον χαμηλότερο συντελεστή φορολογίας των επιχειρήσεων που είχε ποτέ μετά το 1935 και εκ των πραγμάτων θα εκτοξευτούν στα ύψη τα κέρδη των επιχειρήσεων και των μετόχων. Δεν επικρατεί, πάντως, ομοφωνία στο στρατόπεδο των Ρεπουμπλικανών, καθώς ο προεδρικός υποψήφιός τους Ντόναλντ Τραμπ έχει δηλώσει ότι τάσσεται υπέρ μιας οριακής μείωσης του συντελεστή στο 20%.

Το 2017, στη διάρκεια της προεδρικής του θητείας, ο Ντόναλντ Τραμπ παραχώρησε σημαντικές εκπτώσεις φόρων και φοροαπαλλαγές στις αμερικανικές επιχειρήσεις, που θα επωφεληθούν αναμφίβολα σε περίπτωση επανεκλογής του. Τότε ο φορολογικός συντελεστής για τις περισσότερες επιχειρήσεις ήταν 35% και πολλές αμερικανικές επιχειρήσεις ασκούσαν συστηματικές πιέσεις για μείωσή του στο 25%. Τελικά πήραν πολύ περισσότερα, εφόσον ο εταιρικός φόρος μειώθηκε στο 21%. Η φορολογική πολιτική διαρκεί όμως όσο και η παραμονή ενός κόμματος στην εξουσία. Από τη στιγμή που ανέλαβαν τα ηνία της χώρας, οι Δημοκρατικοί προσπαθούν να αυξήσουν τους εταιρικούς φόρους. Στους κόλπους του Δημοκρατικού κόμματος η αύξηση των εταιρικών φόρων είναι από τις πλέον εύπεπτες πολιτικές επιλογές, καθώς συγκεντρώνει δυσθεώρητα κεφάλαια στα ταμεία του κράτους για τη χρηματοδότηση άλλων προτεραιοτήτων. Και στην πολιτική αντιπαράθεση οι Δημοκρατικοί επικαλούνται διαρκώς τις περιπτώσεις εταιρειών που είχαν φοροαπαλλαγές και εκπτώσεις φόρου και όμως αύξησαν τις τιμές τους. Επικαλούνται επίσης έρευνες που καταδεικνύουν ότι η φορολογική νομοθεσία του 2017 απέδωσε ισχνά οφέλη σε ό,τι αφορά τις επενδύσεις που αποφάσισαν οι επιχειρήσεις, ενώ σε ό,τι αφορά τις αυξήσεις στους μισθούς αυτές δόθηκαν κατά κύριο λόγο στους υψηλόμισθους.

Εάν νικήσουν οι Δημοκρατικοί, ο εταιρικός φόρος ενδέχεται να φτάσει στο 28% από το 21%. Στην αντίθετη περίπτωση, ίσως μειωθεί στο 15%.

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, το διακύβευμα είναι καίριας σημασίας για τα ταμεία του αμερικανικού κράτους επειδή για κάθε εκατοστιαία μονάδα του εταιρικού φορολογικού συντελεστή αντιστοιχούν πάνω από 130 δισ. δολ. σε αύξηση ή μείωση των φορολογικών εσόδων. Εν ολίγοις, οι αντιδιαμετρικά αντίθετες θέσεις των δύο κομμάτων επί του θέματος δημιουργούν ένα χάσμα χρηματοδότησης ύψους 1 τρισ. δολ., με αναπόφευκτο συνεπακόλουθο το αυξημένο ενδιαφέρον των αμερικανικών επιχειρήσεων για το αποτέλεσμα των αμερικανικών εκλογών. Κι ενώ ανεβαίνει το θερμόμετρο της αντιπαράθεσης ανάμεσα στα δύο κόμματα του αμερικανικού Κογκρέσου, το στρογγυλό τραπέζι των επιχειρήσεων, όπως αποκαλείται η ένωση διευθυντικών στελεχών των μεγάλων επιχειρήσεων της χώρας, ξεκινάει εκστρατεία υπέρ της διατήρησης του εταιρικού φόρου στο 21%. Μια εκστρατεία, το κόστος της οποίας αναμένεται να ανέλθει σε πολλά δισ. δολάρια.

Ο φορολογικός συντελεστής των επιχειρήσεων εντάσσεται στο ευρύτερο πακέτο της φορολογικής πολιτικής, που εκτιμάται πως το επόμενο έτος θα προκαλέσει διαμάχες ανάμεσα σε Δημοκρατικούς και Ρεπουμπλικανούς, καθώς εκπνέει η ισχύς της φορολογικής νομοθεσίας που ψηφίστηκε το 2017 επί Ντόναλντ Τραμπ. Και βέβαια διακυβεύονται παράλληλα οι φορολογικοί συντελεστές των ιδιωτών, οι φοροαπαλλαγές λόγω τέκνων, οι εκπτώσεις τόσο στους πολιτειακούς όσο και τους τοπικούς φόρους, οι φορολογικοί συντελεστές για τις μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις και οι φοροαπαλλαγές στα ακίνητα.

Το διακύβευμα είναι καίριας σημασίας για τα ταμεία του αμερικανικού κράτους, επειδή για κάθε εκατοστιαία μονάδα του εταιρικού φορολογικού συντελεστή αντιστοιχούν πάνω από 130 δισ. δολ. σε αύξηση ή μείωση των φορολογικών εσόδων. Εν ολίγοις, οι διαμετρικά αντίθετες θέσεις των δύο κομμάτων δημιουργούν χάσμα χρηματοδότησης ύψους 1 τρισ. δολ.

Με απώλειες άνοιξε η βδομάδα για το ΧΑΚ

Με απώλειες έκλεισε η πρώτη μέρα διαπραγμάτευσης της βδομάδας στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Ο Γενικός Δείκτης παρουσίασε πτώση σε ποσοστό 1,27%, κλείνοντας στις 163,50 μονάδες. Παρόμοιες ζημιές, 1,27% παρουσίασε ο Δείκτης FTSE/CySE 20, κλείνοντας στις 99,47 μονάδες. Ο ημερήσιος τζίρος διαμορφώθηκε στις €247.171. Όλοι οι επιμέρους χρηματιστηριακοί δείκτες έκλεισαν με απώλειες, με τις μεγαλύτερες να καταγράφονται στα Ξενοδοχεία, σε ποσοστό 5,28%. Η Κύρια Αγορά κατέγραψε ζημιές σε ποσοστό 1,37%, η Εναλλακτική Αγορά 0,80% και οι Επενδυτικές Εταιρείες 1,26%. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €170.182,98 (πτώση 1,90% – τιμή κλεισίματος €4,12), της Δήμητρα Επενδυτική με €24.984 (πτώση 1,29% – τιμή κλεισίματος €1,15), της Ελληνικής Τράπεζας με €22.809,25 (πτώση 1,52% - τιμή κλεισίματος €2,60), της Κυπριακής Εταιρείας Τσιμέντων με €14.664,15 (άνοδος 1,85% - τιμή κλεισίματος €0,825) και της Τσιμεντοποιίας Βασιλικού με €3.888 (πτώση 2,17% - τιμή κλεισίματος €3,60).

Ο Γενικός Δείκτης παρουσίασε πτώση σε ποσοστό 1,27%, κλείνοντας στις 163,50 μονάδες.

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγμάτευσης, 4 κινήθηκαν ανοδικά, 12 καθοδικά και 3 παρέμειναν αμετάβλητες.

Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε σε 128.